

OECD's Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomheds- adfærd

Uofficiel oversættelse udarbejdet af NCP Danmark

Dette er en uofficiel dansk oversættelse af OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct 2023 Edition.

Denne uofficielle oversættelse er udarbejdet af NCP Danmark udelukkende til oplysningsformål, og OECD kan ikke garantere dens nøjagtighed. De eneste officielle versioner er de engelske og franske tekster, som findes på OECD's hjemmeside: <https://legalinstruments.oecd.org>.

I tilfælde af uoverensstemmelser mellem originalværket og oversættelsen, er det teksten i originalværket, der er gældende. OECD's udgivelse kan findes her: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-guidelines-for-multinational-enterprises-on-responsible-business-conduct_81f92357-en.html.

Oversættelsen er publiceret under NCP Danmarks ansvar. En særlig tak skal rettes til alle de eksperter og interessenter som har givet input til oversættelsen heriblandt UN Global Compact Network Denmark, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Transparency International Danmark og Institut for Menneskerettigheder.

Oversættelsen er udgivet 7. september 2026.

Ændringerne fra 2023 til *Retningslinjerne for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd* blev vedtaget af de Tilsluttede lande til Erklæringen om internationale investeringer og multinationale virksomheder [[OECD/LEGAL/0144](#)]. Beslutningen om Retningslinjerne for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd [[OECD/LEGAL/0307](#)] blev vedtaget af OECD-Rådet på ministerplan. Kommentarerne til begge dokumenter blev godkendt af OECD's Investeringskomité. Forordet er offentliggjort under ansvar af OECD's generalsekretær og afspejler ikke nødvendigvis de officielle synspunkter hos OECD's medlemslande.

Dette dokument samt alle data og kort, der er brugt heri, berører ikke status eller suverænitæt over noget territorium, afgrænsningen af internationale grænser og afgrænsninger eller navnet på noget territorium, nogen by eller noget område.

Rettelser til OECD-publikationer kan findes online på: www.oecd.org/about/publishing/corrigenda.htm

Forord

OECD's *Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd (Retningslinjerne)* er anbefalinger, som regeringerne i fællesskab retter til multinationale virksomheder med henblik på at styrke erhvervslivets bidrag til bæredygtig udvikling og håndtere de negative indvirkninger, som forretningsaktiviteter har på mennesker, planeten og samfundet. *Retningslinjerne* understøttes af en unik implementeringsmekanisme, de nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd (NCP'er), som er oprettet af regeringerne for at fremme *Retningslinjernes* anvendelse.

Siden deres indførelse i 1976 er *Retningslinjerne* løbende blevet opdateret for at forblive egnede til deres formål i lyset af samfundsmæssige udfordringer og den skiftende kontekst for international virksomhed. Opdateringen fra 2023 afspejler et årti med erfaringer siden den sidste revision i 2011 og imødekommer de presserende sociale, miljømæssige og teknologiske prioriteter, som samfund og virksomheder står over for. Hovedændringerne er blandt andet:

- Anbefalinger til virksomheder om at tilpasse sig internationalt aftalte mål om klimaforandringer og biodiversitet
- Indarbejdelse af forventninger til due diligence i forbindelse med udvikling, finansiering, salg, licensering, handel og brug af teknologi, herunder indsamling og brug af data
- Anbefalinger om, hvordan virksomheder forventes at foretage due diligence med hensyn til indvirkninger og forretningsforbindelser i forbindelse med brugen af deres produkter og tjenesteydelser
- Bedre beskyttelse af udsatte personer og grupper, herunder dem, der rejser bekymringer vedrørende virksomhedsadfærden
- Opdaterede anbefalinger om offentliggørelse af oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd
- Udvidede anbefalinger om due diligence vedrørende alle former for korruption
- Anbefalinger til virksomheder om at sikre, at lobbyvirksomhed er i overensstemmelse med *Retningslinjerne*
- Styrkede procedurer for at sikre, at de nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd har synlighed, effektivitet og ensartet virkemåde.

Opdateringen blev foretaget af de 51 tilsluttede lande til OECD's erklæring om internationale investeringer og multinationale virksomheder samt Den Europæiske Union, der deltager i OECD's arbejdsgruppe om ansvarlig virksomhedsadfærd og OECD's Investeringskomité. Opdateringen drog nytte af tæt inddragelse af de institutionelle interessenter "Business at OECD", "The Trade Union Advisory Committee to the OECD" og "OECD Watch", der repræsenterer synspunkterne fra millioner af virksomheder, arbejdstagere og medlemmer af civilsamfundet på verdensplan. Processen omfattede også to offentlige høringer, der var åbne for interesserede interessenter fra hele verden.

OECD-organer og deres respektive sekretariater blev hørt og bidrog til revisionen af de tematiske kapitler i *Retningslinjerne*, herunder OECD's komitéer for henholdsvis konkurrence, forbrugerpolitik, god selskabsledelse, udvikling, politik for den digitale økonomi, beskæftigelse, arbejde og sociale anliggender, miljø, finansielle markeder, skat, industri, innovation og entreprenørskab, forsikring og pension, videnskab og teknologi, SMV'er og entreprenørskab, handel samt arbejdsgruppen om bestikkelse i forbindelse med internationale forretningstransaktioner og arbejdsgruppen for højtstående embedsmænd med ansvar for offentlig integritet.

Opdateringen blev gennem hele forløbet støttet af OECD's Centre for Responsible Business Conduct under Directorate for Financial and Enterprise Affairs.

Indholdsfortegnelse

Forord	4
Erklæring om internationale investeringer og multinationale virksomheder.....	6
Del 1: OECD's Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd	8
Indledning.....	9
I. Begreber og principper.....	11
II. Generelle politikker	13
III. Offentliggørelse af oplysninger	20
IV. Menneskerettigheder	24
V. Beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold.....	27
VI. Miljø	32
VII. Bekæmpelse af bestikkelse og andre former for korruption	39
VIII. Forbrugerinteresser	43
IX. Videnskab, teknologi og innovation.....	47
X. Konkurrence.....	51
XI. Beskatning.....	53
Del 2: Implementeringsprocedurer for OECD's Retningslinjerne for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd.....	56
Rådets Beslutning om Retningslinjerne for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd	57
Procedurer	60
Kommentarer til implementeringsprocedurerne.....	66

Erklæring om internationale investeringer og multinationale virksomheder

TILSLUTTEDE REGERINGER¹

I BETRAGTNING AF:

- at internationale investeringer har betydelig indflydelse på verdensøkonomien og i væsentligt omfang har bidraget til udviklingen i landene,
- at multinationale virksomheder spiller en vigtig rolle i denne investeringsproces,
- at internationalt samarbejde kan forbedre det internationale investeringsklima, øge de multinationale virksomheders bidrag til den økonomiske, sociale og miljømæssige udvikling og minimere eller løse vanskeligheder afledt af aktiviteterne,
- at fordelene ved internationalt samarbejde øges ved løsning af problemer i forbindelse med internationale investeringer og multinationale virksomheder ved etablering af en balanceret ramme af koordinerede instrumenter,

ERKLÆRES DET:

Retningslinjer for multinationale virksomheder

I. at de tilsluttede regeringer samstemmende anbefaler, at multinationale virksomheder, der driver virksomhed i eller fra deres territorier, overholder Retningslinjerne, der beskrives i Bilag 1 hertil², under hensyntagen til de overvejelser og betragtninger, der fremsættes i Forordet og er en integreret del af teksten,

National behandling

II. 1. at de tilsluttede regeringer under hensyntagen til opretholdelse af den offentlige orden skal beskytte deres vigtige sikkerhedsinteresser og opfylde deres forpligtelser vedrørende international fred og sikkerhed, behandle virksomheder, der opererer i deres territorier, og som ejes eller kontrolleres direkte eller indirekte af den nationale eller andre tilsluttede regeringer (herefter kaldet "udenlandsk kontrollerede virksomheder") ifølge deres love, bestemmelser og administrative praksis, der er i overensstemmelse med international lov og ikke mindre favorabel end den behandling, der i tilsvarende situationer ydes nationale virksomheder (herefter kaldet "national behandling"),

2. at de tilsluttede regeringer vil overveje anvendelse af "national behandling" over for lande ud over de tilsluttede regeringer,

¹ Pr. 8. juni 2023 er alle OECD-medlemmer tilsluttede, og derudover er Argentina, Brasilien, Bulgarien, Kroatien, Egypten, Jordan, Kasakhstan, Marokko, Peru, Rumænien, Tunesien, Ukraine og Uruguay tilsluttede. Det Europæiske Fællesskab er blevet opfordret til at tilslutte sig afsnittet om national behandling på emner, der falder ind under dets kompetence.

² Teksten i *Retningslinjerne for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd* gengives i Del 1 af denne udgivelse.

3. at de tilsluttede regeringer vil tilstræbe at sikre, at deres regionale myndigheder anvender "national behandling",

4. at denne erklæring ikke omhandler de tilsluttede regeringers ret til at regulere udenlandske investeringer eller udenlandske virksomheders etableringsvilkår,

Modstridende krav

III. at de vil samarbejde med henblik på ikke eller i mindst muligt omfang at stille modstridende krav til multinationale virksomheder, og at de vil tage de generelle overvejelser og den praktiske tilgang beskrevet i Bilag 2 til nærværende tekst i betragtning³.

Motiverende og demotiverende faktorer for internationale investeringer

IV. 1. at de anerkender behovet for at styrke samarbejdet på området for internationale direkte investeringer,

2. at de anerkender, at introduktionen af særlige love, bestemmelser og administrativ praksis på området (herefter kaldet "foranstaltninger") skaber et behov for i passende omfang at sikre de tilsluttede regeringers interesser ved at indføre officielle motiverende og demotiverende faktorer for internationale direkte investeringer,

3. at de tilsluttede regeringer vil tilstræbe størst mulig transparens i foranstaltningerne, så vigtighed og formål tydeliggøres, og oplysninger om foranstaltningerne er let tilgængelige,

Høringsprocedurer

V. at de er indstillet på at rådføre sig med hinanden i ovenstående anliggender i overensstemmelse med relevante afgørelser truffet af Rådet,

Evaluerings

VI. at de jævnligt vil evaluere ovenstående anliggender for derigennem at højne effektiviteten i det internationale, økonomiske samarbejde mellem de tilsluttede regeringer i forhold vedrørende internationale investeringer og multinationale virksomheder.

³ Bilag 2 findes i den fulde version af Erklæringen om internationale investeringer og multinationale virksomheder, som kan findes her: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0144>.

Del 1: OECD's Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd

Tekst og kommentarer

Indledning

1. OECD's Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd (*Retningslinjerne*) er anbefalinger fra regeringerne til multinationale virksomheder. Det fælles mål for de virksomheder, der tilslutter sig *Retningslinjerne*, er at tilskynde til de positive bidrag, som virksomhederne kan yde til økonomisk, miljømæssig og social fremgang, samt at minimere de negative indvirkninger inden for de emner, der er omfattet af Retningslinjerne, og som kan være forbundet med en virksomheds aktiviteter, produkter og tjenesteydelser. Ansvarlig virksomhedsadfærd kan skabe lige vilkår på de globale markeder, fremme en dynamisk og velfungerende erhvervssektor og medvirke til at styrke erhvervslivets bidrag til bæredygtig udvikling, herunder løsninger til at håndtere og reagere på klimaforandringer.
2. *Retningslinjerne* er en del af OECD's Erklæring om internationale investeringer og multinationale virksomheder [[OECD/LEGAL/0144](#)]. De, der tilslutter sig *Retningslinjerne*, indgår en bindende forpligtelse til at fremme deres anvendelse i overensstemmelse med Rådets afgørelse om OECD's Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd [[OECD/LEGAL/0307](#)]. Nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd spiller en central rolle i denne henseende.
3. *Retningslinjerne* har til formål at tilskynde til ansvarlig handel og investering og derved forøge fordelene ved handel og investering gennem løbende engagement og forbedringer på alle markeder i verden. International handel og investering styrker og uddyber båndene mellem lande og regioner i verden og skaber betydelige fordele, der er nødvendige for, at samfundene kan opnå bæredygtig udvikling, herunder skabelse af flere og bedre arbejdspladser, kompetenceudvikling, levering af produkter og tjenesteydelser, der forbedrer levestandarden, samt adgang til finansiering og teknologi, der er nødvendig for den digitale og grønne omstilling.
4. *Retningslinjerne* udtrykker Tilsluttede landes fælles forventning om ansvarlig virksomhedsadfærd hos virksomheder, der opererer i eller fra deres lande, og udgør en anerkendt referenceramme for virksomheder og andre interessenter. De anbefaler, at virksomheder gennemfører risikobaseret due diligence for at identificere, forebygge, afbøde og redegøre for, hvordan de håndterer faktiske og potentielle negative indvirkninger inden for emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*. I denne henseende supplerer og styrker *Retningslinjerne* både private og offentlige bestræbelser på at definere og indføre ansvarlig virksomhedsadfærd.
5. *Retningslinjerne* indeholder frivillige principper og standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd i overensstemmelse med gældende lov og internationalt anerkendte standarder. Emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, kan være genstand for national lovgivning og internationale forpligtelser. *Retningslinjerne* skitserer anbefalinger om ansvarlig virksomhedsadfærd, der kan gå ud over, hvad virksomhederne er lovmæssigt forpligtet til at overholde. Regeringernes anbefaling om, at virksomhederne overholder *Retningslinjerne*, adskiller sig fra spørgsmål om juridisk ansvar og håndhævelse.
6. Multinationale virksomheders evne til at fremme bæredygtig udvikling skærpes i høj grad, når handel og investeringer foretages i en kontekst med åbne, konkurrenceprægede og passende regulerede markeder med retsstatsprincipper og beskyttelse af det civilsamfundets rum. Regeringerne spiller en vigtig rolle i at støtte en effektiv implementering af *Retningslinjerne*, herunder ved at skabe et gunstigt politisk miljø, der driver, støtter og fremmer ansvarlig virksomhedsadfærd. Sammenhæng i politik på nationalt og internationalt plan kan fremme overensstemmelse og harmonisering af initiativer vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd. En smart kombination af regeringers tilgange og tiltag, som kan omfatte både obligatoriske og frivillige tilgange samt kapacitetsopbygning og andre ledsagende tiltag, er relevant i denne

henseende. Udformningen af specifik politik, lovgivning og andre tiltag vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd vil være præget af de enkelte landes politiske, administrative og retlige forhold.

7. De politiske, økonomiske, miljømæssige, sociale, fysiske og teknologiske rammer for international virksomhed er under gennemgribende og hurtige forandring. *Retningslinjerne* har også selv udviklet sig for at afspejle disse forandringer. I de seneste årtier er den andel, som international handel og finansiering udgør af den globale økonomi, vokset betydeligt. Store virksomheder tegner sig stadig for en stor andel af den internationale handel og investering, samtidigt med at små og mellemstore virksomheders grænseoverskridende handel og investeringer også er steget, og at disse virksomheder nu spiller en betydelig rolle på de internationale markeder. Multinationale virksomheder, ligesom deres nationale modstykker, har udviklet sig til at omfatte en større mangfoldighed af virksomhedskonstellationer og organisatoriske opbygninger. Teknologiske udviklinger samt strategiske alliancer og tættere relationer med leverandører og samarbejdspartnere har en tendens til at udviske hvor virksomheden starter og slutter. Den hurtige udvikling i de multinationale virksomheders struktur afspejles også i deres aktiviteter i vækst- og udviklingsøkonomier, hvis andel af grænseoverskridende handel og investeringer stiger. I vækst- og udviklingsøkonomier har multinationale virksomheder diversificeret sig ud over primærproduktion og udvindingsindustrier til fremstilling, samling, hjemmemarkedsudvikling og tjenesteydelser.
8. De økonomiske forandringers karakter, omfang og hastighed har stillet virksomhederne og deres interessenter over for nye strategiske udfordringer. Konkurrencen er intens, og multinationale virksomheder står over for en række forskellige juridiske, sociale og regulatoriske rammer. Mange multinationale virksomheder har vist, at respekt for høje standarder for virksomhedsadfærd, går hånd i hånd med vækst og rentabilitet. Virksomhederne indfører i stigende grad forretningsmodeller, der har bæredygtig udvikling som mål og støtter sammenhængen mellem økonomiske, miljømæssige og sociale mål. Virksomhederne har også fremmet social dialog om, hvad ansvarlig virksomhedsadfærd er, og har samarbejdet med interessenter, bl.a. i forbindelse med multiinteressentinitiativer, om at udarbejde vejledning om ansvarlig virksomhedsadfærd.
9. Vedtagelsen af *Retningslinjerne* i 1976 og de efterfølgende opdateringer afspejler et øget krav til erhvervslivet om at følge principper og standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd. Begyndelsen på denne udvikling kan dateres tilbage til Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) arbejde i begyndelsen af det tyvende århundrede. De Forenede Nationers (FN) vedtagelse af Verdenserklæringen om Menneskerettighederne i 1948 var endnu en milepæl. Den blev efterfulgt af den løbende udvikling af standarder, der er relevante for mange dele af ansvarlig virksomhedsadfærd. OECD har bidraget væsentligt til denne proces gennem udviklingen af standarder, der dækker emner som miljø, bekæmpelse af korruption, forbrugerinteresser, god selskabsledelse, videnskab, teknologi og innovation samt beskæftigelse.
10. *Retningslinjerne* er fortsat det førende internationale redskab for ansvarlig virksomhedsadfærd. Lande der er tilsluttede til *Retningslinjerne* forpligter sig til at samarbejde med hinanden og med andre regeringer for at fremme implementeringen i fællesskab med de mange virksomheder, fagforeninger og andre ikke-statslige organisationer, der på hver deres måde arbejder mod det samme mål.

I. Begreber og principper

1. *Retningslinjerne* er anbefalinger, som regeringerne i fællesskab fremsætter til de multinationale virksomheder. De fastlægger principper og standarder for god praksis i overensstemmelse med gældende love og internationalt anerkendte standarder. Efterlevelse af *Retningslinjerne* er frivillig for virksomheder og kan ikke retshåndhæves. Dog kan nogle af de emner, der dækkes af *Retningslinjerne* også være underlagt national lovgivning eller internationale forpligtelser.
2. Overholdelse af national lovgivning er virksomheders primære forpligtelse. *Retningslinjerne* kan ikke træde i stedet for eller tilsidesætte nationale love og regler. Regeringers manglende opretholdelse af de principper og standarder, der er i overensstemmelse med *Retningslinjerne* eller de forbundne internationale forpligtelser, mindsker ikke forventningen om, at virksomheder overholder *Retningslinjerne*. Selvom *Retningslinjerne* på flere punkter dækker bredere end lovgivningen, skal de ikke, og er heller ikke beregnet til, at sætte en virksomhed i en situation, hvor den står over for modstridende krav. I lande, hvor nationale love og regler er i strid med *Retningslinjernes* principper og standarder, skal virksomheder dog søge måder at overholde disse principper og standarder i videst muligt omfang, uden at det bringer dem i strid med national lovgivning.
3. Da multinationale virksomheders aktiviteter har global rækkevidde, skal det internationale samarbejde på dette område omfatte alle lande. De Tilsluttede lande til *Retningslinjerne* opfordrer de virksomheder, der opererer i eller fra deres territorier, til at efterleve *Retningslinjerne*, uanset hvor de opererer, samtidig med at de tager højde for de særlige omstændigheder i hvert værtsland.
4. En præcis definition af multinationale virksomheder er ikke nødvendig for *Retningslinjernes* formål. Selvom *Retningslinjerne* giver mulighed for en bred tilgang til at identificere, hvilke enheder der kan betragtes som multinationale virksomheder i forbindelse med *Retningslinjerne*, er de væsentligste faktorer, der skal tages i betragtning i denne sammenhæng den internationale karakter af en virksomheds struktur eller aktiviteter, samt dens virksomhedsform, formål eller aktiviteter. Disse virksomheder opererer inden for alle sektorer af økonomien. De består som regel af virksomheder eller andre enheder, der er etableret i mere end ét land og som via deres indbyrdes tilknytning kan koordinere deres aktiviteter på forskellige måder. Selvom en eller flere af disse enheder kan have væsentlig indflydelse på andre enheders aktiviteter i en koncern, kan deres grad af autonomi inden for koncernen variere meget fra den ene multinationale virksomhed til den anden. Ejerskabet kan være privat, statsligt eller blandet. *Retningslinjerne* henvender sig til alle enheder i den multinationale virksomhed (moderselskaber og/eller lokale enheder). I overensstemmelse med den faktiske fordeling af ansvar mellem dem, forventes de forskellige enheder at samarbejde og bistå hinanden med henblik på at fremme efterlevelsen af *Retningslinjerne*.
5. *Retningslinjerne* har ikke til formål at indføre forskelsbehandling mellem multinationale og nationale virksomheder; de afspejler god praksis for alle. Tilsvarende, er multinationale og nationale virksomheder underlagt de samme forventninger med hensyn til deres adfærd, hvor *Retningslinjerne* er relevante for begge.
6. Regeringer ønsker at opfordre til den bredest mulige efterlevelse af *Retningslinjerne*. Selvom det anerkendes, at små og mellemstore virksomheder ikke har samme kapacitet som større virksomheder, opfordrer de Tilsluttede lande til *Retningslinjerne* dem ikke desto mindre til at efterleve *Retningslinjers* anbefalinger i videst muligt omfang.
7. De Tilsluttede lande til *Retningslinjerne* skal ikke anvende dem til protektionistiske formål eller på en måde, der sætter spørgsmålstejn ved de komparative fordele i de lande, hvor multinationale virksomheder investerer.

8. Regeringer har ret til at fastsætte vilkårene, under hvilke multinationale virksomheder opererer inden for deres jurisdiktion, under overholdelse af international lov. En multinational virksomheds enheder, der er beliggende i forskellige lande, er underlagt de love, der gælder i disse lande. Når multinationale virksomheder er underlagt modstridende krav fra Tilsluttede lande eller tredjelande, opfordres de pågældende regeringer til at samarbejde oprigtigt med henblik på at løse de problemer, der måtte opstå.
9. Tilsluttede lande til *Retningslinjerne* fremsætter dem med den forståelse, at de vil overholde deres ansvar for at behandle virksomheder retfærdigt og i overensstemmelse med international ret samt deres kontraktlige forpligtelser.
10. Anvendelsen af passende internationale tvistbilæggelsesmekanismer, herunder voldgift, opfordres som et redskab til at fremme løsningen af juridiske problemer, der opstår mellem virksomheder og regeringer i værtslandene.
11. Tilsluttede lande til *Retningslinjerne* vil implementere dem og opfordre til deres anvendelse. De vil etablere nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd, der skal fremme *Retningslinjerne* og fungere som et forum for drøftelse af alle forhold vedrørende *Retningslinjerne*. Tilsluttede lande vil også deltage i relevante evaluerings- og høringsprocedurer for at håndtere relevante spørgsmål vedrørende fortolkningen og implementeringen af *Retningslinjerne* samt for at opretholde deres fortsatte relevans i en foranderlig verden.

II. Generelle politikker

Virksomheder skal tage fuldt hensyn til de etablerede politikker i de lande, hvor de opererer, og tage hensyn til andre interessenters synspunkter. I denne henseende:

A. Virksomheder skal:

1. Bidrage til økonomisk, miljømæssig og social fremgang med henblik på at opnå bæredygtig udvikling.
2. Respektere de internationalt anerkendte menneskerettigheder for de personer, som deres aktiviteter berører.
3. Tilskynde lokal kapacitetsopbygning gennem tæt samarbejde med lokalsamfundet, herunder forretningsinteresser, samt udvikling af virksomhedens aktiviteter i indenlandske og udenlandske markeder, i overensstemmelse med behovet for sund forretningspraksis.
4. Tilskynde til dannelsen af menneskelig kapital især ved at skabe beskæftigelsesmuligheder og fremme uddannelsesmuligheder for medarbejdere.
5. Sikre gennemsigtighed og integritet i lobbyvirksomhed og afstå fra at søge eller acceptere undtagelser, der ikke er omfattet af love og regler vedrørende menneskerettigheder, miljø, sundhed, sikkerhed, arbejde, beskatning, økonomiske incitamenter eller andre problemstillinger.
6. Støtte og opretholde principper for god virksomhedsledelse samt udvikle og anvende god praksis for virksomhedsledelse, herunder i alle dele af koncerner.
7. Udvikle og anvende effektiv praksis for egenkontrol og ledelsessystemer, der fremmer en relation baseret på gensidig tillid mellem virksomhederne og de samfund, hvor de opererer.
8. Fremme de ansatte i multinationale virksomheders bevidsthed om og overholdelse af, virksomhedspolitikker via passende formidling af politikkerne, herunder gennem uddannelsesforløb.
9. Afstå fra diskriminerende handlinger og disciplinære tiltag eller på anden udøvelse af repressalier mod arbejdstagere, fagforeningsrepræsentanter eller andre arbejdstagerrepræsentanter, der *bona fide* indberetter til ledelsen eller, hvor det er relevant, til de kompetente offentlige myndigheder, om praksis, som er i strid med loven, *Retningslinjerne* eller virksomhedens politikker.
10. Afstå fra og tage skridt til at forbygge brug af repressalier, herunder fra enheder, som virksomheden har en forretningsforbindelse med, mod personer eller grupper, der er i færd med eller søger at undersøge eller rejse bekymringer vedrørende faktiske eller potentielle negative indvirkninger knyttet til virksomhedens, aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser. Dette omfatter at fremme et miljø, hvor enkeltpersoner og grupper føler sig trygge ved at rejse bekymringer og, hvor det er relevant, bidrage til genopretning efter negative indvirkninger af repressalier, når de forekommer.
11. Foretage risikobaseret due diligence, f.eks. ved at integrere det i virksomhedens risikostyringssystemer, for at identificere, forebygge og afbøde faktiske og potentielle negative indvirkninger som beskrevet i afsnit 12 og 13, samt redegøre for, hvordan disse indvirkninger håndteres. Karakteren og omfanget af due diligence afhænger af omstændighederne i en given situation.
12. Undgå at forårsage eller bidrage til negative indvirkninger på emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, gennem deres egne aktiviteter, og håndtere sådanne indvirkninger, når de opstår, herunder ved at bidrage til genopretning efter negative indvirkninger.

13. Søge at forebygge eller afbøde en negativ indvirkning, som de ikke har bidraget til, når indvirkningen ikke desto mindre er direkte knyttet til deres aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser gennem en forretningsforbindelse. Dette har ikke til formål at flytte ansvaret fra den enhed, der forårsager en negativ indvirkning, over til den virksomhed, som har en forretningsforbindelse med den pågældende enhed.
14. Ud over at håndtere negative indvirkninger indenfor forhold, der er omfattet af *Retningslinjerne*, skal virksomhederne, hvor det er praktisk muligt, tilskynde enheder, som de har en forretningsforbindelse med, til at anvende principper for ansvarlig virksomhedsadfærd, der er forenelige med *Retningslinjerne*.
15. Inddrage relevante interessenter eller deres legitime repræsentanter på meningsfuld vis, som led i at foretage due diligence og med henblik på at gøre det muligt at tage højde for deres synspunkter i forbindelse med aktiviteter, der kan have væsentlig indvirkning på dem, og som vedrører emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*.
16. Afstå fra enhver upassende form for involvering i politiske aktiviteter.

B. Virksomheder opfordres til at:

1. Deltage i eller støtte, hvor det er hensigtsmæssigt, private eller multiinteressentinitiativer og social dialog om ansvarlig virksomhedsadfærd, og samtidig sikre, at disse initiativer tager passende hensyn til deres sociale og økonomiske effekter på udviklingsøkonomier samt til eksisterende internationalt anerkendte standarder.

Kommentarer til kapitel II: Generelle politikker

1. Kapitlet Generelle politikker i *Retningslinjerne* er det første, der indeholder konkrete anbefalinger til virksomhederne. Dermed er kapitlet vigtigt for at sætte tonen og fastlægge fælles grundlæggende principper for de konkrete anbefalinger i de efterfølgende kapitler.
2. Virksomheder opfordres til at samarbejde med regeringer om udvikling og gennemførelse af politikker og love. Det kan berige processen at tage højde for synspunkter fra andre interessenter i samfundet, herunder lokalsamfundet og de, der påvirkes eller potentielt påvirkes negativt af virksomhedens aktiviteter samt erhvervsinteresser. Det anerkendes også, at regeringer skal være gennemsigtige i deres relation til virksomheder og rådføre sig med erhvervslivet om netop disse problemstillinger. Virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre interessenter, såsom civilsamfundsorganisationer og fagforeninger, skal betragtes som regeringens medspillere i udviklingen og brugen af både frivillige og regulatoriske tilgange (hvoraf *Retningslinjerne* er ét element) til politik, der berører interessenterne.
3. Der skal ikke være nogen modstrid mellem multinationale virksomheders aktiviteter og bæredygtig udvikling, og *Retningslinjerne* har til formål at fremme komplementaritet i denne henseende. Sammenhængen mellem økonomiske, sociale og miljømæssige fremskridt er netop et centralt middel til at understøtte målet om bæredygtig udvikling⁴.
4. Kapitel IV uddyber den generelle anbefaling om menneskerettigheder i afsnit A.2.

⁴ En af de bredest accepterede definitioner af bæredygtig udvikling fra Verdenskommissionen for Miljø og Udvikling (Brundtlandkommissionen) i 1987 er: "Udvikling som opfylder nutidens behov, uden at gå ud over fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov". Globale mål om at bekæmpe fattigdom, beskytte planeten og sikre at alle folk nyder fred og velstand, er en vigtig referenceramme i denne henseende.

5. *Retningslinjerne* anerkender og opfordrer også til det bidrag, som multinationale virksomheder kan yde til lokal kapacitetsopbygning som resultat af virksomhedernes aktiviteter i lokalsamfund. Tilsvarende er anbefalingen om dannelse af menneskelig kapital en eksplicit og fremadskuende anerkendelse af det bidrag til individuel menneskelig udvikling, som multinationale virksomheder kan tilbyde deres medarbejdere, og omfatter ikke blot ansættelsespraksis, men også oplæring og anden medarbejderudvikling. Dannelse af menneskelig kapital indbefatter også ideen om ligebehandling i ansættelses- og forfremmelsespraksis, livslang læring og anden oplæring.
6. Virksomheder deltager frit i den offentlige debat. Når virksomheder engagerer sig i offentlig fortalervirksomhed, skal de tage passende hensyn til "Recommendation on Principles for Transparency and Integrity in Lobbying" [[OECD/LEGAL/0379](#)] og sikre, at deres lobbyaktiviteter er i overensstemmelse med deres tilsagn og mål vedrørende emner omfattet af *Retningslinjerne*. Regeringerne har ansvaret for at etablere en ramme for offentlig integritet, der er tilpasset de risici, der er forbundet med lobbyvirksomhed over for embedsmænd. *Retningslinjerne* anbefaler, at virksomheder generelt undgår at forsøge at opnå undtagelser, der ikke er påtænkt i love og regler vedrørende blandt andet menneskerettigheder, miljø, sundhed, sikkerhed, arbejdsforhold, beskatning og økonomiske incitamenter, uden dog at krænke en virksomheds ret til at søge ændringer af love og regler. Ordlyden "eller acceptere" henleder ligeledes opmærksomheden på statens rolle i at tilbyde sådanne undtagelser. Selvom denne type bestemmelser traditionelt har været rettet mod regeringer, er de også af direkte relevans for multinationale virksomheder. Det er dog vigtigt at bemærke, at der er tilfælde, hvor specifikke undtagelser fra love eller andre politikker kan være i overensstemmelse med disse love af legitime hensyn til den offentlige politik. Kapitlerne om miljø og konkurrence kommer med eksempler på dette.
7. *Retningslinjerne* anbefaler, at virksomhederne anvender praksisser for god selskabsledelse baseret på G20/OECD's "Principles of Corporate Governance" [[OECD/LEGAL/0413](#)] (herefter: "Principperne"). Principperne opfordrer til beskyttelse og fremme af udøvelsen af aktionærrettigheder, herunder ligebehandling af aktionærer. Virksomhederne skal respektere de rettigheder, som interessenterne har i henhold til lovgivning eller gensidige aftaler, og tilskynde til aktivt samarbejde med interessenterne om at skabe velstand, arbejdspladser og bæredygtige og modstandsdygtige virksomheder.
8. Principperne opfordrer bestyrelsen i moderselskabet til at sikre den strategiske retning for virksomheden, effektiv overvågning af ledelsen og at stå til ansvar over for virksomheden og aktionærerne, samtidig med at der tages højde for interessenternes interesser. I forbindelse med varetagelsen af dette ansvar skal bestyrelsen sikre integriteten af virksomhedens regnskabs- og finansielle rapporteringssystemer, herunder uafhængig revision, passende kontrolsystemer - navnlig risikostyring og finansiell og operativ kontrol - samt overholdelse af loven og relevante standarder.
9. Principperne omfatter børsnoterede selskaber inden for virksomhedskoncerner, omend bestyrelser i datterselskaber kan have forpligtelser i henhold til lovgivningen i det land, hvor de er registreret. Systemer til compliance og kontrol skal så vidt muligt omfatte disse datterselskaber. Derudover indeholder bestyrelsens overvågning af god selskabsledelse løbende gennemgang af interne strukturer, for at sikre klare ledelsesmæssige ansvarsforhold i hele koncernen.
10. Statsejede multinationale virksomheder er underlagt de samme anbefalinger som privatejede virksomheder, men offentlig bevågenhed er ofte forstærket, når staten er den reelle ejer. "OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises" er en nyttig og skræddersyet vejledning for denne type virksomheder, og anbefalingerne, der fremsættes heri, kan væsentligt forbedre selskabsledelse.
11. Selvom det primære ansvar for at forbedre de juridiske og institutionelle regulatoriske rammer ligger hos regeringerne, er der stærke forretningsmæssige argumenter for, at virksomhederne implementerer god selskabsledelse.

12. Et voksende netværk af ikke-statslige mekanismer og midler til egenkontrol griber aspekter af virksomheders adfærd samt forholdet mellem erhvervslivet og samfundet an. Finanssektoren gennemgår en interessant udvikling inden for dette. Virksomheder erkender, at deres aktiviteter ofte har sociale og miljømæssige konsekvenser. Dette kommer bl.a. til udtryk gennem indførelsen af egenkontrol og ledelsessystemer samt deltagelse i relaterede multiinteressentinitiativer fra virksomheder, som er opmærksomme på at nå disse mål – og dermed bidrage til bæredygtig udvikling. Egenkontroltiltag og multiinteressentinitiativer skal være troværdige og gennemsigtige. Initiativer, der fokuserer på due diligence for ansvarlig virksomhedsadfærd, kan ved at tilpasse sig relevante internationale standarder, såsom *Retningslinjerne*, fremme effektivitet og samtidig reducere kompleksiteten og omkostningerne for virksomheder, der deltager i sådanne initiativer. Til gengæld, kan udviklingen af sådanne praksisser fremme konstruktive relationer mellem virksomhederne og de samfund, de opererer i. Selvom virksomheder kan samarbejde på branche- eller multiinteressentniveau, er de stadig selv ansvarlige for at sikre, at deres due diligence foretages effektivt.
13. I forlængelse af effektiv praksis for egenkontrol forventes virksomhederne som en selvfølge at fremme medarbejdernes kendskab til virksomhedens politikker. Det anbefales også at etablere beskyttelsesforanstaltninger for at beskytte bona fide "whistleblower"-aktiviteter, herunder beskyttelse af medarbejdere, der i mangel af rettidige genoprettende handlinger eller i lyset af en rimelig risiko for negative konsekvenser for deres ansættelsesforhold indberetter praksis, der strider mod loven, til de kompetente offentlige myndigheder. Selvom dette er særligt relevant for interne kontroller, etik og compliance-programmer vedrørende bekæmpelse af korruption, som behandles i kapitel VII, samt miljøinitiativer, er en sådan beskyttelse også relevant for andre anbefalinger i *Retningslinjerne*.
14. Virksomheder skal tage tiltag for at skabe et miljø, hvor der trykt kan udtrykkes bekymringer om negative indvirkninger i forbindelse med deres egne aktiviteter eller aktiviteterne hos enheder, som de har en forretningsforbindelse med. At afstå fra og at iværksætte tiltag for at forbygge brug af repressalier er vigtigt for at beskytte civilsamfundets råderum og for at forhindre at grupper og enkeltpersoner, der søger at eller undersøger, udtrykker eller rapporterer sådanne bekymringer, gøres fortræd. Repressalier omfatter gengældelses- eller diskriminerende handlinger, der har til formål at censurere, intimidere, skade eller bringe kritikere til tavshed, såsom trusler, omdømmeskade, fornærmelser, chikane, intimidering, overvågning, strategiske retssager mod offentlig deltagelse (såkaldte SLAPP-søgsmål), forsøg på at kriminalisere lovlige aktiviteter, fysiske angreb og drab.
15. I *Retningslinjerne* forstås due diligence som den proces, hvorigennem virksomheder kan identificere, forebygge, afbøde og redegøre for, hvordan de håndterer deres faktiske og potentielle negative indvirkninger som en integreret del af virksomhedens beslutningsprocesser og risikohåndteringssystemer. OECD's due diligence vejledning for ansvarlig virksomhedsadfærd og OECD's sektorvejledninger for due diligence hjælper virksomheder med at forstå og implementere *Retningslinjernes* anbefalinger om due diligence. Vejledningerne har også til formål at fremme en fælles forståelse af risikobaseret due diligence for ansvarlig virksomhedsadfærd mellem regeringer og interessenter. For at opnå det, fastlægger OECD's due diligence vejledning for ansvarlig virksomhedsadfærd en ramme for due diligence, som regeringerne har forpligtet sig til aktivt at støtte og monitorere. Vejledningen skitserer følgende foranstaltninger: 1. at integrere ansvarlig virksomhedsadfærd i politikker og ledelsessystemer; 2. at identificere og vurdere faktiske og potentielle negative indvirkninger knyttet til virksomhedens aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser; 3. at standse, forebygge og afbøde negative indvirkninger; 4. løbende opfølgning på udførelsen og resultaterne; 5. at kommunikere om, hvordan indvirkningerne håndteres; og 6. at genoprette eller samarbejde om genopretning, når det er relevant. Vejledningen indeholder desuden forslag til konkrete tiltag for at gennemføre disse foranstaltninger. Ikke alle de konkrete tiltag, der nævnes i vejledningen om due diligence, vil være relevante i alle situationer.

16. Due diligence kan indgå i virksomhedernes øvrige risikohåndteringssystemer, forudsat at det rækker ud over blot at identificere og håndtere væsentlige risici for virksomheden selv, og også omfatter risici for negative indvirkninger i forbindelse med emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*. Potentielle negative indvirkninger skal håndteres gennem forebyggelse eller afbødning, mens faktiske negative indvirkninger skal håndteres gennem genopretning. *Retningslinjerne* vedrører de negative indvirkninger, som virksomheden enten forårsager eller bidrager til, eller som er direkte knyttet til virksomhedens aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser gennem en forretningsforbindelse, som beskrevet i afsnit A.12 og A.13. Due diligence kan hjælpe virksomheder med at undgå risikoen for sådanne negative indvirkninger. I denne anbefalings forstand, skal det at 'bidrage til' en negativ indvirkning, forstås som et væsentligt bidrag, hvilket betyder en aktivitet, der forårsager, understøtter eller skaber incitament for en anden enhed til at forårsage en negativ indvirkning og det gælder ikke mindre eller ubetydelige bidrag. En virksomheds forbindelse til en negativ indvirkning er ikke fastlåst. Den kan ændre sig, f.eks. i takt med at situationer udvikler sig, samt afhængigt af hvorvidt risikoen for at indvirkninger forekommer, mindskes gennem due diligence og skridt taget for at håndtere de identificerede risici og indvirkninger.
17. Udtrykket 'forretningsforbindelse' omfatter relationer til forretningspartnere, underleverandører, franchisetagere, virksomheder man har investeret i, kunder og joint venture-partnere, enheder i forsyningskæden som leverer produkter eller tjenesteydelser, der bidrager til virksomhedens egne aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser, eller som modtager, licenserer, køber eller anvender produkter eller ydelser fra virksomheden, samt alle andre ikke-statslige eller statslige enheder, der er direkte knyttet til virksomhedens aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser. Forbindelser til individuelle forbrugere, der er fysiske personer, som agerer med formål, som ikke har relation til en forretningsmæssig, kommerciel eller statslig aktivitet, betragtes som udgangspunkt ikke som forretningsforbindelser i henhold til *Retningslinjerne*, selvom en virksomhed kan bidrage til negative indvirkninger, som forbrugerne forårsager. Forretningsforbindelser omfatter forbindelser ud over kontraktuelle, 'første led' eller direkte forretningsforbindelser. De enheder, som en virksomhed har forretningsforbindelser med, kan operere i eller fra Tilsluttede lande, men det er ikke nødvendigvis tilfældet. En virksomheds evne til at identificere, forebygge og afbøde faktiske og potentielle negative indvirkninger som beskrevet i afsnit A.11 kan variere på tværs af forskellige typer af forretningsforbindelser så vel som på grund af andre faktorer, herunder som beskrevet i kommentarerne, afsnit 24.
18. Anbefalingen i afsnit A.11 gælder for de emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, som er relateret til negative indvirkninger med virksomhedens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser. Anbefalingen i afsnit A.11 gælder ikke for kapitlerne Konkurrence og Beskatning. Igennem *Retningslinjerne* skal anbefalinger vedrørende due diligence læses i overensstemmelse med afsnit A. 11-13 og tilhørende kommentarer.
19. Karakteren og omfanget af due diligence, såsom de konkrete skridt der tages, som passer til en given situation, vil være påvirket af faktorer som konteksten for virksomhedens aktiviteter, de specifikke anbefalinger i *Retningslinjerne*, og skal stå i rimeligt forhold til virksomhedens størrelse, dens involvering i en negativ indvirkning og alvoren af de negative indvirkninger. De foranstaltninger, som en virksomhed foretager for at udøve due diligence, skal i den henseende være risikobaserede, stå i rimeligt forhold til alvoren af og sandsynlighed for den negative indvirkning samt passe til og stå i rimeligt forhold til konteksten. Hvor det ikke er muligt at håndtere alle identificerede indvirkninger på én gang, skal en virksomhed prioritere den rækkefølge, hvori den foretager handlinger, baseret på alvoren af og sandsynligheden for den negative indvirkning.
20. *Retningslinjerne* anerkender at for de fleste virksomheder, kan det ikke nødvendigvis lade sig gøre at vurdere eller have kontakt med hver enkelt enhed, som de har en forretningsforbindelse med. Hvis virksomheder har et stort antal leverandører og andre forretningsforbindelser, opfordres de til at identificere generelle områder, hvor risikoen for negative indvirkninger er størst, og ud fra den risikovurdering

prioritere de områder hvor der skal foretages due diligence i overensstemmelse med de foranstaltninger, der er skitseret i kommentarernes afsnit 19. Risikobaseret due diligence relateret til en virksomheds produkter eller tjenesteydelser skal tage højde for kendte eller rimeligt forudseelige omstændigheder i forbindelse med brug af produktet eller tjenesteydelsen i overensstemmelse med dets tilsigtede formål, eller under forhold hvor der med rimelighed kan forudses forkert brug eller misbrug, som kan give anledning til negative indvirkninger. Specifikke anbefalinger til due diligence i forbindelse med specifikke problemstillinger findes i de relevante kapitler.

21. Hvis en virksomhed forårsager eller kan forårsage en negativ indvirkning, skal den tage de nødvendige skridt til at standse eller forbygge denne indvirkning.
22. Hvis en virksomhed bidrager til eller kan bidrage til en negativ indvirkning, skal den tage de nødvendige skridt til at standse eller forbygge sit bidrag og bruge sin indflydelse til at afbøde eventuelle resterende indvirkninger i videst muligt omfang. En virksomhed anses for at have indflydelse, når den har evnen til at påvirke ændringer i en given uretmæssig praksis hos den enhed, der forårsager skaden.
23. *Retningslinjerne* anerkender, at ansvaret ikke skal flyttes fra en enhed, der forårsager en negativ indvirkning, over til den virksomhed, som har en forretningsforbindelse med den pågældende enhed. Set i det lys, når en virksomhed er direkte knyttet til en negativ indvirkning gennem en forretningsforbindelse, men ikke forårsager eller bidrager til indvirkningen, er virksomheden ikke ansvarlig for genopretning, selvom virksomheden kan spille en rolle i den forbindelse. Virksomheden er snarere ansvarlig for at bruge sin indflydelse alene eller i samarbejde med andre enheder til at påvirke den enhed, der forårsager den negative indvirkning, til at forebygge, afbøde eller yde genopretning efter indvirkningen. Hvis en virksomhed ikke har tilstrækkelig indflydelse, skal den overveje måder at styrke sin indflydelse på. Virksomheder kan bruge eller øge deres indflydelse på en række måder for at påvirke enheder, som de har forretningsforbindelser med, f.eks. gennem støtte, uddannelse og kapacitetsopbygning; kontakt for at opfordre virksomhederne til at forebygge og/eller afbøde virkninger; integrering af forventninger om ansvarlig virksomhedsadfærd og specifikt due diligence i kommercielle kontrakter, såsom ledelseskontrakter, prækvalifikationskrav til potentielle leverandører, stemmerettighedsaftaler og licens- eller franchiseaftaler; at tilknytte forretningsmæssige incitamenter til opnåelsen af resultater inden for ansvarlig virksomhedsadfærd; at samarbejde med tilsynsmyndigheder og politiske beslutningstagere om problemstillinger vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd; at informere om muligheden for ansvarlig tilbagetrækning fra samarbejdet, hvis forventningerne til ansvarlig virksomhedsadfærd ikke respekteres; at samarbejde med andre virksomheder (på sektor-, risiko- eller landeniveau) for sammen at øge indflydelsen og implementere fælles standarder for ansvarlig virksomhedsadfærd. Andre faktorer, der er relevante for at fastslå den passende reaktion på de identificerede risici, inkluderer alvoren af og sandsynligheden for negative indvirkninger samt hvor afgørende den pågældende leverandør er for virksomheden.
24. *Retningslinjerne* anerkender, at der er praktiske begrænsninger for den indflydelse, virksomheder har eller kan opbygge for at ændre adfærden hos de enheder, de har forretningsforbindelser med. Disse begrænsninger er relateret til produkt- og/eller tjenesteydelseskarakteristika, antallet af leverandører og andre forretningsforbindelser, forsyningskædens struktur og kompleksitet eller karakteren af den pågældende forretningsforbindelse eller negative indvirkning. For eksempel kan virksomheder i nogle situationer, når en tjenesteydelse er leveret eller et produkt er solgt eller videresolgt, have begrænset evne til at følge op på deres indvirkning eller udøve eller opbygge indflydelse. I sådanne situationer kan det være særligt vigtigt at gøre en indsats for at identificere faktiske og potentielle indvirkninger og træffe forebyggende eller afbødende handlinger før og på salgstidspunktet.
25. Passende reaktioner med hensyn til forretningsforbindelsen kan være fortsættelse af forbindelsen mens der tages tiltag til at afbøde risici; midlertidig suspension af forbindelse, mens der fortsat arbejdes på afbødning af risici; eller, som en sidste udvej, tilbagetrækning fra en forretningsforbindelse enten efter mislykkede forsøg på afbødning, eller hvor virksomhederne anser afbødning for uigennemførlig, eller på

grund af alvoren af den negative indvirkning. I tilfælde, hvor det er muligt for virksomheder at fortsætte forbindelsen og de kan påvise en egentlig forbedring over tid eller en realistisk udsigt til samme, vil sådan en tilgang ofte være at foretrække frem for tilbagetrækning. Virksomheden skal også tage hensyn til potentielle negative sociale, miljømæssige og økonomiske indvirkninger i forbindelse med beslutningen om tilbagetrækning. Når virksomheder beslutter at trække sig tilbage, skal de gøre det på en ansvarlig måde, bl.a. ved rettidigt at søge meningsfuld konsultation med relevante interessenter og, hvor det er muligt, ved at træffe rimelige og passende foranstaltninger for at forebygge eller afbøde negative indvirkninger i forbindelse med deres tilbagetrækning.

26. Virksomheder kan også samarbejde med leverandører og andre enheder, som de har forretningsforbindelser med, for at forbedre deres indsats, i samarbejde med andre interessenter, herunder gennem personaleuddannelse og andre former for kapacitetsopbygning, samt at støtte integrationen af principper for ansvarlig virksomhedsadfærd, i overensstemmelse med *Retningslinjerne*, i deres forretningspraksis. Det er i denne henseende særlig vigtigt at indgå i dialog med og støtte de små og mellemstore virksomheder, som de har forretningsforbindelser med. Hvis enheder, som en virksomhed har en forretningsforbindelse med, potentielt møder modstridende krav, der stilles af f.eks. forskellige købere eller tjenesteydere, opfordres virksomhederne til, under behørig respekt for konkurrencebegrænsende hensyn, at deltage i branchesamarbejder med andre virksomheder for at koordinere due diligence-politikker og risikostyringsstrategier, herunder gennem informationsudveksling.
27. Virksomheder tilskyndes også til at deltage i private eller multiinteressentinitiativer og social dialog om ansvarlig virksomhedsadfærd, såsom dem, der foretages i henhold til OECD-Rådets afgørelse om *OECD's Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd*, og tilhørende procedurer.
28. Meningsfuld inddragelse af interessenter er en central del af due diligence-processen. I nogle tilfælde kan inddragelse af interessenter også være en rettighed i sig selv. Inddragelse af interessenter indebærer interaktive processer med relevante interessenter, f.eks. gennem møder, høringer eller konsultationsprocedurer. Relevante interessenter er personer eller grupper, eller deres legitime repræsentanter, som har rettigheder eller interesser vedrørende de emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, og som er eller kan blive påvirket af negative indvirkninger forbundet med en virksomheds aktiviteter produkter eller tjenesteydelser. Virksomheder kan prioritere inddragelse af de interessenter, der er hårdest ramt eller potentielt ramt. Graden af indvirkning på interessenterne kan være afgørende for graden af inddragelse. Med meningsfuld inddragelse af interessenter menes løbende inddragelse af interessenter, der er gensidig, hvor begge sider deltager oprigtigt og som imødekommer interessenters synspunkter. For at sikre, at interessentinddragelsen er meningsfuld og effektivt, er det vigtigt at sikre, at den er rettidig, tilgængelig, passende og ufarlig for interessenterne, samt at identificere og fjerne potentielle hindringer for inddragelse af interessenter, som er i sårbare eller marginaliserede positioner. OECD's due diligence vejledning for ansvarlig virksomhedsadfærd og relevante sektorspecifikke OECD-vejledninger indeholder praktisk støtte til virksomheder i forbindelse med udførelsen af interessentinddragelse, herunder som del af en virksomheds due diligence proces. Inddragelsen er særligt vigtig i planlægningen og beslutningstagningen vedrørende projekter eller andre aktiviteter, der f.eks. indebærer intensiv udnyttelse af jord eller vand, hvilket kan påvirke lokalsamfund betydeligt.
29. Endelig er det vigtigt at bemærke, at egenkontrol og andre initiativer i samme retning, inklusive *Retningslinjerne*, ikke må medføre en ulovlig konkurrencebegrænsning, og at de heller ikke skal betragtes som en erstatning for gældende love og regler vedtaget af regeringerne. Det forudsættes, at multinationale virksomheder skal undgå potentielle handels- eller investeringsforvridende effekter af kodekser og praksis for egenkontrol, når disse udarbejdes.

III. Offentliggørelse af oplysninger

1. Virksomheder skal tage hensyn til de etablerede politikker for offentliggørelse af oplysninger i de lande og sektorer, hvor de opererer, og tage synspunkter og informationskrav fra aktionærer og andre relevante interessenter i betragtning. Virksomheder skal offentliggøre regelmæssige, rettidige, pålidelige, klare, fuldstændige, nøjagtige og sammenlignelige oplysninger med tilstrækkelig detaljeringsgrad om alle væsentlige forhold. Disse oplysninger skal offentliggøres for hele virksomheden og, hvor det er relevant, opdelt efter forretningsområder eller geografiske områder. Virksomheders politikker for offentliggørelse af oplysninger skal tilpasses virksomhedens karakter, størrelse og beliggenhed under behørig hensyntagen til omkostninger, forretningsfortrolighed og andre konkurrencehensyn.
2. Virksomhedernes politikker for offentliggørelse af oplysninger skal omfatte, men ikke afgrænses til, væsentlige oplysninger om:
 - a. virksomhedens finansielle resultater og driftsresultater;
 - b. virksomhedernes mål og oplysninger vedrørende bæredygtighed;
 - c. kapitalstrukturer, koncernstrukturer og deres kontrolmekanismer;
 - d. væsentlige ejerandele, herunder reelle ejere, og stemmerettigheder;
 - e. oplysninger om bestyrelsens sammensætning og dens medlemmer, herunder deres kvalifikationer, udvælgelsesprocessen, andre ledelseshverv samt om hvert enkelt bestyrelsesmedlem betragtes som uafhængigt af bestyrelsen;
 - f. vederlag for bestyrelsesmedlemmer og nøglemedarbejdere;
 - g. transaktioner med nærtstående parter;
 - h. forudsigelige risikofaktorer;
 - i. ledelsesstrukturer og -politikker, herunder i hvilket omfang nationale kodekser eller politikker for virksomhedsledelse overholdes, og den proces, hvorved de implementeres;
 - j. gældskontrakter, herunder risikoen for manglende overholdelse af aftalevilkår.
3. Det er også vigtigt, at virksomheder formidler oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd, herunder som led i deres ansvar for at foretage due diligence. Nogle af disse oplysninger kan også være væsentlige i henhold til afsnit 2. Oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd kan omfatte:
 - a. værdierklæringer eller erklæringer om virksomhedsadfærd tiltænkt offentliggørelse, herunder politikker vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd, der beskriver virksomhedens forpligtelser til de principper og standarder i *Retningslinjerne* samt virksomhedens planer for at foretage due diligence;
 - b. politikker og andre adfærdskodekser, som virksomheden tilslutter sig, datoen for deres vedtagelse samt de lande og enheder, som sådanne erklæringer gælder for;
 - c. oplysninger om foranstaltninger, der er truffet for at integrere politikker om ansvarlig virksomhedsadfærd i virksomhedens ledelses- og tilsynsorganer;
 - d. de områder, hvor virksomheden har identificeret væsentlig indvirkning eller risici, de identificerede negative indvirkninger eller risici, prioriteret og vurderet, samt prioriteringskriterierne;

- e. virksomhedens resultater i forhold til erklæringerne i afsnit 3(a), og kodekserne i afsnit (b), herunder de handlinger, der er truffet for at forebygge eller afbøde risici eller indvirkninger identificeret i afsnit 3(c) og (d), herunder, hvor det er muligt estimerede tidsplaner og mål for forbedringer samt deres resultater, herunder virksomhedens ydelse af eller samarbejde om enhver genopretning;
 - f. oplysninger om interne revisions-, risikostyrings- og juridiske compliance-systemer;
 - g. oplysninger om forholdet til arbejdstagere og andre interessenter;
 - h. yderligere oplysninger i overensstemmelse med anbefalingerne om offentliggørelse af oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd i kapitel IV og VI.
4. Virksomheder skal udarbejde og offentliggøre oplysninger i overensstemmelse med internationalt anerkendte regnskabs- og oplysningsstandards og afstå fra at offentliggøre utilstrækkelige eller uklare oplysninger. En årlig ekstern revision skal foretages af en uafhængig, kompetent og kvalificeret revisor i overensstemmelse med internationalt anerkendte revisions-, etiske og uafhængighedsstandards for at give bestyrelsen og aktionærer rimelig sikkerhed for, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med de gældende regnskabsstandards. For at øge troværdigheden af oplysningerne om ansvarlig virksomhedsadfærd kan virksomhederne søge ekstern attestering af sådanne oplysninger.

Kommentarer til kapitel III: Offentliggørelse af oplysninger

30. Formålet med dette kapitel er at bidrage til at skabe gennemsigtighed og ansvarlighed om multinationale virksomheders aktiviteter. Klare og fyldestgørende oplysninger om virksomhederne er vigtige for en række brugere, lige fra aktionærer, potentielle investorer og den finansielle sektor til andre interessenter såsom arbejdstagere, lokalsamfund, særlige interessegrupper, regeringer og samfundet i almindelighed. For at forbedre offentlighedens forståelse af virksomheders struktur og aktiviteter, deres politikker og resultater med hensyn til miljømæssige, sociale og governance-relaterede forhold, skal virksomheder være gennemsigtige i deres aktiviteter og lydhøre over for offentlighedens stadig mere varierende informationskrav.
31. Det første sæt anbefalinger vedrørende offentliggørelse af oplysninger er identisk med de punkter om offentliggørelse af oplysninger, der er skitseret i "G20/OECD Principles of Corporate Governance" [[OECD/LEGAL/0413](#)]. De tilhørende kommentarer giver yderligere vejledning, og anbefalingerne i *Retningslinjerne* skal fortolkes i relation til disse. Det første sæt anbefalinger om offentliggørelse af oplysninger fokuserer hovedsageligt på børsnoterede virksomheder og alle væsentlige forhold vedrørende virksomheden. Væsentlige oplysninger kan defineres som oplysninger, hvis udeladelse eller fejlangivelse med rimelighed kan forventes at påvirke en investors vurdering af en virksomheds værdi. Dette vil typisk omfatte værdien, tidspunktet og sikkerheden af en virksomheds fremtidige pengestrømme. Væsentlige oplysninger kan også defineres som oplysninger, som en rimelig investor ville anse for vigtige ved en investerings- eller stemmebeslutning. I det omfang de anses for at være relevante i lyset af virksomheders karakter, størrelse og placering, kan disse anbefalinger om offentliggørelse af oplysninger også være et nyttigt redskab til at forbedre god selskabsledelse i ikke-børsnoterede virksomheder, for eksempel privatejede eller statsejede virksomheder. Dette sæt anbefalinger om offentliggørelse af oplysninger kræver regelmæssige, rettidige, pålidelige, klare, fuldstændige, nøjagtige og sammenlignelige oplysninger med tilstrækkelig detaljeringsgrad om alle væsentlige forhold vedrørende virksomheden, herunder virksomhedens finansielle situation, resultater, bæredygtighed, ejerskab og ledelse. Oplysninger om bestyrelsens og ledelsens vederlag er også af interesse for aktionærerne, herunder sammenhængen mellem vederlag og virksomhedens langsigtede resultater, bæredygtighed og modstandsdygtighed.

Virksomheder forventes også at offentliggøre rettidige oplysninger, herunder væsentlige ændringer i de vederlagspolitikker, der gælder for bestyrelsesmedlemmer og den øverste ledelse, samt vederlagsniveauer eller -beløb på et standardiseret og sammenligneligt grundlag, således at investorer kan vurdere omkostninger og fordele ved vederlagsordninger samt den effekt incitamentsordninger, såsom aktieoptioner har på virksomhedens resultater. Væsentlige transaktioner med nærtstående parter og forudsigelige risikofaktorer er yderligere relevante oplysninger, der skal offentliggøres.

32. *Retningslinjerne* indeholder et andet sæt anbefalinger om offentliggørelse af oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd, herunder virksomhedens faktiske eller potentielle negative indvirkninger på mennesker, miljøet og samfundet samt tilhørende due diligence-processer, som kan være væsentlige for en investors beslutningstagning og som også kan være relevante for en bredere kreds af interessenter, herunder blandt andet arbejdstagere, arbejdstagerrepræsentanter, lokalsamfund og civilsamfundet. I forbindelse med offentliggørelse kan due diligence-processer, som beskrevet i afsnit 3, være et nyttigt middel, hvormed virksomheder kan sikre, at de effektivt identificerer og formidler relevante oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd på en konsekvent og troværdig måde, herunder oplysninger, der kan være væsentlige. På denne måde kan due diligence støtte virksomhederne i at identificere væsentlige risici og indvirkninger og styrke relevansen, kvaliteten og sammenligneligheden af offentliggørelser af oplysninger i henhold til både afsnit 2 og 3. Desuden kan due diligence-processer være et middel til at sikre troværdig rapportering i forhold til virksomhedens mål og forpligtelser, for hvilke der måske ikke findes klart identificerbare eller målbare mål. Flere jurisdiktioner tillader eller kræver, at interessenters interesser tages i betragtning, og mange virksomheder giver oplysninger om et bredere sæt emner end finansiel performance, hvorigennem de kan demonstrere deres forpligtelse til og resultater inden for ansvarlig virksomhedsadfærd mere generelt. Denne anden type offentliggørelse af oplysninger eller kommunikation med offentligheden og med andre parter, der berøres direkte af virksomhedens aktiviteter eller forretningsforbindelser - kan vedrøre enheder, der rækker ud over dem, der er omfattet af virksomhedens finansielle regnskaber. For eksempel kan den også omfatte oplysninger om aktiviteterne hos underleverandører, leverandører, joint venture-partnere eller andre, som virksomheden har en forretningsforbindelse med.
33. De to sæt af offentliggørelse af oplysninger i afsnit 2 og afsnit 3 er indbyrdes forbundne, og nogle oplysninger kan være relevante for begge. For at fastlægge, hvilke oplysninger der skal offentliggøres i henhold til afsnit 2, anvender *Retningslinjerne* begrebet væsentlighed. Oplysninger i henhold til afsnit 2, herunder vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd og due diligence, kan også betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes at udeladelse eller fejlangivelse af oplysninger kan påvirke en investors vurdering af en virksomheds værdi, tidspunkt og sikkerhed for en virksomheds fremtidige pengestrømme eller en investors investerings- eller stemmebeslutninger. Fastlæggelsen af, hvilke oplysninger der er væsentlige, kan variere over tid og være afhængigt af den lokale kontekst, virksomhedsspecifikke omstændigheder og krav i den pågældende jurisdiktion. Brugere af finansielle oplysninger og markedsdeltagere har brug for oplysninger om rimeligt forudsigelige væsentlige risici, som kan omfatte: risici, der er specifikke for den branche eller de geografiske områder, hvor virksomheden opererer; afhængighed af råvarer og forsyningskæder; finansielle markedsrisici, herunder rente- eller valutarisiko; risici relateret til derivater og transaktioner uden for balancen; risici vedrørende virksomhedsadfærd; digitale sikkerhedsrisici; compliance-risici; og bæredygtighedsrisici, især klimarelaterede risici. Nogle jurisdiktioner kan også kræve eller anbefale offentliggørelse af oplysninger om bæredygtighedsforhold, der er af afgørende betydning for virksomhedens ansatte og vigtigste interessenter, eller om virksomhedens indflydelse på risici, der ikke kan spredes.
34. I relation til oplysninger, der offentliggøres i henhold til afsnit 3, kan risici og indvirkninger, der måske ikke umiddelbart fremstår som finansielt væsentlige, men som er relevante for mennesker og planeten, på et tidspunkt være finansielt væsentlige for en virksomhed.

35. Anbefalingerne om offentliggørelse i dette kapitel og i hele *Retningslinjerne* skal ikke påføre virksomheder urimelige administrative byrder eller omkostninger. Virksomheder skal heller ikke forventes at offentliggøre oplysninger, der kan bringe deres konkurrencemæssige position i fare, medmindre offentliggørelse er nødvendig for fuldt ud at informere en investors beslutningstagning og for at undgå at vildlede investorer.
36. Oplysninger skal udarbejdes og offentliggøres i overensstemmelse med internationalt anerkendte regnskabs- og offentliggørelsesstandarder. En årlig ekstern revision skal foretages af en uafhængig, kompetent og kvalificeret revisor i overensstemmelse med internationalt anerkendte revisions-, etiske og uafhængighedsstandarder for at give rimelig sikkerhed for, om årsregnskabet i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med en gældende ramme for regnskabsaflæggelse.
37. Mange virksomheder har indført foranstaltninger, der har til formål at hjælpe dem med at overholde lovgivningen og standarder for virksomhedsadfærd samt at styrke gennemsigtigheden i deres aktiviteter. Et stigende antal virksomheder har udstedt frivillige kodekser for virksomhedsadfærd, som er udtryk for forpligtelser over for internationale standarder eller etiske værdier på områder som miljø, herunder klimaændringer, biodiversitet, menneskerettigheder, arbejdsstandarder, forbrugerbeskyttelse eller beskæftigelse. Der er blevet eller bliver udviklet specialiserede ledelsessystemer, som fortsat udvikler sig med det formål at hjælpe virksomheder med at respektere disse forpligtelser - disse omfatter informationssystemer, driftsprocedurer og uddannelseskrav.
38. Virksomheder kan være pålagt at rapportere i henhold til bredere standarder for offentliggørelse af oplysninger fastsat af tilsyns- eller børsmyndigheder og skal, hvor det er foreneligt med en jurisdiktions retlige og offentliggørelseskrav, søge at indføre og tilpasse sig fremspirende global bedste praksis og udviklende standarder for offentliggørelse af oplysninger, for eksempel vedrørende klima og emissioner. Virksomheder samarbejder med NGO'er og mellemstatslige organisationer om at udvikle rapporteringsstandarder, der styrker virksomheders evne til at kommunikere, hvordan deres aktiviteter påvirker resultater inden for bæredygtig udvikling.
39. Virksomheder opfordres til proaktivt at kommunikere relevante oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd, at stille let tilgængelige, brugervenlige, rettidige, præcise, klare og fuldstændige oplysninger til rådighed, at sikre omkostningseffektiv adgang til offentliggjorte oplysninger samt overveje at gøre brug af informationsteknologier for at opfylde dette mål. Oplysninger, der stilles til rådighed for brugere på hjemmemarkeder, skal også være tilgængelig for alle interesserede brugere under hensyntagen til tilgængelighed. Virksomheder skal søge at sikre, at oplysninger præsenteres hensigtsmæssigt for forskellige målgrupper, og kan tage særlige skridt for at gøre oplysninger tilgængelige for samfund, der ikke har adgang til online- eller trykte medier (for eksempel fjerntliggende eller fattige samfund, der direkte berøres af virksomhedens aktiviteter).
40. Gennemgang af oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd foretaget af en uafhængig, kompetent og kvalificeret enhed i overensstemmelse med internationalt anerkendte revisionsstandarder kan underbygge og styrke tilliden til de offentliggjorte oplysninger og medvirke til en højere kvalitet og mere sammenlignelig rapportering.

IV. Menneskerettigheder

Stater har pligt til at beskytte menneskerettighederne. Virksomheder skal inden for rammerne af internationalt anerkendte menneskerettigheder, de internationale menneskerettighedsforpligtelser, der gælder for de lande virksomhederne opererer i, samt relevante nationale love og regler:

1. Respektere menneskerettighederne, hvilket betyder, at de skal undgå overtrædelser af andres menneskerettigheder og skal håndtere negative indvirkninger på menneskerettigheder, som de er involveret i.
2. I relation til deres egne aktiviteter undgå at forårsage eller bidrage til negative indvirkninger på menneskerettighederne og håndtere sådanne indvirkninger, når de opstår.
3. Afsøge måder at forebygge eller afbøde negative indvirkninger på menneskerettighederne, der er direkte knyttet til deres forretningsaktiviteter, produkter eller tjenester gennem en forretningsforbindelse, også hvor de ikke bidrager til disse indvirkninger.
4. Have en offentligt tilgængelig tilkendegivelse om at respektere menneskerettighederne.
5. Foretage due diligence for menneskerettigheder, der afspejler deres størrelse, deres aktiviteter karakter og kontekst, samt hvor alvorlige risiciene for negative indvirkninger på menneskerettighederne er.
6. Sørge for eller samarbejde gennem legitime processer om genopretning i tilfælde af negative indvirkninger på menneskerettighederne, hvor de identificerer, at de har forårsaget eller bidraget til disse indvirkninger.

Kommentarer til kapitel IV: Menneskerettigheder

41. Dette kapitel indledes med et afsnit, der fastlægger rammerne for de specifikke anbefalinger vedrørende virksomheders respekt for menneskerettigheder. Det tager udgangspunkt i FN's "Protect, Respect and Remedy Framework for Business and Human Rights" og implementeres i overensstemmelse med FN's Vejledende principper for Menneskerettigheder og Erhvervsliv samt ILO's Trepartserklæring om principper for multinationale virksomheder og socialpolitik.
42. Indledningen og det første afsnit anerkender, at stater er forpligtet på at beskytte menneskerettighederne, og at virksomheder, uanset deres størrelse, sektor, driftsmæssige kontekst, ejerskab og struktur, skal respektere menneskerettighederne, uanset hvor de opererer. Respekt for menneskerettighederne udgør en global standard for forventet virksomhedsadfærd, uafhængig af staters evne og/eller vilje til at opfylde deres menneskerettighedsforpligtelser og reducerer på ingen måde staternes forpligtelser.
43. En stats manglende håndhævelse af relevante nationale love eller manglende opfyldelse af internationale menneskerettighedsforpligtelser eller det faktum, at den måtte handle i strid med sådanne love eller internationale forpligtelser, reducerer ikke forventningen om at virksomheder respekterer menneskerettighederne. I lande, hvor nationale love og regler er i strid med internationalt anerkendte menneskerettigheder, skal virksomheder afsøge måder at overholde dem i videst muligt omfang, uden at det bringer dem i strid med national lovgivning, i overensstemmelse med afsnit 2 i kapitlet om begreber og principper.
44. I alle tilfælde og uafhængigt af hvilket land og specifik kontekst, hvori virksomhederne udfører deres aktiviteter, skal der som minimum tages højde for de internationalt anerkendte menneskerettigheder, der er nedfældet i FN's Grundlæggende Rettigheder, bestående af Verdenserklæringen om menneskerettigheder.

rettighederne og de primære instrumenter, hvori den er blevet kodificeret: den Internationale konvention om civile og politiske rettigheder og den Internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder samt til de principper vedrørende grundlæggende rettigheder, der er fastsat i Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) Erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen.

45. Virksomheder kan have indvirkninger på hele spektret af internationalt anerkendte menneskerettigheder. I praksis kan nogle menneskerettigheder være mere udsatte for risiko for negative indvirkninger end andre i bestemte brancher eller kontekst og vil derfor være genstand for skærpet opmærksomhed. Situationer kan dog ændre sig, og derfor skal alle rettigheder være genstand for periodisk gennemgang. Afhængigt af omstændighederne kan der være behov for at virksomheder tager højde for yderligere standarder. For eksempel skal virksomheder respektere menneskerettigheder for enkeltpersoner, der tilhører specifikke grupper eller befolkninger, der kræver særlig opmærksomhed, i tilfælde hvor virksomheder kan have negative indvirkninger på disse personers rettigheder. Virksomheder skal være særligt opmærksomme på eventuelle særlige negative indvirkninger på enkeltpersoner, for eksempel menneskerettighedsforkæmpere, der kan være udsat for en skærpet risiko på grund af deres marginalisering, sårbarhed eller andre omstændigheder, enten individuelt eller som medlemmer af bestemte grupper eller befolkninger, herunder oprindelige folk. OECD's due diligence vejledning, herunder OECD's Due diligence vejledning for ansvarlig virksomhedsadfærd, OECD's Due diligence vejledning for meningsfuld inddragelse af interessenter i udvindingssektoren og OECD-FAO's Vejledning for ansvarlige forsyningskæder indenfor landbrug, giver yderligere praktisk vejledning i denne henseende, herunder i relation til frit, forudgående og informeret samtykke (FPIC). FN-instrumenter har uddybet rettighederne for oprindelige folk (FN's Erklæring om oprindelige folks rettigheder), personer, der tilhører nationale eller etniske, religiøse og sproglige minoriteter, kvinder, børn, personer med handicap samt arbejdere med migrantbaggrund og deres familier. Desuden skal virksomheder i tilfælde af væbnet konflikt respektere standarderne i den humanitære folkeret. I tilfælde af væbnet konflikt eller ved øget risiko for særligt grove negative indvirkninger skal virksomheder foretage skærpet due diligence i forhold til negative indvirkninger, herunder overtrædelser af den humanitære folkeret.
46. I afsnit 1 beskrives håndteringen af faktiske og potentielle negative indvirkninger på menneskerettighederne, som det, at træffe passende foranstaltninger for at identificere, forebygge, hvor det er muligt, og afbøde potentielle indvirkninger på menneskerettighederne, genopretning efter faktiske indvirkninger og redegøre for, hvordan de negative indvirkninger på menneskerettigheder håndteres. Begrebet "overtrædelse" henviser til negative indvirkninger, som en virksomhed kan have på enkeltpersoners menneskerettigheder.
47. Afsnit 2 anbefaler, at virksomheder undgår at forårsage eller bidrage til negative indvirkninger på menneskerettighederne gennem deres egne aktiviteter og håndterer sådanne indvirkninger, når de opstår. "Aktiviteter" kan omfatte både handlinger og undladelser. Hvor en virksomhed forårsager eller kan forårsage en negativ indvirkning på menneskerettighederne, skal den tage de nødvendige skridt til at standse eller forebygge indvirkningen. Hvor en virksomhed bidrager til eller kan bidrage til en sådan indvirkning, skal den tage de nødvendige skridt til at standse eller forebygge sit bidrag og bruge sin indflydelse til at afbøde eventuelle resterende indvirkninger i videst muligt omfang. Indflydelse anses for at være til stede, når virksomheden har evnen til at påvirke og derved ændre den enheds praksis, der forårsager negative indvirkninger på menneskerettigheder.
48. Afsnit 3 håndterer mere komplekse situationer, hvor en virksomhed ikke har bidraget til en negativ indvirkning på menneskerettigheder, men hvor denne indvirkning ikke desto mindre er direkte knyttet til virksomhedens aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser gennem dens forretningsforbindelse med en anden enhed. Afsnit 3 har ikke til formål at flytte ansvaret fra den enhed, der forårsager en negativ indvirkning på menneskerettigheder, til den virksomhed, som den har en forretningsforbindelse med. At

opfylde forventningen i afsnit 3 vil indebære, at en virksomhed, alene eller i samarbejde med andre enheder, hvor det er relevant, skal bruge og, hvor det er nødvendigt, øge sin indflydelse for at påvirke den enhed, der forårsager den negative indvirkning på menneskerettighederne, for at forebygge eller afbøde denne indvirkning. »Forretningsforbindelser« omfatter forhold til forretningspartnere, enheder i virksomhedens forsyningskæde og enhver anden ikke-statslig eller statslig enhed, der er direkte knyttet til dens forretningsaktiviteter, produkter eller tjenesteydelser. Blandt de faktorer, der tages i betragtning ved fastlæggelse af passende foranstaltninger i sådanne situationer, er virksomhedens indflydelse på den pågældende enhed, hvor afgørende relationen er for virksomheden, alvoren af indvirkningen, og hvorvidt afbrydelse af forretningsforbindelsen i sig selv indebærer negative indvirkninger på menneskerettighederne.

49. Afsnit 4 anbefaler, at virksomheder giver udtryk for deres tilsagn om at respektere menneskerettighederne gennem en offentligt tilgængelig tilkendegivelse, der: (i) er godkendt på det højeste niveau i virksomheden; (ii) er baseret på relevant intern og/eller ekstern ekspertise; (iii) fastlægger virksomhedens forventninger på menneskerettighedsområdet til personale, forretningspartnere og andre parter, der er direkte knyttet til dens aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser; (iv) kommunikeres internt og eksternt til alt personale, forretningspartnere og andre relevante parter; (v) afspejles i de operationelle politikker og procedurer, der er nødvendige for at integrere den i hele virksomheden.
50. Afsnit 5 anbefaler, at virksomheder foretager due diligence for menneskerettigheder. Processen indebærer en vurdering af faktiske og potentielle indvirkninger på menneskerettighederne, integration af og handling på baggrund af resultaterne, løbende opfølgning på tiltag samt kommunikation om, hvordan indvirkninger håndteres. Due diligence for menneskerettigheder kan indgå i virksomheders øvrige risikohåndteringssystemer, forudsat at disse dækker bredere end blot at identificere og styre væsentlige risici for virksomheden selv, til også at omfatte risici for rettighedshavere. Due diligence er et løbende arbejde idet menneskerettighedsrisici kan ændre sig over tid når virksomhedens aktiviteter og driftsmæssige kontekst udvikler sig. Supplerende vejledning om due diligence, herunder i relation til forsyningskæder, og passende foranstaltninger ved risici, der opstår i forsyningskæder, findes i afsnit A.11 til A.13 i kapitlet om generelle politikker og kommentarerne hertil. Derudover er der udarbejdet yderligere vejledning for specifikke sektorer og risikoområder samt på tværs af sektorer gennem OECD's Due diligence vejledning for ansvarlig virksomhedsadfærd. Due diligence for menneskerettigheder kan indebære en vurdering af både særskilte og overlappende risici, herunder risici relateret til individuelle karakteristika eller til sårbare eller marginaliserede grupper. Meningsfuld inddragelse af interessenter er vigtig i denne henseende, ligesom det kan være relevant at overveje hvorledes resultater indenfor bæredygtig udvikling for sådanne grupper kan maximeres.
51. Når virksomheder gennem deres due diligence-proces for menneskerettigheder eller på anden vis identificerer, at de har forårsaget eller bidraget til en negativ indvirkning, anbefaler *Retningslinjerne*, at virksomhederne sørger for eller samarbejder om genopretning gennem legitime processer. Virksomheder skal etablere eller deltage i processer, der muliggør genopretning. Visse situationer vil involvere samarbejde med retslige eller statslige udenretlige mekanismer. I andre tilfælde kan klagemekanismer på det operationelle niveau være et effektivt middel til at sikre sådanne processer for personer, der potentielt påvirkes af virksomhedernes aktiviteter, når de opfylder de centrale kriterier om: legitimitet, tilgængelighed, forudsigelighed, ligebehandling, forenelighed med *Retningslinjerne*, gennemsigtighed, at være rettighedsbaseret, en kilde til kontinuerlig læring og baseret på dialog og inddragelse med henblik på at enes om løsninger. Sådanne mekanismer kan administreres af en virksomhed alene eller i samarbejde med andre interessenter og kan være en kilde til kontinuerlig læring. Klagemekanismer på det operationelle niveau skal ikke anvendes til at underminere fagforeningernes rolle i forbindelse med arbejdsrelaterede tvister, og sådanne mekanismer skal heller ikke forhindre adgang til retlige eller udenretlige klagemekanismer, herunder de nationale kontaktpunkter i henhold til *Retningslinjerne*.

V. Beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold

Inden for rammerne af gældende love, regler, almindeligt udbredte forhold mellem arbejdsgiver og arbejdstager og ansættelsespraksis samt gældende internationale arbejdsstandarder mens de undgår enhver ulovlig praksis for beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold, og i overensstemmelse med de forventninger til due diligence, der er beskrevet i kapitel II og IV, skal virksomheder:

1.

- a) Respektere arbejdstagernes ret til at oprette eller tilslutte sig fagforeninger og repræsentative organisationer efter eget valg, herunder ved at undgå at blande sig i arbejdstagernes valg om at oprette eller tilslutte sig en fagforening eller repræsentativ organisation efter eget valg.
- b) Respektere arbejdstagernes ret til at lade sig repræsentere ved kollektive forhandlinger af fagforeninger og repræsentative organisationer efter eget valg, og indgå i konstruktive forhandlinger enten individuelt eller gennem arbejdsgiverforeninger med sådanne repræsentanter med henblik på at nå til enighed om ansættelsesvilkår og -betingelser.
- c) Bidrage til effektiv afskaffelse af børnearbejde og træffe øjeblikkelige og effektive foranstaltninger for hurtigst muligt at sikre udryddelsen af de værste former for børnearbejde.
- d) Bidrage til afskaffelsen af alle former for tvangsarbejde og træffe øjeblikkelige og effektive foranstaltninger mod hurtigst muligt at udrydde tvangsarbejde.
- e) Gennem alle virksomhedens aktiviteter følge principperne om lige muligheder og ligebehandling i beskæftigelse og ikke diskriminere deres medarbejdere for så vidt angår ansættelse eller beskæftigelse på baggrund af race, hudfarve, køn, alder, religion, politisk overbevisning, national afstamning eller social baggrund, handicap eller anden status, medmindre selektivitet på baggrund af arbejdstagernes karakteristika fremmer vedtagne regeringspolitikker med det specifikke formål at øge ligestilling i ansættelsesmuligheder, eller handler om iboende forudsætninger for et job.
- f) Sørge for et sikkert og sundt arbejdsmiljø i overensstemmelse med ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet.

2.

- a) Stille de faciliteter til rådighed for arbejdstagerrepræsentanterne, som måtte være nødvendige for at understøtte udviklingen af effektive kollektive overenskomster.
- b) Rettidigt give arbejdstagerrepræsentanterne de oplysninger, der er nødvendige for reelle forhandlinger om ansættelsesvilkår.
- c) Give arbejdstagerne og deres repræsentanter de oplysninger, der sætter dem i stand til at danne sig et retvisende og rimeligt billede af enhedens resultater eller, om relevant, hele virksomhedens resultater.

3. Fremme høring og samarbejde mellem arbejdsgivere og arbejdstagere og deres repræsentanter gennem legitime processer, strukturer eller mekanismer om anliggender af fælles interesse

4.

- a) Overholde standarder for beskæftigelse, kontraktlige forhold og arbejdsmarkedsforhold i al deres virksomhed. Når multinationale virksomheder opererer i andre lande, skal de lønninger, goder og

arbejdsvilkår, der tilbydes på tværs af deres virksomhed, ikke være mindre gunstige for arbejdstagerne end dem, sammenlignelige arbejdsgivere i værtslandet tilbyder. Hvor der ikke findes sammenlignelige arbejdsgivere, skal virksomhederne tilbyde de bedst mulige lønninger, goder og arbejdsvilkår inden for rammerne af offentlig politik og gældende internationale standarder. De skal stå i forhold til virksomhedens økonomiske situation, men skal som minimum være tilstrækkelige til at opfylde arbejdstagernes og deres familiers grundlæggende behov.

b) Opretholde de højeste standarder for arbejdsmiljø og arbejdssikkerhed.

5. Gøre brug af lokal arbejdskraft i deres aktiviteter i videst muligt omfang, og tilbyde oplæring med henblik på at forbedre kompetenceniveauer i samarbejde med arbejdstagerrepræsentanter og, hvor det er hensigtsmæssigt, relevante myndigheder.
6. Når der overvejes ændringer i virksomheden, som vil have væsentlige beskæftigelses- og ansættelsesmæssige konsekvenser, især ved lukning af enheder, der medfører kollektive afskedigelser eller fyringer, give rimeligt varsel om sådanne ændringer til de berørte medarbejderes repræsentanter og organisationer og, hvis hensigtsmæssigt, til de relevante myndigheder, samt samarbejde med arbejdstagerrepræsentanterne og de relevante myndigheder for i det videst mulige omfang at afbøde ændringernes negative konsekvenser. I lyset af den enkelte situations konkrete omstændigheder, vil det være hensigtsmæssigt, hvis ledelsen er i stand til at varsle en sådan ændring, før den endelige beslutning træffes. Der kan også benyttes andre midler til at sikre et meningsfuldt samarbejde for at afbøde konsekvenserne af sådanne beslutninger.
7. Under bona fide forhandlinger med arbejdstagerrepræsentanter om ansættelsesvilkår, eller mens arbejdstagerne udøver deres ret til at organisere sig, skal virksomhederne ikke true med at flytte hele eller en del af en driftsenhed ud af det pågældende land, og heller ikke overføre arbejdstagere fra koncernenheder i andre lande for på urimelig vis at påvirke forhandlingerne eller for at forhindre udøvelsen af retten til at organisere sig eller kollektiv forhandling.
8. Gøre medarbejdernes bemyndigede repræsentanter i stand til at forhandle om spørgsmål vedrørende kollektive overenskomster eller relationer mellem medarbejdere og ledelse og give parterne mulighed for at rådføre sig om sager af fælles interesse med ledelsesrepræsentanter, som er bemyndigede til at træffe beslutninger om de pågældende sager.

Kommentarer til kapitel V: Beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold

52. Kapitlets indledning indeholder en henvisning til "gældende" love og regler, hvilket har til formål at anerkende det faktum, at multinationale virksomheder, når de opererer inden for bestemte landes jurisdiktion, kan være underlagt både nationale og internationale regler for beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold. Udtrykkene "almindeligt udbredte forhold mellem arbejdsgiver og arbejdstager" og "ansættelsespraksis" er tilstrækkeligt brede til at give mulighed for en række fortolkninger i lyset af forskellige nationale omstændigheder – for eksempel forskellige forhandlingsmuligheder der gives arbejdstagere i henhold til nationale love og regler.
53. Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) er det organ, der har kompetence til at fastlægge og behandle internationale arbejdsstandarder og til at fremme de grundlæggende rettigheder på arbejdspladsen, som er anerkendt i ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen. Som et ikke-bindende instrument har *Retningslinjerne* en rolle at spille i at fremme multinationale virksomheders efterlevelse af disse standarder og principper. Bestemmelserne i dette kapitel af *Retningslinjerne* afspejler relevante bestemmelser i erklæringen samt i ILO's trepartserklæring om principper for

multinationale virksomheder og socialpolitik (ILO MNE-erklæringen). ILO MNE-erklæringen fastlægger principper inden for beskæftigelse, uddannelse, arbejdsforhold og arbejdsmarkedsforhold, mens *OECD's Retningslinjer* dækker alle de vigtigste aspekter af virksomhedsadfærd. *OECD's Retningslinjer* og ILO's MNE-erklæring, beskriver den adfærd, der forventes af virksomheder, og hensigten er, at de kan fungere side om side og ikke være i modstrid med hinanden. ILO's MNE-erklæring kan derfor være anvendes for at forstå *Retningslinjerne*, for så vidt erklæringen er mere udførlig. Ansvar for opfølgningsprocedurerne i henhold til ILO's MNE-erklæring og *Retningslinjerne* er imidlertid institutionelt adskilte.

54. Den terminologi, der anvendes i kapitel V, er i overensstemmelse med den, der anvendes i ILO's MNE-erklæring. Det anerkendes, at virksomheder, selv i fravær af et ansættelsesforhold, ikke desto mindre forventes at handle i overensstemmelse med anbefalingerne om risikobaseret due diligence og forsyningskæden i afsnit A.11 til A.14 i kapitel II om generelle politikker. Dette er særligt relevant i sektorer, hvor der kan være mere udbredt forekomst af uformel beskæftigelse, kortvarige ansættelsesforhold, manglende anstændigt arbejde og digital omstilling.
55. Disse anbefalinger griber ikke ind i egentlige civilretlige og kommercielle forhold, men søger snarere at sikre, at personer i et ansættelsesforhold har den beskyttelse, som de har krav på i henhold til *Retningslinjerne*.
56. Afsnit 1 i dette kapitel er udformet med henblik på at afspejle alle grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen, som er indeholdt i ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen, nemlig foreningsfriheden og retten til kollektiv forhandling, den effektive afskaffelse af børnearbejde, udryddelsen af alle former for tvangsarbejde, frihed fra forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv samt fremme af et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Disse principper og rettigheder er blevet udformet som specifikke rettigheder og forpligtelser i ILO-konventioner, der anerkendes som grundlæggende.
57. Afsnit 1c) anbefaler, at multinationale virksomheder bidrager til effektiv afskaffelse af børnearbejde i overensstemmelse med ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen. ILO's mangeårige instrumenter vedrørende børnearbejde er konvention nr. 138 og henstilling nr. 146 (begge vedtaget i 1973) omhandlende minimumsalder for beskæftigelse samt ILO-konvention nr. 182 og henstilling nr. 190 omhandlende de værste former for børnearbejde. Gennem arbejdsledelsespraksis, udbud af arbejde som er af høj kvalitet, velbetalt og anstændigt samt bidrag til økonomisk vækst kan multinationale virksomheder spille en positiv rolle i indsatsen for at håndtere de grundlæggende årsager til fattigdom generelt og børnearbejde i særdeleshed. Det er vigtigt at anerkende og fremme multinationale virksomheders rolle i at bidrage til søgningen efter en varig løsning på problemet med børnearbejde. I den henseende er det særligt værd at bemærke indsatsen for at hæve uddannelsesniveauet for børn i værtslandene.
58. Afsnit 1d) anbefaler, at virksomheder bidrager til afskaffelsen af alle former for tvangsarbejde, endnu et princip, der stammer fra ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdspladsen, og desuden anerkendes i FN's konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder (ICCPR) som menneskeretten til at være fri for tvangs- eller andet pligtarbejde. Henvisningen til denne grundlæggende arbejdstagerrettighed er baseret på ILO-konvention nr. 29 fra 1930 og den tilhørende protokol fra 2014 samt konvention nr. 105 fra 1957. Konvention nr. 29 opfordrer regeringerne til at "afskaffe anvendelsen af tvunget eller pligtmæssigt arbejde under alle dets former indenfor den kortest muligt frist", mens konvention nr. 105 opfordrer regeringerne til at "afskaffe og ikke gøre brug af nogen form for tvangsarbejde" til visse opremsede formål (f.eks. som et middel til politisk tvang eller arbejdsdisciplin) og "at træffe effektive foranstaltninger for at sikre øjeblikkelig og fuldstændig afskaffelse [heraf]". Samtidig er det underforstået, at ILO er det kompetente organ til at håndtere den vanskelige problemstilling om fængselsarbejde, især når det drejer sig om udlejning af indsatte arbejdskraft (eller at stille indsatte til rådighed for) privatpersoner, virksomheder eller foreninger. Virksomheder skal tage de nødvendige

skridt til at forbygge menneskehandel, herunder med henblik på tvangsarbejde, og håndtere tvangsmidler, herunder gældsbinding. Virksomheder skal reagere på indikatorerne i ILO's indikatorer for tvangsarbejde og styrke gennemsigtigheden omkring de handlinger, der tages for at håndtere risici for tvangsarbejde forbundet med deres aktiviteter, produkter og tjenesteydelser.

59. Henvisningen til princippet om ligebehandling i beskæftigelse og erhverv i afsnit 1e), anses for at gælde for vilkår og betingelser så som ansættelse, tildeling af arbejdsopgaver, afskedigelse, løn og personalegoder, forfremmelse, forflyttelse eller omplacering, opsigelse, uddannelse og pensionering. Listen over ikke-tilladte grunde til forskelsbehandling, der er sammensat på baggrund af ILO's konvention nr. 111 om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv, ILO's konvention nr. 100, konvention nr. 183 "Maternity Protection Convention", konvention nr. 159 om erhvervsmæssig revalidering og beskæftigelse af handicappede, "Older Workers Recommendation 162", "HIV and AIDS at Work Recommendation 200", betragter enhver forskelsbehandling, udelukkelse eller præference på dette grundlag som udgør en overtrædelse af de nævnte konventioner, henstillinger og kodekser. Udtrykket »anden status« i *Retningslinjerne* refererer til fagforeningsaktiviteter og personlige karakteristika såsom alder, handicap, køn, graviditet, civilstand, seksuel orientering eller HIV-status. I tråd med bestemmelserne i afsnit 1e) forventes virksomheder at fremme lige muligheder for alle med særlig vægt på ens brug af lige kriterier for udvælgelse, aflønning, uddannelse og forfremmelse samt at forbygge diskrimination eller afskedigelser på baggrund af ægteskab, graviditet eller af arbejdstagere med familieansvar. I denne henseende er ILO-konvention nr. 190 mod vold og chikane i arbejdslivet relevant.
60. Afsnit 1f), anbefaler at alle virksomheder sørger for et sikkert og sundt arbejdsmiljø, herunder ved at forebygge ulykker og helbredsskader, der opstår som følge af, er forbundet med eller sker i forbindelse med arbejdet, ved at minimere de risici og farer der er forbundet med arbejdsmiljøet, så vidt det er rimeligt praktisk muligt.
61. I afsnit 2c) i dette kapitel forventes det, at oplysninger, som virksomhederne giver medarbejderne og deres repræsentanter, giver et " retvisende og rimeligt billede" af resultaterne. Det vedrører følgende: virksomhedens struktur, dens økonomiske og finansielle situation og fremtidsudsigter, dens negative indvirkning på miljø, sundhed og sikkerhed, beskæftigelsestendenser og forventede væsentlige driftsmæssige ændringer, under hensyntagen til legitime krav om forretningshemmeligheder. Hensynet til forretningshemmeligheder kan betyde, at oplysninger om visse punkter ikke behøver gives eller ikke behøver gives uden sikkerhedsforanstaltninger.
62. Henvisningen til arbejdstagerdeltagelse gennem høring og samarbejde kapitlets afsnit 3 er hentet fra ILO henstilling nr. 94 om høring og samarbejde mellem arbejdsgivere og arbejdstagere på virksomhedsplan. Derudover er den i overensstemmelse med en bestemmelse i ILO's MNE-erklæring. Sådanne hørings- og samarbejdsordninger må ikke træde i stedet for arbejdstagernes ret til at forhandle om ansættelsesvilkår og -betingelser. Afsnit 8 indeholder ligeledes en anbefaling om rådgivende ordninger med hensyn til arbejdsforhold.
63. I afsnit 4 underforstås at standarder for beskæftigelse og arbejdsmarkedsforhold omfatter løn- og arbejdstidsordninger. Henvisningen til arbejdsmiljø og arbejdssikkerhed indebærer, at multinationale virksomheder forventes at følge gældende reguleringsmæssige standarder og branchenormer for at minimere risikoen for ulykker og sundhedsskader, der opstår som følge af, er knyttet til eller sker i forbindelse med ansættelsesforholdet. Dette opfordrer virksomhederne til at arbejde på at styrke arbejdsmiljøindsatsen i alle dele af virksomhedens aktiviteter, selv når det ikke formelt er påkrævet gennem love og regler i de lande, hvor virksomhederne opererer. Det opfordrer også virksomhederne til at respektere arbejdstagernes mulighed for at forlade en arbejdssituation, når der er rimelig grund til at tro, at den udgør en overhængende og alvorlig sundheds- eller sikkerhedsmæssig risiko. Sundheds- og sikkerhedsspørgsmål genfindes andre steder i *Retningslinjerne*, især i kapitlerne om forbrugerinteresser og miljø. Dette afspejler at sundheds- og sikkerhedsspørgsmål er vigtige og supplerer relaterede anbefalinger.

ILO's liste over erhvervssygdomme anbefaling nr. 194 indeholder en vejledende liste over erhvervssygdomme samt regelsæt og vejledninger, som kan tages i betragtning af virksomheder ved gennemførelsen af denne anbefaling i *Retningslinjerne*. Yderligere vejledning til virksomheder om arbejdsmiljø og -sikkerhed findes i del IV (Foranstaltninger på virksomhedsniveau) af ILO-konvention nr. 155 om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen og arbejdsmiljø, samt i "Guidelines on Occupational Safety and Health Management Systems" (ILO-OSH).

64. Anbefalingen i afsnit 5 i dette kapitel opfordrer multinationale virksomheder til at rekruttere en passende andel af arbejdskraften lokalt, inklusiv ledende personale, og at tilbyde dem uddannelse. Uddannelse med henblik på opkvalificering og omskoling skal imødegå fremtidige ændringer i driften og i arbejdsgivernes behov, herunder ændringer som reaktion på samfundsmæssige, miljømæssige og teknologiske forandringer, risici og muligheder forbundet med automatisering, digitalisering, retfærdig omstilling og bæredygtig udvikling. Ordlyden i dette afsnit om uddannelse og kompetenceniveauer supplerer teksten om tilskyndelse til opbygning af menneskelig kapital som findes i afsnit A.4 i kapitlet Generelle politikker. Henvisningen til lokal arbejdskraft supplerer den tekst der opfordrer til at opbygge lokal kapacitet i afsnit A.3 i kapitlet Generelle politikker. I overensstemmelse med "ILO Human Resources Development Recommendation 195" opfordres virksomhederne også til i videst muligt omfang at investere i uddannelse og livslang læring, samtidig med at de sikrer lige muligheder for uddannelse for kvinder og andre sårbare grupper, såsom unge, lavtuddannede, mennesker med handicap, migranter, ældre arbejdstagere og oprindelige folk.
65. Virksomhederne spiller en vigtig rolle i at fremme og skabe anstændigt arbejde. Afsnit 6 anbefaler, at virksomhederne giver arbejdstagerrepræsentanterne og de relevante myndigheder et rimeligt varsel om ændringer i deres aktiviteter, der vil få væsentlige konsekvenser for deres medarbejderes levebrød, især lukning af enheden eller overgange til automatisering, der medfører kollektive eller omfattende afskedigelser eller fyringer. Som anført i afsnittet, er formålet med bestemmelsen at give mulighed for at samarbejde om at afbøde konsekvenserne af sådanne ændringer. Dette er et vigtigt princip, som i vid udstrækning afspejles i Tilsluttede landes lovgivning og praksis indenfor arbejdsmarkedsforhold, selv om metoderne til at sikre mulighed for meningsfuldt samarbejde, ikke er identiske i alle tilsluttede lande. I afsnittet bemærkes det også, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis ledelsen i lyset af de konkrete omstændigheder er i stand til at give et sådant varsel før den endelige beslutning træffes. I en række tilsluttede lande er det da også en del af arbejdsmarkedslovgivningen og anvendt praksis, at der gives varsel før den endelige beslutning. Det er dog ikke det eneste middel til at sikre mulighed for meningsfuldt samarbejde for at afbøde konsekvenserne af sådanne beslutninger, og lovgivningen og anvendt praksis i andre Tilsluttede lande giver mulighed for andre midler, såsom fastsatte høringsperioder, inden beslutninger kan gennemføres.

VI. Miljø

Virksomheder spiller en central rolle i at fremme bæredygtige økonomier og kan bidrage til at levere en effektiv og progressiv indsats over for globale, regionale og lokale miljøudfordringer, herunder den presserende trussel fra klimaforandringer. Inden for rammerne af love, regler og administrativ praksis i de lande, hvor de opererer, og under hensyntagen til relevante internationale aftaler, principper, målsætninger og standarder skal virksomheder foretage deres aktiviteter på en måde, der tager passende hensyn til behovet for at beskytte miljøet og dermed arbejdstagere, lokalsamfund og samfundet i bredere forstand, undgår og håndterer negative indvirkninger på miljøet og medvirker til det bredere mål om bæredygtig udvikling. Virksomheder kan være involveret i en række negative indvirkninger på miljøet. Disse omfatter blandt andet:

- a) klimaforandringer;
- b) tab af biodiversitet;
- c) forringelse af land-, marine og ferskvandsøkosystemer;
- d) afskovning;
- e) luft-, vand- og jordforurening;
- f) mangelfuld affaldshåndtering, herunder farlige stoffer

Vigtige forskelle i indvirkninger på miljøet er beskrevet i kommentarerne til dette kapitel, herunder med hensyn til klimaforandringer og hvordan en individuel virksomheds relation til sådanne indvirkninger skal betragtes i sammenhæng med relevante rammer.

Navnlig skal virksomheder:

1. Etablere og vedligeholde et miljøledelsessystem, der er passende for virksomheden i forbindelse med virksomhedens aktiviteter samt produkter og tjenesteydelser gennem hele deres livscyklus, herunder ved at foretage risikobaseret due diligence, som beskrevet i kapitel II, for negative indvirkninger på miljøet, herunder ved at:
 - a) identificere og vurdere negative indvirkninger på miljøet forbundet med en virksomheds aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser, herunder gennem indsamling og vurdering af tilstrækkelige og rettidige oplysninger vedrørende de negative indvirkninger forbundet med deres aktiviteter, produkter og tjenesteydelser, og hvor aktiviteter kan have væsentlige negative indvirkninger på miljøet, udarbejde en passende miljøkonsekvensvurdering;
 - b) fastsætte og implementere målbare målsætninger, delmål og strategier til håndtering af negative indvirkninger på miljøet forbundet med deres aktiviteter, produkter og tjenesteydelser og til forbedring af miljøpræstation. Målene skal være videnskabeligt baserede, i overensstemmelse med relevante nationale politikker og internationale forpligtelser og mål samt baseret på best practice;
 - c) regelmæssigt verificere strategiers effektivitet og overvåge fremskridt hen imod miljømæssige mål og -målsætninger samt periodisk at vurdere den fortsatte relevans af mål, målsætninger og strategier;
 - d) stille tilstrækkelige, målbare, verificerbare (hvor det er relevant) og rettidige oplysninger til rådighed for offentligheden, arbejdstagere og andre relevante interessenter om

indvirkninger på miljøet forbundet med deres aktiviteter, produkter og tjenesteydelser baseret på den bedst tilgængelige information samt om fremskridt i forhold til mål og delmål som beskrevet i afsnit 1.b;

- e) sørge for eller samarbejde om genopretning, hvor det er nødvendigt, for at håndtere de negative indvirkninger på miljøet, som virksomheden har forårsaget eller bidraget til, og bruge deres indflydelse på andre enheder, der forårsager eller bidrager til negative indvirkninger på miljøet, for at få dem til at genoprette efter disse.
2. Foretage meningsfuld inddragelse af relevante interessenter, der er berørt af negative indvirkninger på miljøet forbundet med en virksomheds aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser.
 3. I overensstemmelse med den videnskabelige og tekniske forståelse af risiciene, hvor der er trusler om alvorlig eller irreversibel skade på miljøet, og under hensyntagen til menneskers sundhed og sikkerhed, ikke bruge manglende fuld videnskabelig sikkerhed eller metoder som en grund til at udskyde omkostningseffektive foranstaltninger til at forebygge eller minimere sådan skade.
 4. Opretholde beredskabsplaner til at forbygge, afbøde og kontrollere alvorlige miljø- og sundhedsskader som følge af deres aktiviteter, herunder ulykker og nødsituationer; samt mekanismer til øjeblikkelig indberetning til de kompetente myndigheder.
 5. Løbende søge at forbedre miljøpræstationer på virksomhedsniveau og, hvor det er relevant, hos enheder, som virksomheden har en forretningsforbindelse til, herunder ved at:
 - a) anvende teknologier, hvor det er muligt de bedste tilgængelige teknologier, for at forbedre miljøpræstation;
 - b) udvikle og levere produkter eller tjenesteydelser, der ikke har unødvendige miljøpåvirkninger; som er sikre ved korrekt brug; som er holdbare, kan repareres og kan genbruges, genanvendes eller bortskaffes sikkert, og som er produceret på en miljømæssigt forsvarlig måde, der udnytter naturressourcer bæredygtigt, så vidt muligt minimerer energi- og materialeforbrug samt generering af forurening, drivhusgasemissioner og affald, især farligt affald;
 - c) fremme en større bevidsthed blandt kunder om de miljømæssige konsekvenser af brugen af virksomhedens produkter og tjenesteydelser, herunder ved at stille relevante og nøjagtige oplysninger om deres miljøpåvirkning til rådighed (for eksempel om drivhusgasemissioner, indvirkning på biodiversiteten, ressourceeffektivitet, reparerbarhed og genanvendelighed eller andre miljøforhold).
 6. Stille tilstrækkelig uddannelse og træning til rådighed for arbejdstagere i miljø-, sundheds- og sikkerhedsmæssige forhold, herunder håndtering af farlige og ikke-farlige materialer og affald samt forebyggelse af miljøulykker, samt mere generelle områder inden for miljøledelse, såsom procedurer for miljøkonsekvensvurdering, public relations og miljøteknologier. Stille støtte til rådighed, herunder kapacitetsopbygning inden for miljøledelse, for leverandører og andre forretningsforbindelser, især små og mellemstore virksomheder og småbønder, hvor det er relevant og muligt.
 7. Bidrage til udviklingen af miljømæssigt ansvarlig og økonomisk effektiv offentlig politik, for eksempel gennem partnerskaber eller initiativer, der vil styrke miljøbevidsthed og miljøbeskyttelse.

Kommentarer til kapitel VI: Miljø

66. Opnåelse af miljømæssige målsætninger kræver en samfundsvid tilgang. *Retningslinjerne* fastlægger forventninger til, hvordan virksomheder skal undgå og håndtere negative indvirkninger på miljøet og bidrage til at nå målene for afbødning af og tilpasning til klimaforandringer; naturbeskyttelse, genopretning og bæredygtig anvendelse af biologisk diversitet; bæredygtig, effektiv og lovlig udnyttelse af jord, ressourcer og energi; bæredygtigt forbrug og produktion, herunder ved at fremme cirkulære økonomi tilgange; samt forebyggelse, reduktion og bekæmpelse af forurening. Internationale forpligtelser, multilaterale aftaler og andre lovgivningsmæssige rammer udgør et vigtigt referencepunkt for forståelsen af miljømæssige problemstillinger og forventninger. Nogle internationale aftaler indeholder kollektive regeringsmålsætninger og indeholder muligvis ikke detaljerede forskrifter vedrørende enkelte virksomheders ansvar i relation til sådanne målsætninger. I sådanne tilfælde er relevante lovgivningsmæssige rammer, nationale politikker og bredt anerkendte standarder for miljøledelse og miljømæssige sikkerhedsforanstaltninger samt videnskabelig evidens vigtige referencepunkter. Teksten i miljøkapitlet afspejler i store træk de principper og mål, der er indeholdt i Rio deklARATIONEN om miljø og udvikling, i Agenda 21 (inden for rammerne af Rio deklARATIONEN) og FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling. Den er også i overensstemmelse med FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC), Parisaftalen, Biodiversitetskonventionen, Kunming-Montreal-aftalen om global biodiversitet, relevante regionale konventioner om adgang til information, offentlig deltagelse og retfærdighed på miljøområdet, FN's konvention om bekæmpelse af ørkendannelse, relevante regionale miljøaftaler og afspejler standarder indeholdt i sådanne instrumenter som ISO-standard for miljøledelsessystemer, International Finance Corporations miljø- og sociale performancestandarder samt Strategic Approach to International Chemicals Management (SAICM).
67. I konteksten af *Retningslinjerne* skal "miljøledelse" forstås i sin bredeste betydning og omfatte aktiviteter, der har til formål at forstå miljøindvirkninger og -risici, undgå og håndtere indvirkninger på miljøet forbundet med en virksomheds aktiviteter, produkter og tjenesteydelser, under hensyntagen til virksomhedens andel af kumulative indvirkninger samt løbende at søge at forbedre en virksomheds miljø performance. Miljøledelse indebærer også foretagelse af risikobaseret due diligence med hensyn til negative indvirkninger på miljøet. I overensstemmelse med kapitel II vil karakteren og omfanget af due diligence for miljøet afhænge af den enkelte virksomheds konkrete omstændigheder. Begrænsninger i udførelsen af due diligence for miljøet kan omfatte manglende adgang til miljødata eller -teknologier. Due diligence vil også indebære en risikobaseret prioritering. Den vil ligeledes afhænge af, i hvilket omfang indvirkninger på miljøet forbundet med virksomhedens aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser er rimeligt forudsigelige. Miljøledelse er en vigtig del af bæredygtig udvikling og kan indebære at forene en bred vifte af prioriteter, herunder dem, der er fastsat i nationale prioriteter og mål for bæredygtig udvikling. Miljøledelse er både et virksomhedsansvar og en forretningsmulighed. Multinationale virksomheder har en rolle at spille i begge henseender. Ledere af disse virksomheder skal derfor give miljøproblemstillinger passende opmærksomhed i deres forretningsstrategier. Forbedring af miljø performance kræver en forpligtelse til en systematisk tilgang og til løbende forbedring af systemet. Et miljøledelsessystem udgør den interne ramme, der er nødvendig for at integrere miljøhensyn i virksomhedens aktiviteter. At have et sådant system etableret skal bidrage til at forsikre aktionærer, arbejdstagere, lokalsamfund og andre relevante interessenter om, at virksomheden aktivt arbejder for at beskytte miljøet mod de negative indvirkninger fra dens aktiviteter.
68. Indledningen til dette kapitel specificerer en ikke-udtømmende liste over negative indvirkninger på miljøet, der kan være forbundet med virksomhedsaktiviteter. Mange virksomhedsaktiviteter kan medføre negative indvirkninger på miljøet. Negative indvirkninger på miljøet er væsentlige ændringer i miljøet eller biota, som har skadelige virkninger på sammensætningen, modstandsdygtigheden, produktiviteten eller bæreevnen i naturlige og forvaltede økosystemer eller på funktionen af socioøkonomiske systemer

eller på mennesker. Negative indvirkninger på miljøet skal vurderes i lyset af den bedst tilgængelige videnskab. I henhold til *Retningslinjerne*, som beskrevet i kapitel II, har en virksomhed "forårsaget" en negativ indvirkning på miljøet, hvis dens aktiviteter i sig selv er tilstrækkelige til at resultere i den negative indvirkning. En virksomhed "bidrager til" en negativ indvirkning på miljøet, hvis virksomhedens aktiviteter i kombination med andre enheders aktiviteter forårsager indvirkningen, eller hvis virksomhedens aktiviteter forårsager, understøtter eller skaber incitament for en anden enhed til at forårsage en negativ indvirkning. Negative indvirkninger på miljøet kan også være direkte knyttet til en virksomheds virksomhedsaktiviteter, produkter eller tjenesteydelser gennem en forretningsforbindelse, selv hvis virksomheden ikke bidrager til disse indvirkninger.

69. Indvirkninger på miljøet kan være kollektive og indbyrdes forbundne eller isolerede; de kan være lokaliserede eller have grænseoverskridende karakter. Mens nogle indvirkninger på miljøet er velkendte, kan omfanget, karakteren og årsagen til andre være mindre velkendte, under udvikling eller endda ukendte. Selvom det i nogle tilfælde vil være muligt at vurdere, på baggrund af tilgængelig videnskab og information, i hvilket omfang en virksomhed bidrager til en negativ indvirkning på miljøet, kan en sådan vurdering i andre tilfælde være udfordrende. I den sidstnævnte situation, i henhold til *Retningslinjernes* formål, skal vurderingen af en virksomheds bidrag til negative indvirkninger tage hensyn til, i hvilket omfang dens aktiviteter er i overensstemmelse med bredt anerkendte standarder, miljøledelsesprocesser og sikkerhedsforanstaltninger vedrørende god miljøpraksis; benchmarks og standarder fastsat i gældende miljøregler og lovgivningsmæssige rammer; samt relevante internationale aftaler.
70. Negative indvirkninger på miljøet er ofte tæt forbundet med andre emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, såsom sundhed og sikkerhed, indvirkninger på arbejdstagere og lokalsamfund, adgang til levebrød eller jordrettigheder. Desuden vil foretagelse af due diligence for miljøet og håndtering af negative indvirkninger på miljøet ofte indebære, at der tages hensyn til flere miljømæssige, sociale og udviklingsmæssige prioriteter. Særligt tager præamblen til Parisaftalen højde for nødvendigheden af en retfærdig omstilling, arbejdsstyrken samt skabelsen af anstændigt arbejde og kvalitetsjob i overensstemmelse med nationalt fastlagte udviklingsprioriteter, og anerkender, at parterne ved iværksættelse af tiltag til håndtering af klimaforandringer skal respektere, fremme og tage hensyn til deres respektive forpligtelser. I denne forbindelse er det vigtigt, at virksomheder vurderer og håndterer sociale indvirkninger i forbindelse med deres miljøledelse og due diligence-aktiviteter samt træffer foranstaltninger til at forebygge og afbøde sådanne negative indvirkninger, både i deres omstilling væk fra miljøskadelige praksisser og i overgangen til grønnere industrier eller praksisser, såsom anvendelsen af vedvarende energi. I den forbindelse vil det være vigtigt at respektere arbejdstagerrettigheder, herunder at indgå i social dialog og kollektive forhandlinger, som beskrevet i kapitel V, gennemføre meningsfuld dialog med relevante interessenter og, hvor relevant, praktisere ansvarlig tilbagetrækning, som beskrevet i kapitel II.
71. Ud over at forbedre miljø performance kan indførelsen af et miljøledelsessystem give virksomheder økonomiske fordele gennem reducerede aktivitets- og forsikringsomkostninger, forbedret energi- og materialeressourceeffektivitet, reducerede omkostninger til overholdelse af regler og ansvar, øget bæredygtighed og modstandsdygtighed, forbedret adgang til kapital og kompetencer, øget kundetilfredshed samt forbedrede relationer til lokalsamfund og offentligheden.
72. Kommunikation vedrørende indvirkninger på miljøet forbundet med en virksomheds aktiviteter, produkter og tjenesteydelser samt meningsfuld interessentinddragelse er en del af due diligence og kan også være påkrævet ved lov. Rapporteringsstandarder såsom Global Reporting Initiative og andre standarder for miljørapportering udgør nyttige referencer. Se også kapitel III om offentliggørelse af oplysninger. Meningsfuld inddragelse og kommunikation med interessenter såsom medarbejdere, kunder, investorer, leverandører, entreprenører, lokalsamfund, enkeltpersoner eller grupper i sårbare eller marginaliserede situationer, personer med særlige rettigheder eller legitime jordrettigheder samt oprindelige folk og offentligheden generelt er særlig vigtig, hvor disse er eller kan blive berørt af sådanne indvirkninger, og

hvor knappe eller truede naturressourcer og økosystemstjenester står på spil, enten i en regional, national eller international kontekst.

73. Virksomheder opfordres til at indføre bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre, herunder gennem ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi og andre modeller. Gennem sådanne praksisser kan virksomheder reducere deres negative indvirkninger på miljøet betydeligt. Ressourceeffektivitet fremmer en mere effektiv og virkningsfuld anvendelse af ressourcer og materialer, herunder gennem en miljømæssigt forsvarlig forsyning af råmaterialer. Desuden er cirkulære økonomitilgange relevante, hvor det er passende, som et af de midler, der står til rådighed for at opnå bæredygtig udvikling. I overensstemmelse med nationale prioriteter og omstændigheder er cirkulær økonomi en model, hvor produkter og materialer er designet, så de kan genbruges, repareres, genfremstilles, genanvendes eller genvindes og dermed holdes i økonomien så længe som muligt sammen med de ressourcer, de er fremstillet af, og hvor generering af affald, især farligt affald, undgås eller minimeres, og udledningen af drivhusgasser forebygges og reduceres.
74. Det grundlæggende udgangspunkt for *Retningslinjerne* er, at virksomheder skal handle så hurtigt som muligt og proaktivt for at undgå negative indvirkninger på miljøet.
75. *Retningslinjerne* har ikke til formål at genfortolke eksisterende instrumenter eller at skabe nye forpligtelser eller præcedenser for regeringer – de har alene til formål at anbefale, hvordan forsigtighedstilgangen skal implementeres på virksomhedsniveau. Det anerkendes, at der er behov for en vis fleksibilitet i anvendelsen af denne tilgang, afhængigt af den specifikke kontekst, hvori den gennemføres. Det anerkendes også, at regeringer fastlægger de grundlæggende rammer på dette område i lyset af deres kapacitet og har ansvaret for løbende at rådføre sig med interessenter om de mest hensigtsmæssige fremgangsmåder under sikring af gennemsigtighed og en videnskabeligt baseret tilgang.
76. Virksomheder har en vigtig rolle i at bidrage til netto-nul-udledning af drivhusgasser og til at skabe en klimaresistent økonomi, som er nødvendigt for at opfylde internationalt vedtagne mål for afbødning af og tilpasning til klimaforandringer. I overgangen til netto-nul-udledning af drivhusgasser vil mange forretningsaktiviteter medføre et vist niveau af drivhusgasudledninger eller en reduktion af kulstofdræn. Virksomheder skal sikre, at deres drivhusgasemissioner og indvirkning på kulstofdræn er i overensstemmelse med de internationalt aftalte globale temperaturmål baseret på den bedste tilgængelige viden, herunder som vurderet af FN's klimapanel (IPCC).
77. Dette omfatter indførelse og implementering af videnskabeligt baserede politikker, strategier og omstillingsplaner for afbødning og tilpasning til klimaforandringer samt vedtagelse, implementering, overvågning og rapportering om kort-, mellem- og langsigtede mål for at afbøde klimaforandringer. Disse mål skal være videnskabeligt baserede, omfatte absolutte og, hvor det er relevant, intensitetsbaserede mål for reduktion af drivhusgasser og tage højde for drivhusgasemissioner i scope 1, 2 og, i det omfang det er muligt på grundlag af den bedste tilgængelige information, scope 3. Det vil være vigtigt regelmæssigt at rapportere, gennemgå og opdatere målene med hensyn til deres tilstrækkelighed og relevans på baggrund af den seneste tilgængelige videnskabelige evidens og i takt med, at forskellige nationale eller branchespecifikke omstillingsplaner udvikles og opdateres. Virksomheder skal prioritere eliminering eller reduktion af emissionskilder frem for at anvende offset-, kompensations- eller neutraliseringsforanstaltninger. CO₂-kreditter eller -offsets kan som en sidste udvej overvejes som et middel til at håndtere uafhjulpede emissioner. CO₂-kreditter eller -offsets skal have høj miljømæssig integritet og skal ikke aflede opmærksomheden fra behovet for at reducere emissioner og skal ikke bidrage til at fastholde drivhusgasintensive processer og infrastrukturer. Virksomheder skal offentligt rapportere om deres afhængighed af samt relevante karakteristika ved eventuelle CO₂-kreditter eller -offsets. En sådan rapportering skal adskille sig fra og supplere rapporteringen om emissionsreduktion.

78. Anvendelse af indflydelse samt tilvejebringelse af teknologi på gensidigt acceptable vilkår, teknisk bistand og finansiering til leverandører og andre forretningsforbindelser til indsatser for afbødning af og tilpasning til klimaforandringer vil være afgørende for at nå mål og håndtere indvirkninger.
79. Opnåelse af klimaresiliens og klimatilpasning er en afgørende del af den langsigtede globale indsats mod klimaforandringer for at beskytte mennesker og økosystemer og vil kræve engagement og støtte fra alle dele af samfundet. Virksomheder skal undgå aktiviteter, der underminerer klimatilpasning og resiliens for lokalsamfund, arbejdstagere og økosystemer.
80. Bevarelse af biodiversitet samt bæredygtig forvaltning og anvendelse af naturressourcer og økosystemer, herunder for eksempel skove, have, tørveområder og vådområder, er af stor betydning for menneskers sundhed og levebrød, arters overlevelse samt afbødning af og tilpasning til klimaforandringer. Virksomheder skal medvirke til bevarelse af biodiversitet, bæredygtig udnyttelse af dens bestanddele samt en retfærdig og rimelig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af genetiske ressourcer. Virksomheder skal også undgå og håndtere forringelse af land-, marine- og ferskvandsmiljø, herunder skovrydning, i overensstemmelse med målene i FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, navnlig 15.2, "FN's Strategic Plan for Forests 2017-2030" og "2021 Glasgow Leaders' Declaration on Forests and Land Use", som har til formål at standse og vende tab af skove og jordforringelse inden 2030. Virksomhedens indsats skal omfatte foretagelse af skærpet due diligence med hensyn til potentielle negative indvirkninger på biodiversitet i nationalparker, reservater og andre beskyttede områder, herunder UNESCOs Natural World Heritage sites, områder, der er beskyttet i henhold til Biodiversitetskonventionen og som defineret i national lovgivning, samt beskyttede arter. Hvor det er relevant, og i overensstemmelse med deres egne kapaciteter og national lovgivning i de lande, hvor de opererer, skal virksomhederne også bidrage til bæredygtig areal- og skovforvaltning, herunder genopretning, skovrejsning og genplantning af skov samt reduktion af forringelse af land-, marine- og ferskvandsøkosystemer. Virksomheders indsats for at forebygge eller afbøde negative indvirkninger på biodiversitet skal styres af afbødningshierarkiet for biodiversitet, som anbefaler, at man først søger at undgå skader på biodiversitet, reducerer eller minimerer skader, hvor undgåelse ikke er mulig, og anvender offsets og genopretning som en sidste udvej for negative indvirkninger, der ikke kan undgås.
81. Negative indvirkninger på miljøet, især i forbindelse med biodiversitet og forringelse af land-, marine- og ferskvandsøkosystemer, kan være relateret til ansvarlig forvaltning af jord-, skov- og fiskerirettigheder. Som anført i "the Voluntary Guidelines on the Responsible Governance of Tenure, of Land, Fisheries and Forests in the Context of National Food Security" (VGGT'erne), kan ansvarlig forvaltning af jord-, skov- og fiskerirettigheder spille en rolle i at støtte bæredygtig udnyttelse af miljøet. I denne sammenhæng opfordrer VGGT'erne til investeringer, der ikke skader, og som beskytter mod fratagelse af legitime rettighedshaveres brugs- og besiddelsesrettigheder samt mod miljøskader.
82. *Retningslinjerne* opfordrer også virksomheder til at arbejde for at hæve niveauet for miljø performance i alle dele af deres aktiviteter, selv hvor dette måske ikke formelt kræves efter gældende praksis i de lande, hvor de opererer. I denne henseende skal virksomhederne tage passende hensyn til deres sociale og økonomiske virkninger på udviklingslandene.
83. For eksempel har multinationale virksomheder ofte adgang til eksisterende og innovative teknologier eller driftsprocedurer, som, hvis de anvendes, kan bidrage til generelt at hæve miljø performance. Multinationale virksomheder betragtes ofte som førende inden for deres respektive områder, hvorfor potentialet for en "demonstrationseffekt" på andre virksomheder ikke skal overses. At sikre, at miljøet i de lande, hvor multinationale virksomheder opererer, også drager fordel af tilgængelige og innovative teknologier og praksisser, er en vigtig måde at opbygge støtte til internationale investeringsaktiviteter mere generelt.

84. Virksomhederne spiller en vigtig rolle i uddannelse og træning af deres medarbejdere og andre interessenter med hensyn til miljøledelsesspørgsmål. De opfordres til at varetage dette ansvar så bredt som muligt, især på områder, der er direkte relateret til menneskers sundhed og sikkerhed. Virksomheder skal også kommunikere deres miljøpolitikker, krav og standarder på en klar og tilgængelig måde til deres forretningsforbindelser.
85. Virksomheder skal respektere dyrevelfærdsstandarder, der er i overensstemmelse med the World Organisation for Animal Health (WOAH) Terrestrial Code. Et dyr oplever god velfærd, hvis det er sundt, komfortabelt, velernæret og sikkert, ikke lider under ubehagelige tilstande såsom smerte, frygt og stress, og er i stand til at udvise adfærd, der er vigtig for dets fysiske og mentale tilstand. God dyrevelfærd kræver sygdomsforebyggelse og passende veterinærpleje, husly, pasning og ernæring, et stimulerende og sikkert miljø, human håndtering og human slagtning eller aflivning. Derudover skal virksomhederne følge vejledningen for transport af levende dyr, der er udarbejdet af relevante internationale organisationer.

VII. Bekæmpelse af bestikkelse og andre former for korruption

Negative indvirkninger på emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, muliggøres ofte gennem korruption. Derfor er en virksomheds implementering af effektive foranstaltninger til bekæmpelse af korruption et vigtigt bidrag til at undgå andre negative indvirkninger, der er omfattet af *Retningslinjerne*. Virksomheder skal ikke deltage i nogen form for bestikkelse eller andre former for korruption.

Virksomheder skal især:

1. Ikke deltage i nogen form for korruption, herunder at tilbyde, love eller give uberettigede økonomiske eller andre fordele til offentlige embedsmænd eller ansatte hos personer eller enheder, som en virksomhed har en forretningsforbindelse med, eller til deres familierelationer eller samarbejdspartnere. Ligeledes skal virksomheder ikke anmode om, indgå aftaler om eller acceptere uberettigede økonomiske eller andre fordele fra offentlige embedsmænd eller ansatte hos personer eller enheder, som en virksomhed har en forretningsforbindelse med. Virksomheder skal ikke benytte tredjeparter eller andre mellemlid, herunder bl.a. agenter, konsulenter, repræsentanter, distributører, konsortier, entreprenører, leverandører og joint venture-partnere, til at formidle uberettigede økonomiske eller andre fordele til offentlige embedsmænd eller til ansatte hos personer eller enheder, som virksomheden har en forretningsforbindelse med, eller til deres familie relationer eller forretningsforbindelser.
2. Udvikle og indføre passende interne kontrol-, etik- og complianceprogrammer eller -foranstaltninger til effektivt at forebygge, afsløre og håndtere bestikkelse og andre former for korruption, udarbejdet på grundlag af en risikobaseret vurdering, der tager højde for virksomhedens individuelle forhold, især de risikofaktorer relateret til bestikkelse og andre former for korruption (herunder bl.a. virksomhedens geografiske og branchemæssige aktivitetsområde, andre forhold vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd, det lovgivningsmæssige rammeværk, typen af forretningsforbindelser, transaktioner med udenlandske regeringer og brugen af tredjeparter). Disse interne kontrol-, etik- og compliance-programmer eller -foranstaltninger skal omfatte et system af finansielle og regnskabsmæssige procedurer, herunder et system af interne kontroller, der er rimeligt udformet til at sikre opretholdelsen af retvisende og nøjagtige regnskaber, registre over interessekonflikter, optegnelser og konti, for at sikre, at de ikke kan anvendes til at udøve eller skjule bestikkelse eller andre former for korruption. Sådanne individuelle omstændigheder og risici skal overvåges regelmæssigt og revurderes efter behov for at fastlægge fordelingen af compliance-ressourcer og sikre, at virksomhedens interne kontrol-, etik- og compliance-programmer eller -foranstaltninger tilpasses og fortsat er effektive samt for at afbøde risikoen for, at virksomheder bliver involveret i bestikkelse eller andre former for korruption. Disse interne kontrol-, etik- og compliance-programmer eller -foranstaltninger til forebyggelse og afsløring af alle former for korruption skal også omfatte foretagelse af risikobaseret due diligence som beskrevet i kapitel II.
3. Igennem virksomhedens interne kontrol-, etik- og compliance-programmer eller -foranstaltninger, forbyde eller fraråde brugen af smørelse, som generelt er ulovlige i de lande, hvor de betales, og, når sådanne betalinger foretages, nøjagtigt registrere disse i regnskaber og finansielle optegnelser.
4. Sikre, under hensyntagen til de særlige risici forbundet med bestikkelse og andre former for korruption, en korrekt dokumenteret due diligence i forbindelse med ansættelse samt et passende og regelmæssigt tilsyn med agenter, samt at agenternes vederlag er passende og udelukkende for legitime tjenesteydelser. Hvor det er relevant, skal der føres en opdateret liste over agenter, der er involveret

i transaktioner med offentlige organer og statsejede virksomheder, og denne skal stilles til rådighed for de kompetente myndigheder i overensstemmelse med gældende krav om offentliggørelse. Virksomhederne skal tage skridt til at sikre, at deres agenter undgår at udøve ulovlig indflydelse og overholder faglige standarder i deres relationer med offentlige embedsmænd.

5. Øge gennemsigtigheden af deres aktiviteter i bekæmpelsen af bestikkelse og andre former for korruption og fremme en kultur præget af integritet. Foranstaltningerne kan omfatte i) stærk, eksplicit og synlig støtte og engagement fra bestyrelsen eller et tilsvarende ledelsesorgan og øverste ledelse i virksomhedens interne kontrol-, etik- og compliance-programmer; ii) en klart formuleret og synlig virksomhedspolitik, der forbyder bestikkelse og andre former for korruption, og som er let tilgængelig for alle medarbejdere og relevante tredjeparter, herunder bl.a. udenlandske datterselskaber, agenter og andre mellemlidende; og iii) offentliggørelse af de ledelsessystemer og interne kontrol-, etik og compliance-programmer eller -foranstaltninger, som virksomhederne har vedtaget for at opfylde disse forpligtelser. Virksomhederne skal også fremme åbenhed og dialog med offentligheden for at øge bevidstheden om- og samarbejdet i kampen mod bestikkelse og andre former for korruption. Virksomheder tilskyndes til, uden at dette berører nationale love og krav, at offentliggøre enhver form for uredelig adfærd i forbindelse med bestikkelse og andre former for korruption, samt de foranstaltninger, der er truffet for at håndtere sager om mistanke om bestikkelse og andre former for korruption. Disse foranstaltninger kan omfatte, men er ikke begrænset til, processer til identifikation, undersøgelse og rapportering af den uredelige adfærd samt et oprigtigt og proaktivt samarbejde med retshåndhævende myndigheder.
6. Fremme kendskab til og overholdelsen af virksomhedens politikker og interne kontrol-, etik- og compliance-programmer eller foranstaltninger mod bestikkelse og andre former for korruption blandt medarbejdere og personer eller enheder, der er knyttet til virksomheden ved en forretningsforbindelse, gennem passende formidling af sådanne politikker, programmer eller foranstaltninger og gennem uddannelsesprogrammer og disciplinære procedurer, der tager højde for gældende sproglige, kulturelle og teknologiske barrierer.
7. Undlade at give ulovlige bidrag til kandidater til offentlige embeder eller til politiske partier eller andre organisationer, der er knyttet til politiske partier eller politiske kandidater. Politiske bidrag skal være i fuld overensstemmelse med national lovgivning, herunder krav om offentliggørelse, og skal godkendes af den øverste ledelse. Dette omfatter, at man ikke forpligter medarbejdere til at støtte en politisk kandidat eller en politisk organisation.

Kommentarer til kapitel VII: Bekæmpelse af bestikkelse og andre former for korruption

86. Begreberne bestikkelse og andre former for korruption skal fortolkes i overensstemmelse med nedenstående instrumenter. Korruption omfatter bestikkelse af offentlige embedsmænd eller ansatte hos personer eller enheder, der er knyttet til virksomheden gennem forretningsforbindelser. Det kan også omfatte handel med indflydelse, underslæb og misbrug af sponsorater og velgørende donationer. Virksomheder må f.eks. ikke direkte eller indirekte tilbyde, love, give eller kræve bestikkelse eller andre uretmæssige fordele for at opnå eller bevare forretninger eller andre uretmæssige fordele. Virksomheder skal også modstå anmodninger om bestikkelse og afpresning. Selvom en interessekonflikt ikke ipso facto er korruption, er der en stigende erkendelse af, at konflikter mellem offentlige tjenestemænds private interesser og offentlige forpligtelser, hvis de ikke håndteres korrekt, potentielt kan føre til korruption. OECD's "Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions" [[OECD/LEGAL/0293](#)] (OECD Konventionen om bekæmpelse af bestikkelse) trådte i kraft den 15. februar

1999. OECD-konventionen om bekæmpelse af bestikkelse, sammen med OECD's "Recommendation for Further Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions" [[OECD/LEGAL/0378](#)] (OECD Henstillingen om bekæmpelse af bestikkelse), OECD's "Recommendation on Tax Measures for Further Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions" [[OECD/LEGAL/0371](#)], OECD's "Recommendation on Bribery and Officially Supported Export Credits" [[OECD/LEGAL/0447](#)] og OECD's "Recommendation for Development Co-operation Actors on Managing the Risk of Corruption" [[OECD/LEGAL/0431](#)] er de centrale OECD-instrumenter, der behandler udbydersiden af transaktioner vedrørende bestikkelse i udlandet. Samlet set har disse instrumenter til formål at fjerne "udbuddet" af bestikkelse til udenlandske embedsmænd, idet hvert land påtager sig ansvaret for sine virksomheders aktiviteter og for, hvad der sker inden for dets egen jurisdiktion.⁵ Der er iværksat et program til gennemgribende og systematisk overvågning af landenes implementering af OECD Konventionen om bekæmpelse af bestikkelse og disse relaterede instrumenter er blevet etableret for at fremme deres fulde implementering. Andre former for korruption og integritetsrisici håndteres også i OECD's "Recommendation on Public Integrity" [[OECD/LEGAL/0435](#)]; OECD's "Recommendation on Principles for Transparency and Integrity in Lobbying" [[OECD/LEGAL/0379](#)]; OECD's "Recommendation on OECD Guidelines for Managing Conflict of Interest in the Public Service" [[OECD/LEGAL/0316](#)] og OECD's "Recommendation on Guidelines on Anti-Corruption and Integrity in State-Owned Enterprises" [[OECD/LEGAL/0451](#)].

87. Korruption skader demokratiske institutioner og virksomhedsledelse. Den afskrækker investeringer og forvrider de internationale konkurrencevilkår. Ud over de økonomiske konsekvenser kan korruption have skadelige virkninger, herunder bl.a. underminering af global stabilitet, manglende håndhævelse af miljøstandarder og arbejdstagerrettigheder eller levering af varer af ringere kvalitet. Især underminerer misbrug af midler gennem en korrupt praksis borgernes bestræbelser på at opnå højere niveauer af økonomisk, social og miljømæssig velfærd. Korruption rammer uforholdsmæssigt hårdt dem, der tilhører marginaliserede eller sårbare befolkningsgrupper, og kan forværre ulighed mellem kønnene. Virksomheder har en vigtig rolle at spille i bekæmpelsen af sådanne praksis ved at tage højde for overlappende former for strukturel diskrimination i forbindelse med bl.a. etnicitet, race, køn og seksuel orientering, når de opretter kontrol-, etik- og compliance-programmer.
88. Anstændighed, integritet og gennemsigtighed i både den offentlige og den private sektor er nøglebegreber i kampen mod bestikkelse og andre former for korruption. Erhvervslivet, ikke-statslige organisationer, regeringer og mellemstatslige organisationer skal alle samarbejde om at styrke den offentlige opbakning til antikorrupsionsforanstaltninger og øge gennemsigtigheden og den offentlige bevidsthed om problemerne med korruption og bestikkelse. Indførelsen af passende praksis for virksomhedsledelse er også et væsentligt element i at fremme en etisk kultur i virksomheder.
89. I OECD Henstillingen om bekæmpelse af bestikkelse anbefales det navnlig, at regeringerne tilskynder deres virksomheder til at udvikle og indføre passende interne kontrol-, etik- og compliance-programmer eller -foranstaltninger med henblik på at forebygge og afsløre bestikkelse i udlandet under hensyntagen til OECD's Vejledning om god praksis vedrørende interne kontroller, etik og compliance, der er vedlagt

⁵ I OECD Konventionen om bekæmpelse af bestikkelse defineres overtrædelsen, bestikkelse i udlandet, som "...at tilbyde, love, eller give en udenlandsk offentlig tjenestemand, enten direkte eller gennem mellemled, en uberettiget økonomisk eller anden fordel, til den pågældende tjenestemand eller til en tredjepart, med det formål at få tjenestemanden til at afstå fra at handle eller til at handle i forbindelse med udøvelsen af sine officielle forpligtelser, for at opnå eller bevare forretninger eller andre uretmæssige fordele i forbindelse med gennemførelsen af internationale forretninger". Kommentarerne til OECD Konventionen om bekæmpelse af bestikkelse (afsnit 9) præciserer, at betaling af 'smørelse', ikke udgør betalinger, der foretages 'for at opnå eller fastholde forretninger eller andre uretmæssige fordele', som anført i afsnit 1 og derfor heller ikke betragtes som en overtrædelse. Den type betalinger, som i nogle lande benyttes for at fremskynde visse processer hos embedsfolk, f.eks. udstedelse af licenser og tilladelser, er generelt ulovlige i de pågældende lande. Andre lande kan og bør medvirke til, at afskaffe den type undergravende praksis for eksempel ved at støtte programmer for god forvaltning. OECD Henstillingen om bekæmpelse af bestikkelse (afsnit XIV.i) anbefaler, at regeringerne "forpligter sig til regelmæssigt at gennemgå deres politikker og tilgang til smørelse med henblik på effektivt at bekæmpe fænomenet".

som bilag II til OECD Henstillingen om bekæmpelse af bestikkelse. OECD's Vejledning om god praksis er rettet mod virksomheder, herunder statsejede virksomheder samt erhvervsorganisationer og brancheforeninger, og fremhæver god praksis for at sikre effektiviteten af deres interne kontrol-, etik- og compliance-programmer eller foranstaltninger til at forbygge og afsløre bestikkelse eller andre former for korruption i udlandet, herunder beskyttelse af personer, der indberetter begrundet mistanke. Den er fleksibel og er beregnet til at blive tilpasset af virksomheder, især små og mellemstore virksomheder, i overensstemmelse med deres individuelle forhold, herunder deres størrelse, type, juridiske struktur og geografiske og branchemæssige aktivitetsområde samt de grundlæggende juridiske principper i den jurisdiktion, hvor de opererer. Desuden skal interne kontrol-, etik- og compliance-programmer eller foranstaltninger vedrørende korruption i forbindelse med disse *Retningslinjerne* også omfatte foretagelse af risikobaseret due diligence i overensstemmelse med anbefalingerne i kapitel II.

90. Kollektiv handling og meningsfuld inddragelse af lokale og internationale civilsamfundsorganisationer, erhvervslivet, brancheforeninger og internationale organisationer kan også hjælpe virksomhederne med bedre at udvikle og implementere effektive virksomhedspolitikker til bekæmpelse af korruption og afbøde de korruptionsrisici, som en enkelt virksomhed ikke kan afbøde alene.
91. De Forenede Nationers Konvention mod korruption (UNCAC), der trådte i kraft den 14. december 2005, beskriver en bred vifte af standarder, foranstaltninger og regler til bekæmpelse af korruption. Ifølge UNCAC forpligter de deltagende stater sig til at forbyde, at deres tjenestemænd modtager bestikkelse, og deres virksomheder bestikker landets offentlige tjenestemænd samt udenlandske offentlige tjenestemænd og tjenestemænd i offentlige internationale organisationer. Staterne skal desuden overveje at forbyde bestikkelse mellem private. UNCAC og OECD's Konvention om bekæmpelse af bestikkelse understøtter og supplerer hinanden.
92. For at håndtere efterspørgselssiden af bestikkelse er god forvaltningspraksis en vigtig byggesten, der kan forbygge, at virksomheder bliver opfordret til at betale bestikkelse. Både hjemlandets og værtslandets regeringer skal bistå virksomheder, der udsættes for opfordringer til bestikkelse eller andre former for korruption, øge bevidstheden og tilbyde uddannelse til relevante offentlige tjenestemænd, overveje at fremme initiativer til kollektiv handling sammen med repræsentanter for den private og offentlige sektor samt civilsamfundsorganisationer og, hvor det er relevant, iværksætte koordinerede handlinger for at bekæmpe opfordringer til og modtagelse af bestikkelse. I OECD's Vejledning om god praksis vedrørende specifikke artikler i konventionen i bilag II til OECD Henstillingen om bekæmpelse af bestikkelse fastslås det, at OECD Konventionen om bekæmpelse af bestikkelse skal gennemføres på en sådan måde, at den ikke giver mulighed for forsvar eller undtagelse, når den udenlandske tjenestemand anmoder om bestikkelse. Desuden kræver UNCAC, at anmodning om bestikkelse fra landets egne tjenestemænd gøres strafbart.

VIII. Forbrugerinteresser

Overfor forbrugerne skal virksomhederne følge god skik for erhvervsvirksomhed, markedsføring og reklame og tage alle rimelige skridt til at sikre kvaliteten og pålideligheden af de varer og tjenesteydelser, virksomhederne leverer. Virksomhederne skal især:

1. Sikre, at de varer og tjenesteydelser, de leverer, opfylder alle aftalte eller lovmæssigt påkrævede standarder for forbrugernes sundhed og sikkerhed, herunder standarder vedrørende sundhedsadvarsler og sikkerhedsoplysninger, og at varerne og tjenesteydelserne ikke udgør en urimelig risiko for forbrugernes sundhed eller sikkerhed ved forudsigelig brug eller forudsigelig forkert brug eller misbrug.
2. Give nøjagtige, verificerbare og tydelige oplysninger, der er tilstrækkelige til at gøre forbrugerne i stand til at træffe informerede beslutninger, herunder oplysninger om priser og, hvor det er relevant, indhold, sikker anvendelse, miljøegenskaber, vedligeholdelse, opbevaring og bortskaffelse af varer og tjenesteydelser samt relevante oplysninger om e-handel, såsom problemstillinger om privatlivets fred, og oplysninger om tilgængelige muligheder for tvistbilæggelse og genopretning. Oplysningerne skal præsenteres på en forståelig og let tilgængelig måde ved hjælp af et klart sprog, samtidig med at der tages hensyn til behovet for tilgængelighed for forbrugere med handicap. Hvor det er muligt, skal oplysninger fremlægges på en måde, så forbrugerne lettere kan sammenligne produkter.
3. Give forbrugerne adgang til rimelige, brugervenlige, rettidige og effektive udenretlige tvistløsnings- og genopretningsmekanismer uden unødvendige omkostninger eller byrder.
4. Undlade at lave fremstillinger, udeladelser eller anvende anden praksis, der er vildledende, misvisende, svigagtig, urimelig eller som på anden vis underminerer forbrugernes valgmuligheder på måder, der er skadelige for forbrugerne eller for konkurrencen.
5. Støtte bestræbelser på at fremme forbrugeroplysning om emner, der vedrører deres forretningsaktiviteter, med det formål *bl.a.* at forbedre forbrugernes mulighed for: *i)* at træffe beslutninger på et oplyst grundlag vedrørende komplekse varer, tjenesteydelser og markeder, *ii)* bedre at forstå de økonomiske, miljømæssige og sociale effekter af deres beslutninger og *iii)* at støtte bæredygtigt forbrug.
6. Beskytte forbrugernes privatliv ved at sikre, at virksomhedspraksis i forbindelse med indsamling og brug af forbrugerdata er lovlig, gennemsigtig og rimelig, muliggør forbrugerdeltagelse og -valg og træffer alle rimelige foranstaltninger for at beskytte personoplysninger, som virksomhederne indsamler, opbevarer, behandler eller deler.
7. Samarbejde fuldt ud med offentlige myndigheder for at forebygge og bekæmpe urimelige eller vildledende markedsføringsmetoder (herunder vildledende markedsføring og kommerciel svindel) og for at begrænse eller forhindre alvorlige trusler mod folkesundheden og -sikkerheden eller mod miljøet som følge af forbrug, anvendelse eller bortskaffelse af virksomhedens varer og tjenesteydelser.
8. I anvendelsen af ovenstående principper, tage højde for *i)* forbrugernes behov, især forbrugere, der kan være sårbare eller dårligt stillede, og *ii)* de særlige udfordringer for forbrugerne, som e-handel kan medføre.

Kommentarer til kapitel VIII: Forbrugerinteresser

93. Kapitlet om forbrugerinteresser i *Retningslinjerne* bygger på arbejdet i OECD's komité for forbrugerpolitik og Komitéen for finansmarkederne, relevante OECD-standarder om forbrugerbeskyttelse samt på arbejdet i andre organisationer, herunder Det Internationale Handelskammer, Den Internationale Standardiseringsorganisation og De Forenede Nationer, herunder FN's miljøprogram (dvs. FN's retningslinjer for forbrugerbeskyttelse) og relevante instrumenter, herunder ICC's kodeks for reklame og markeds-kommunikation.
94. I kapitlet anerkendes det, at forbrugertilfredshed og relaterede interesser udgør et afgørende grundlag for succesfuld drift af virksomheder. Det anerkendes også, at forbrugermarkederne for varer og tjenesteydelser over tid er omstillet gennemgribende. Regulatoriske reformer, mere åbne globale markeder, udviklingen af nye teknologier, der har forandret digitale og finansielle tjenester, samt væksten i forbrugertjenester har været centrale drivkræfter for forandring, hvilket har givet forbrugerne større valgfrihed og andre fordele, som følge af mere åben konkurrence. Samtidig har forandringshastigheden og den øgede kompleksitet på mange markeder generelt gjort det sværere for forbrugerne at sammenligne og vurdere varer og tjenesteydelser. Desuden har forbrugerne ændret sig demografisk over tid. Børn bliver en stadig vigtigere faktor på markedet, ligesom det stigende antal ældre. Selvom forbrugerne overordnet set er bedre uddannede, mangler mange stadig de regne-, læse- og skrivefærdigheder, der er nødvendige i nutidens mere komplekse og informationsintensive marked. Desuden er mange forbrugere i stigende grad interesserede i at kende virksomhedernes standpunkt og aktiviteter inden for en bred vifte af økonomiske, sociale og miljømæssige problemstillinger og i at overveje disse, i deres valg af varer og tjenesteydelser.
95. I indledningen opfordres virksomhederne til at følge god skik for erhvervsvirksomhed, markedsføring og reklame og til at sikre kvaliteten og pålideligheden af de produkter, de leverer. Det bemærkes, at de principper gælder for både varer og tjenesteydelser.
96. Afsnit 1 understreger, hvor vigtigt det er, at virksomhederne overholder de påkrævede standarder for sundhed og sikkerhed, og at forbrugerne gives fyldestgørende sundheds- og sikkerhedsoplysninger om virksomhedernes produkter.
97. Afsnit 2 omhandler offentliggørelse af oplysninger. Afsnittet beder virksomhederne om at give forbrugerne oplysninger, der er tilstrækkelige til at kunne træffe informerede beslutninger. Den måde oplysninger gives online, skal være tilpasset forbrugerens adgangsmuligheder. Dette omfatter, hvor det er relevant, oplysninger om økonomiske risici, forbundet med produkter. Desuden er virksomhederne i nogle tilfælde underlagt lovkrav om at give oplysninger på en måde, som gør det muligt for forbrugerne at foretage direkte sammenligninger af varer og tjenesteydelser (f.eks. enhedspriser). I tilfælde, hvor der ikke er konkret lovgivning, opfordres virksomhederne til at fremlægge oplysninger, over for forbrugere, på en måde, der gør det let at sammenligne varer og tjenesteydelser og sætter forbrugerne i stand til nemt at finde den samlede pris for et produkt. Det skal bemærkes, at det, der anses for at være "tilstrækkeligt", kan ændre sig over tid, og virksomhederne skal være lydhøre over for disse ændringer. Alle påstande om produkter, miljø eller sociale forhold, som virksomheder fremsætter, skal være veldokumenterede og, i givet fald, testet og verificeret korrekt. Påstande kan gælde både den måde, et produkt eller en tjenesteydelse er fremstillet på, og selve produktets eller tjenesteydelsens egenskaber. I betragtning af forbrugernes stigende interesse for miljø- og sociale problemstillinger samt for bæredygtigt forbrug skal der, når det er passende, fremlægges oplysninger om produkternes og tjenesteydelsernes miljømæssige eller sociale egenskaber. Dette kan omfatte oplysninger om energieffektivitet og graden af genanvendelighed, holdbarhed og reparationsmulighed af produkter, de bæredygtige egenskaber ved finansielle produkter og tjenesteydelser eller, for eksempel for fødevarers vedkommende, oplysninger om landbrugspraksis eller ernæringsmæssige egenskaber.

98. Forbrugerne overvejer i stigende grad virksomheders adfærd, når de træffer beslutninger om køb. Virksomhederne opfordres derfor til at gøre oplysninger tilgængelige vedrørende deres initiativer til at integrere sociale og miljømæssige hensyn i deres forretningsaktiviteter og til på anden vis at støtte bæredygtigt forbrug. Kapitel III i *Retningslinjerne* om offentliggørelse af oplysninger er relevant i den henseende. Virksomhederne opfordres derfor til at formidle erklæringer om virksomhedens værdier eller adfærd til offentligheden, herunder oplysninger om virksomhedens politik på det sociale, etiske og miljømæssige område samt andre adfærdskodekser, som virksomheden følger. Virksomhederne opfordres til at gøre disse oplysninger sprogtligt lettilgængelige og at sikre nøjagtigheden af enhver påstand vedrørende miljø- eller sociale præstationer. En stigning i antallet af virksomheder, der rapporterer på disse områder og målretter informationen mod forbrugerne, vil blive budt velkommen.
99. Afsnit 3 afspejler formuleringer i *Recommendation on Consumer Dispute Resolution and Redress* [[OECD/LEGAL/0356](#)]. Henstillingen opstiller en ramme for udvikling af effektive metoder til at behandle forbrugerklager, inklusiv en række handlinger, som erhvervslivet kan foretage på området. Det bemærkes, at de mekanismer, som mange virksomheder har etableret til løsning af forbrugertvister, har bidraget til at øge forbrugernes tillid og tilfredshed. Mekanismerne kan give mere anvendelige løsninger på klager end retssager, som kan være dyre, vanskelige og tidskrævende for alle involverede parter. For at disse udenretlige mekanismer kan være effektive, skal forbrugerne dog kende til dem og forbrugerne vil have gavn af vejledning om, hvordan man indgiver klager, især når kravene vedrører grænseoverskridende eller flerdimensionelle transaktioner.
100. Afsnit 4 vedrører vildledende, misvisende, svigagtige og anden urimelig handelspraksis. Den type praksis kan være markedsforvridende til ulempe for både forbrugerne og for ansvarsfulde virksomheder og skal undgås.
101. Afsnit 5 vedrører forbrugeroplysning, som er blevet vigtigere i takt med den stigende kompleksitet af mange markeder og af mange produkter. Regeringer, forbrugerorganisationer og mange virksomheder har anerkendt, at det er et fælles ansvar, og at de kan spille en vigtig rolle på området. De vanskeligheder, som forbrugerne har oplevet med at vurdere komplekse produkter på det finansielle område og på andre områder, har fremhævet vigtigheden af, at interessenterne samarbejder om at styrke oplysning for at forbedre forbrugernes beslutningstagning.
102. Afsnit 6 vedrører personoplysninger. Virksomhedernes stigende indsamling og anvendelse af personoplysninger, kan udgøre en stor risiko for forbrugernes privatliv og trivsel. Derfor er beskyttelsen af forbrugernes personoplysninger, herunder datasikkerhed, meget vigtig.
103. Afsnit 7 understreger vigtigheden af, at virksomheder samarbejder med offentlige myndigheder for at hjælpe med at forebygge og bekæmpe vildledende markedsføring mere effektivt. Samarbejde skal også begrænse eller forhindre risici for folkesundheden, -sikkerheden og miljøet. Dette inkluderer risici forbundet med bortskaffelse af varer samt forbrug og anvendelse af dem. Dette afspejler en anerkendelse af vigtigheden af at tage højde for og håndtere risici for produktsikkerheden gennem hele produktets levetid, især i forbindelse med design, fremstilling, distribution, anvendelse og bortskaffelse.
104. Afsnit 8 beder virksomhederne tage hensyn til sårbare og dårligt stillede forbrugeres situation, i markedsføringen af varer og tjenesteydelser. Dårligt stillede eller sårbare forbrugere henviser til bestemte forbrugere eller forbrugergrupper, der på grund af personlige karakteristika eller omstændigheder (som alder, mental eller fysisk kapacitet, uddannelse, indkomst, sprog eller afsides placering) kan have særlige vanskeligheder ved at navigere i de moderne informationsintensive, globaliserede markeder. Afsnittet fremhæver også den stigende betydning af mobilhandel og andre former for e-handel på de globale markeder. Fordelene ved denne form for handel er betydelige og stigende. Men der er også risici for ulempe for forbrugerne. Regeringerne har brugt betydelig tid på at undersøge, hvordan man kan sikre, at forbrugerne får en transparent og effektiv beskyttelse, som ikke er ringere ved e-handel end ved

traditionelle former for handel. Det er derfor vigtigt, at virksomhederne tager skridt til at mindske risiciene ved e-handel, så beskyttelsesniveauet ikke er ringere end det, der gives i mere traditionelle former for handel.

IX. Videnskab, teknologi og innovation

Videnskabelig forskning og teknologisk innovation har fremmet produktiviteten i alle sektorer samt virksomheders evne til at foretage due diligence og bidrage til bæredygtig udvikling. Virksomheder skal, hvor det er relevant, bidrage til udviklingen af lokal og national innovationskapacitet. I forbindelse med udvikling, finansiering, salg, licensering, handel og anvendelse af teknologi, herunder indsamling og brug af data, samt videnskabelig forskning og innovation, skal virksomheder efterleve *Retningslinjerne* og de gældende nationale love og krav, herunder krav til privatlivs- og databeskyttelse samt regler om eksportkontrol. Virksomheder skal navnlig:

1. Foretage risikobaseret due diligence, som beskrevet i kapitel II, med hensyn til faktiske og potentielle negative indvirkninger relateret til videnskab, teknologi og innovation.
2. Indføre, hvor det er praktisk muligt som led i deres forretningsaktiviteter, praksisser, der muliggør frivillig, sikker og effektiv overførsel af teknologi og knowhow på gensidigt aftalte vilkår, samt forbedre adgangen til og delingen af data for at fremme videnskabelige opdagelser og innovation under passende hensyntagen til beskyttelsen af immaterielle rettigheder, fortrolighedsforpligtelser, privatlivets fred, beskyttelse af personoplysninger, eksportkontrol og principper om ligebehandling.
3. Hvor det er relevant, gennemføre aktiviteter inden for videnskabelig og teknologisk udvikling i værtslande for at imødekomme lokale markedsbegreb samt ansætte personale fra værtslande i aktiviteter inden for videnskabelig og teknologisk udvikling og tilskynde og støtte deres uddannelse under hensyntagen til integritet, sikkerhed og kommercielle behov.
4. Ved tildeling af licenser til brug af immaterielle rettigheder eller ved anden frivillig overførsel af teknologi, skal dette ske på gensidigt aftalte vilkår og betingelser med passende sikkerhedsforanstaltninger for at forebygge og afbøde negative indvirkninger og på en måde, der bidrager til værtslandets langsigtede muligheder for bæredygtig udvikling og respekterer regler for eksportkontrol.
5. Hvor det er relevant for kommercielle mål, udvikle bånd til lokale videregående uddannelsesinstitutioner og offentlige forskningsinstitutioner, samt deltage i samarbejdsbaserede forskningsprojekter med lokal industri eller brancheorganisationer, herunder små og mellemstore virksomheder og civilsamfundsorganisationer. Et sådant samarbejde skal tage hensyn til effektiv risikostyring, etiske overvejelser, nationale sikkerhedshensyn, gældende lovgivning og interessenters synspunkter. Det skal også anerkende værdien af open science ("åben forskning") og respektere sikkerhedsforanstaltninger til bevarelse af akademisk frihed samt forsknings- og videnskabelig autonomi.
6. Når der indsamles, deles og anvendes data, øge gennemsigtigheden i ordninger for dataadgang og datadeling, samt tilskynde til indførelsen gennem hele dataværdikæden af ansvarlige praksisser for data governance, der opfylder gældende standarder og forpligtelser, der er bredt anerkendt eller accepteret blandt de Tilsluttede lande til *Retningslinjerne*, herunder adfærdskodekser, etiske principper, regler vedrørende manipulation af og tvang over for forbrugere samt normer for privatlivs- og databeskyttelse.
7. Virksomheder skal, i det omfang det er relevant i forhold til deres omstændigheder, støtte samarbejdsbestræbelser i de relevante fora for at fremme et åbent, frit, globalt, interoperabelt, pålideligt, tilgængeligt, økonomisk overkommeligt, sikkert og robust internet, herunder ved at respektere ytringsfriheden, retten til fredelig forsamling og foreningsfriheden online, og i overensstemmelse med de emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*.

Kommentarer til kapitel IX: Videnskab, teknologi og innovation

105. Udvikling, licensering, salg, handel og anvendelse af teknologi har en betydelig indvirkning på de emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, herunder bæredygtig udvikling, menneskerettigheder, økonomisk deltagelse, demokratiets kvalitet, social samhørighed, klimaforandringer, det globale erhvervs- og arbejdsmarked samt markedsdynamikker. Videnskabelig forskning og teknologisk innovation har drevet produktiviteten i alle sektorer samt virksomheders evne til at foretage due diligence og bidrage til bæredygtig udvikling, men kan også være forbundet med udfordringer og negative indvirkninger.
106. I betragtning af dette emnes udviklende karakter og det faktum, at det berører mange problemstillinger, er dette kapitels anvendelsesområde tænkt bredt og inkluderende for at sikre dets fortsatte relevans i forhold til risici forbundet med fremtidige udviklinger inden for forskning, teknologi og innovation.
107. I en videnbaseret og globaliseret økonomi er evnen til at få adgang til og udnytte teknologi, data og knowhow afgørende for at forbedre virksomheders resultater. En sådan adgang er også vigtig for at realisere de økonomisk vidtrækkende effekter af teknologiske fremskridt, herunder produktivitetsvækst og jobskabelse, inden for rammerne af bæredygtig udvikling.⁶ Multinationale virksomheder udgør en vigtig kanal for teknologioverførsel på tværs af landegrænser. De kan bidrage til værtslandenes nationale innovationskapacitet ved at udvikle, udbrede og endda muliggøre anvendelsen af nye teknologier i nationale virksomheder og institutioner. Multinationale virksomheders forsknings- og udviklingsaktiviteter samt investeringer i nye teknologier kan, når de er godt forbundet med det nationale innovationssystem, bidrage til at fremme den økonomiske og sociale udvikling i værtslandene. Til gengæld udvider udviklingen af et dynamisk innovationssystem i værtslandet de kommercielle muligheder for multinationale virksomheder.
108. Dette kapitel har således til formål at fremme multinationale virksomheders udbredelse af resultater fra forsknings- og udviklingsaktiviteter i de lande, hvor de opererer, og derved bidrage til værtslandenes innovationskapacitet inden for de rammer, som økonomisk gennemførlighed, konkurrencehensyn, samt forpligtelser vedrørende privatliv, databeskyttelse, sikkerhed, beskyttelse af immaterielle rettigheder og fortrolighed sætter. I denne forbindelse kan fremme af teknologispredning omfatte kommercialisering af produkter og tjenesteydelser, der indeholder ny teknologi, licensering af procesinnovationer, ansættelse og uddannelse af videnskabeligt og teknologisk personale samt udvikling af samarbejdsprojekter inden for forskning og udvikling. Ved salg eller licensering af teknologi skal de forhandlede vilkår og betingelser ikke blot være gensidigt aftalte, men multinationale virksomheder skal også tage hensyn til teknologiens langsigtede udviklingsmæssige, miljømæssige og samfundsmæssige indvirkninger. I deres aktiviteter kan multinationale virksomheder etablere og forbedre innovationskapaciteten hos deres internationale datterselskaber, underleverandører og andre enheder, som de har forretningsforbindelser med. Derudover kan multinationale virksomheder gøre opmærksom på betydningen af lokal videnskabelig og teknologisk infrastruktur, både den fysiske og institutionelle. I denne forbindelse kan multinationale virksomheder bidrage konstruktivt til værtslandenes regeringers udformning af politiske rammer, der understøtter udviklingen af dynamiske innovationssystemer.
109. Videnskab forstås her som omfattende blandt andet forskning og undersøgelse. Teknologi forstås her som omfattende digital teknologi, ikke-digital teknologi og digitale tjenesteydelser samt digitale økosystemer, der fremmer deres udvikling og anvendelse. Innovation forstås her som processen med at

⁶ Afsnit 7 berører ikke regeringers holdninger på området for elektronisk handel i Verdenshandelsorganisationen (WTO). Det har ikke til hensigt at tilsidesætte andre vigtige samfundspolitiske interesser, der kan være forbundet til anvendelsen af internettet, og som vil skulle tages i betragtning. Nogle lande har i denne forbindelse henvist til 2005 Tunis Agenda for the Information Society.

udvikle et nyt eller forbedret produkt, tjenesteydelse eller proces med henblik på at gøre det tilgængeligt for potentielle brugere eller bringe det i brug i virksomheden.

110. Data forstås her, ligesom i relevante OECD-anbefalinger, som registreret information i strukturerede eller ustrukturerede formater, herunder tekst, billeder, lyd og video. Datadrevet innovation og dataintensiv videnskab rummer et enormt potentiale for at adressere store samfundsmæssige udfordringer. Initiativer inden for open science ("åben forskning") og adgang til data har haft vidtrækkende effekter på reproducerbarheden af videnskabelige resultater, udbredelsen af viden i samfundet, tværfagligt samarbejde, ressourceeffektivitet, produktivitet og konkurrenceevne. Dataflows på tværs af landegrænser er afgørende for at understøtte international handel, informations- og vidensudveksling for at mindske digitale skel og fremme bæredygtig udvikling. Afsnit 2 understreger disse fordele, men anerkender også risikoen for tyveri samt uansvarlig deling og brug af data, der kan underminere den enkeltes privatliv og udgøre potentielle risici for national sikkerhed. Virksomheder i dataøkosystemet, herunder dataindehavere, dataproducenter og dataformidlere, som defineret i "Recommendation on Enhancing Access to and Sharing of Data" [[OECD/LEGAL/0463](#)], opfordres til at overveje anbefalinger om ansvarlig dataadgang, datadeling og dataanvendelse som beskrevet i nævnte anbefaling, der søger at sikre implementeringen af risikostyringsforanstaltninger gennem hele dataværdikæden, herunder foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte fortroligheden, integriteten, sikkerheden og tilgængeligheden af data, især i forbindelse med håndtering af biologiske data såsom DNA, samt ved videregivelse af data til retshåndhævende myndigheder og andre offentlige myndigheder.
111. I afsnit 4 er forventningerne til virksomheder tilsigtet at være proportionelle for at undgå vilkår og betingelser, der medfører utilsigtede konsekvenser. Virksomheder skal også bestræbe sig på at identificere situationer, hvor visse aktører kan søge at drage fordel af teknologioverførsel med henblik på at misbruge civil teknologi.
112. I overensstemmelse med kapitel II vil karakteren og omfanget af due diligence for negative indvirkninger relateret til videnskab, teknologi og innovation afhænge af omstændighederne i den konkrete situation og indebære risikobaseret prioritering. Dette skal også tage højde for kendte eller rimeligt forudsigelige omstændigheder relateret til brugen af det leverede produkt eller tjenesteydelse i overensstemmelse med dets tilsigtede formål eller under forhold, hvor der med rimelighed kan forudses forkert brug eller misbrug, som kan give anledning til negative indvirkninger.
113. Virksomheder, der er involveret i udviklingen af ny teknologi eller nye anvendelser af eksisterende værktøjer, skal i videst muligt omfang forudse og, hvor det er relevant, håndtere de etiske, juridiske, arbejdsmæssige, sociale og miljømæssige udfordringer, som ny teknologi medfører, samtidig med at de fremmer ansvarlig innovation og indgår i dialog og informationsudveksling med lokale tilsynsmyndigheder og arbejdstagerrepræsentanter. Udover, og som støtte til, implementeringen af anbefalingerne i *Retningslinjerne* opfordres virksomheder til at tage hensyn til tilgængelig vejledning om innovationsprocessen, herunder relevante OECD-standarder inden for kunstig intelligens og neuroteknologi, herunder "Recommendation on Artificial Intelligence" [[OECD/LEGAL/0449](#)] og "Recommendation on Responsible Innovation in Neurotechnology" [[OECD/LEGAL/0457](#)].
114. Digital sikkerhed er et fælles ansvar for alle interessenter, herunder virksomheder, kunder og regeringer. Digitale sikkerhedshændelser, såsom uautoriseret adgang til systemer eller software, kompromiterede konti, tab eller tyveri af data eller indblanding i it-ressourcer, kan skade virksomheder, regeringer og enkeltpersoner ved at underminere tilgængeligheden, integriteten og/eller fortroligheden af deres data, informationssystemer og netværk. Virksomheder skal foretage risikostyring af digital sikkerhed på en måde, der er i overensstemmelse med de øvrige kapitler i *Retningslinjerne*. Privacy-by-design principper, anvendelse af stærk kryptering, protokoller for tilladelser og adgangsstyring samt andre bedste praksisser kan reducere trusler og afbøde skader. Virksomheder skal også tage hensyn til relevante OECD-standarder på dataområdet.

115. I alle aktiviteter vedrørende børn og unges deltagelse eller involvering i det digitale miljø skal virksomheder, hvor det er relevant, tage hensyn til barnets tarv som et primært hensyn og i deres due diligence identificere, hvordan børn og unges rettigheder kan respekteres, og hvordan børn og unges trivsel kan beskyttes og fremmes i det digitale miljø, samt træffe passende foranstaltninger herfor i overensstemmelse med "Recommendation on Children in the Digital Environment" [[OECD/LEGAL/0389](#)] og "OECD Guidelines for Digital Service Providers".

X. Konkurrence

Virksomheder skal:

1. Udføre deres aktiviteter på en måde, der er i overensstemmelse med alle gældende love og -regler på konkurrenceområdet, under hensyntagen til konkurrencelovgivningen i alle jurisdiktioner, hvor aktiviteterne kan have konkurrencebegrænsende virkninger.
2. Afstå fra at indgå eller gennemføre konkurrencebegrænsende aftaler mellem konkurrenter, herunder aftaler om at:
 - a. fastsætte priser;
 - b. indgive koordinerede tilbud (ulovligt aftalte tilbud);
 - c. fastsætte produktionsbegrænsninger eller kvoter; eller
 - d. at dele eller opdele markeder ved tildeling af kunder, leverandører, geografiske områder eller forretningsområder.
3. Samarbejde med konkurrencemyndigheder, der undersøger forhold, ved blandt andet – og under hensyntagen til gældende lovgivning og passende beskyttelsesforanstaltninger – at besvare anmodninger om oplysninger så hurtigt og fuldstændigt som muligt samt overveje brugen af tilgængelige instrumenter som fx fortrolighedsfraskrivelser, hvor det er relevant, for at fremme et effektivt og smidigt samarbejde mellem de undersøgende myndigheder.
4. Løbende fremme medarbejdernes bevidsthed om vigtigheden af overholdelse af alle gældende konkurrencelove og -regler og i særdeleshed at give virksomhedens øverste ledelse uddannelse om konkurrencemæssige problemstillinger.

Kommentarer til kapitel X: Konkurrence

116. Disse anbefalinger understreger betydningen af konkurrencelovgivning og -regulering for, at såvel nationale som internationale markeder fungerer effektivt, og de bekræfter vigtigheden af, at både nationale og multinationale virksomheder overholder sådanne regler. De har også til formål at sikre, at alle virksomheder er opmærksomme på udviklingen i omfanget, retsmidlerne og sanktionerne for konkurrencelovgivningen samt omfanget af samarbejde mellem konkurrencemyndigheder. Begrebet "konkurrencelov" anvendes om lovgivning, der blandt andet forbyder: a) konkurrencebegrænsende aftaler; b) misbrug af markedsmagt eller dominerende stilling; c) opnåelse af markedsmagt eller en dominerende stilling på anden måde end gennem effektivitet; eller d) væsentlige begrænsninger af konkurrencen eller betydelig hindring af effektiv konkurrence gennem fusioner eller opkøb.
117. Generelt forbyder konkurrencelovgivning og -politikker: a) hard core-karteller; b) andre konkurrencebegrænsende aftaler; c) konkurrencebegrænsende adfærd, der udnytter eller udvider markedsdominans eller markedsstyrke; og d) konkurrencebegrænsende fusioner og opkøb. Ifølge OECD's "Recommendation Concerning Effective Action Against Hard Core Cartels" [[OECD/LEGAL/0452](#)] refererer de konkurrencebegrænsende aftaler, der er nævnt i punkt a) til hard core-karteller, men anbefalingen tager højde for forskelle i landenes lovgivninger, herunder forskelle i lovmæssige fritagelser eller bestemmelser, der gør det muligt at indrømme undtagelser eller give tilladelse til aktivitet, der ellers kunne være forbudt. *Retningslinjernes* anbefaler ikke, at virksomheder afholder sig fra at benytte sig

af sådanne lovligt tilgængelige undtagelser eller bestemmelser. Kategorierne i punkt b) og c) er mere generelle, da effekten af andre former for aftaler og ensidig adfærd er mere tvetydige, og der er mindre enighed om, hvad der skal betragtes som konkurrencebegrænsende.

118. Formålet med konkurrencepolitikken er at bidrage til den overordnede velfærd og økonomiske vækst ved at fremme markedsforhold, hvor varers og tjenesteydelsers karakter, kvalitet og pris bestemmes af markedskræfterne. Et sådant konkurrencepræget miljø indebærer fordele for forbrugerne og økonomien som helhed samt belønner virksomheder, der effektivt imødekommer forbrugernes efterspørgsel. Virksomheder kan medvirke til denne proces ved at give information og rådgivning, når regeringer overvejer lovgivning og politikker, der kan mindske effektiviteten eller på anden måde reducere markedernes konkurrenceevne.
119. Virksomheder skal være opmærksomme på, at der løbende vedtages konkurrencelove, og at det bliver stadig mere almindeligt, at disse love forbyder konkurrencebegrænsende aktiviteter, der finder sted i udlandet, hvis de har en skadelig virkning på indenlandske forbrugere. Desuden betyder grænseoverskridende handel og investeringer, at konkurrencebegrænsende adfærd i én jurisdiktion kan få skadelige virkninger i andre jurisdiktioner. Virksomheder skal derfor tage hensyn til både lovgivningen i det land, de opererer i, og lovgivningen i alle de lande, hvor virkningerne af deres adfærd sandsynligvis vil kunne mærkes.
120. Endelig skal virksomhederne være opmærksomme på, at konkurrencemyndighederne samarbejder mere og mere indgående om at undersøge og bekæmpe konkurrencebegrænsende aktiviteter. Se generelt: relevante OECD-standarder på konkurrencepolitikens område. Relevant samarbejde mellem myndighederne fremmer ensartede og velbegrundede beslutninger og konkurrenceretlige løsninger og giver samtidig mulighed for besparelser for både myndigheder og virksomheder.
121. Selvom virksomheder og de samarbejdsinitiativer, de er involveret i, bør tage proaktive skridt til at forstå konkurrenceretlige problemstillinger i deres jurisdiktion og undgå aktiviteter, der kan udgøre brud på konkurrencelovgivningen, er troværdige initiativer for ansvarlig virksomhedsadfærd ikke i sig selv i modstrid med formålene med konkurrencelovgivningen, og typisk vil samarbejde i sådanne initiativer ikke være i strid med sådanne love.
122. Afhængigt af den nationale kontekst kan virksomheder være underlagt konkurrencelovgivningen, når de køber arbejdskraft fra arbejdstagere på samme måde som når de køber andre varer og tjenesteydelser. I disse tilfælde kan der pålægges strenge sanktioner i tilfælde af hemmeligt samarbejde mellem arbejdsgivere om lønninger (lønkoordination) og ansættelsespraksis (såsom aftaler om ikke at rekruttere hinandens medarbejdere eller ikke at ansætte). Virksomheder skal derfor sikre, at de overholder gældende lovgivning i deres rekrutterings- og ansættelsespolitikker og når de planlægger fusioner og opkøb.

XI. Beskatning

1. Det er vigtigt, at virksomheder bidrager til de offentlige finanser i værtslandene gennem rettidige skattebetalinger. Navnlig skal virksomheder overholde både ordlyd og ånd i skattelovgivning og regler i de lande, hvor de opererer. At overholde lovens ånd indebærer, at man udleder og følger hensigten med lovgivningen. Det kræver ikke, at virksomhederne skal betale større skatter end det lovmæssigt bestemte beløb ud fra en sådan fortolkning. Overholdelse af skattereglerne indebærer foranstaltninger såsom, at virksomhederne rettidigt skal levere relevante eller lovpligtige oplysninger til de relevante myndigheder til brug for korrekt fastsættelse af den skat, der skal pålignes i forbindelse med deres forretningsaktiviteter, og fastsætte interne afregningspriser (transfer pricing) efter armslængdeprincippet.
2. Virksomhederne bør tilgå administration af skatter (tax governance) og regeloverholdelse som vigtige dele af deres ledelses- og overordnede risikohåndteringssystemer. Navnlig bør virksomhederne på bestyrelsesniveau vedtage strategier for håndtering af skatterisici for at sikre, at de økonomiske, lovmæssige og omdømmemæssige risici forbundet med selskabsbeskatningen i fuldt omfang identificeres og vurderes i fuldt omfang.

Kommentarer til kapitel XI: Beskatning

123. I forbindelse med beskatning indebærer virksomheders samfundsansvar (good corporate citizenship), at virksomhederne skal overholde både ordlyd og ånd i skattelovgivning og -regler i alle de lande, hvor de opererer, samarbejde med myndighederne og stille relevante eller lovpligtige oplysninger til rådighed for dem. En virksomhed overholder ånden i skattelovgivningen og -reglerne, hvis den tager rimelige skridt til at afkode lovgivernes hensigt samt fortolker skattereglerne i overensstemmelse med hensigten under hensyntagen til lovens ordlyd og de relevante lovforarbejder. Virksomheders transaktioner må ikke være struktureret på en måde, så beskatningen heraf bliver i strid med de bagvedliggende økonomiske konsekvenser af transaktionerne, medmindre der findes særskilt lovgivning, som giver belæg for dette. I et sådan tilfælde skal virksomheden have rimeligt belæg for at mene, at transaktionen er struktureret på en måde, så det skattemæssige resultat for virksomheden ikke er i strid med lovgivernes hensigt.
124. Overholdelse af skattereglerne indebærer også samarbejde med skattemyndighederne og indberetning af de oplysninger, de kræver for at sikre en effektiv og retfærdig anvendelse af skattelovgivningen. Et sådant samarbejde indebærer at virksomheder svarer rettidigt og fyldestgørende på forespørgsler om oplysninger fra kompetente myndigheder i henhold til bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst eller aftale om udveksling af oplysninger. Pligten til at afgive oplysninger er dog ikke ubegrænset. *Retningslinjerne* fremhæver sammenhængen mellem de oplysninger, der skal indberettes og oplysningernes relevans for håndhævelsen af de gældende skattelove. Dermed anerkendes det, at der skal være et rimeligt forhold mellem på den ene side erhvervslivets byrder i forbindelse med at overholde gældende skattelovgivning og på den anden side skattemyndighedernes behov for at have fuldstændige, rettidige og præcise oplysninger for at være i stand til at håndhæve skatteloven.
125. Virksomheders tilsagn til samarbejde, gennemsigtighed og overholdelse af skattereglerne skal afspejles i risikohåndteringssystemer, strukturer og politikker. I selskaber har bestyrelsen mulighed for at overvåge og håndtere skatterisici på flere måder. Bestyrelsen skal for eksempel proaktivt udarbejde passende principper for virksomhedens skattepolitik og etablere interne skattekontrollsystemer, så de

ledelsesmæssige tiltag i selskabet stemmer overens med bestyrelsens holdning til skattemæssige risici. Bestyrelsen skal informeres om alle potentielt væsentlige skattemæssige risici, og der skal udnævnes ansvarlige for udførelsen af de interne skattekontrolfunktioner samt rapportering til bestyrelsen. En omfattende risikohåndteringsstrategi, der omfatter skat, vil ikke alene gøre det muligt for virksomheden at være ansvarlig, men også at styre skattemæssige risici effektivt, hvilket kan hjælpe virksomheden med at undgå større økonomiske, lovmæssige og omdømmemæssige risici.

126. Skattegennemsigtighed understøtter integriteten af skattesystemet i et land og er en vigtig måde at sikre og at vise, at virksomheder overholder både ordlyden og ånden i skattelovgivningen. Et selskab i en multinational koncern i ét land kan have omfattende økonomiske forbindelser med andre selskaber i samme multinationale koncern i andre lande. En sådan relation kan påvirke begge parter skattepligt. Derfor kan myndighederne have behov for at indhente oplysninger uden for myndighedens egen jurisdiktion for at kunne vurdere relationen og fastlægge skattebetalingen for den virksomhed i den multinationale koncern, der har hjemsted i deres jurisdiktion. Også her, begrænses de oplysninger, der skal afgives, til relevante eller lovpligtige oplysninger til hjælp for den påtænkte vurdering af de økonomiske relationer mellem selskaberne med henblik på korrekt at beregne det enkelte koncerns selskabs skattebetaling. De multinationale virksomheder skal samarbejde om at afgive de krævede oplysninger. En række punkter i "OECD/G20's Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)"-projekt har til formål at forbedre gennemsigtighed, blandt andet udarbejdelse og udveksling af land for land-rapporter (BEPS Action 13), obligatorisk spontan udveksling af relevante oplysninger om grænseoverskridende bindende svar mv. (BEPS Action 5) og oplysningspligt om særlige skattearrangementer (BEPS Action 12).
127. Interne afregningspriser er en særlig vigtig problemstilling i forbindelse med virksomheders ansvarlighed (corporate citizenship) og beskatning. Den voldsomme stigning i den globale handel og grænseoverskridende direkte investeringer (og de multinationale virksomheders vigtige rolle heri) indebærer, at interne afregningspriser er en afgørende faktor for skattefastsættelsen for de enkelte selskaber i en multinational koncern, fordi priserne i væsentlig grad påvirker fordelingen af skattegrundlaget mellem de lande, hvor den multinationale virksomhed opererer. Armslængdeprincippet, som er en del af både OECD's modeloverenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning og FN's modeloverenskomst vedrørende dobbeltbeskatning mellem i-lande og u-lande, er den internationalt accepterede standard for fordeling af indtjening mellem forbundne foretagender. Med anvendelse af armslængdeprincippet undgås uretmæssig overførsel af indtjening eller tab, og risikoen for dobbeltbeskatning minimeres. For at anvende princippet korrekt skal de multinationale virksomheder samarbejde med skattemyndighederne og afgive alle relevante eller lovpligtige oplysninger vedrørende valget af den metode til fastsættelse af interne afregningspriser, der anvendes for internationale transaktioner mellem virksomhederne og den tilknyttede part. Det anerkendes, at det ofte er vanskeligt både for de multinationale virksomheder og for skattemyndighederne, at afgøre om interne afregningspriser følger armslængdeprincippet, og at anvendelse af princippet ikke er nogen eksakt videnskab.
128. OECD's Committee for Fiscal Affairs arbejder løbende på at udarbejde anbefalinger, der skal sikre, at interne afregningspriser overholder armslængdeprincippet. I 1995 udmundede arbejdet i udgivelsen af "OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations" (OECD's retningslinjer for interne afregningspriser), som dannede grundlag for OECD-Rådets henstilling om "The Determination of Transfer Pricing between Associated Enterprises" [[OECD/LEGAL/0279](#)] (selskaberne i en multinational koncern vil som oftest høre under definitionen af forbundne foretagender). OECD's retningslinjer for interne afregningspriser opdateres løbende for at afspejle ændringer i den globale økonomi og erfaringer fra skattemyndigheder og skatteydere, der beskæftiger sig med interne afregningspriser. Det er vigtigt at bemærke, at OECD-Rådets henstilling blev revideret i 2017 for at afspejle OECD-Rådets støtte til BEPS-pakken, for at styrke virkningen og relevansen af OECD's retningslinjer for interne afregningspriser uden for OECD-medlemskabet og for at give stater og skatteydere større

klarhed og retssikkerhed om status for fremtidige revideringer af OECD's retningslinjer for interne afregningspriser ved at støtte rettidig implementering heraf. OECD-Rådet vedtog i 2008 en henstilling omhandlende anvendelse af armslængdeprincippet ved beregning af faste driftssteders indtjening med henblik på at fastlægge værtslandets beskatningskompetence ifølge en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

129. OECD's retningslinjer for interne afregningspriser fokuserer på anvendelsen af armslængdeprincippet til vurdering af forbundne foretagenders interne afregningspriser. Formålet med OECD's retningslinjer for interne afregningspriser er at hjælpe skattemyndighederne (både i OECD-medlemslande og ikke-medlemslande) og de multinationale virksomheder ved at angive løsninger i sager vedrørende interne afregningspriser, der er tilfredsstillende for alle parter, og på den måde begrænse konflikter mellem skattemyndigheder indbyrdes så vel som mellem skattemyndigheder og multinationale virksomheder, og undgå dyre søgsmål. Multinationale virksomheder opfordres til at følge vejledningen i OECD's retningslinjer for interne afregningspriser med revideringer og tilføjelser for at sikre, at deres interne afregningspriser følger armslængdeprincippet.
130. Sammenhængen og ensartetheden i den internationale skatteregulering, der gælder for multinationale virksomheder, blev styrket gennem OECD/G20-BEPS-projektet. Navnlig fremmer "Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting" [[OECD/LEGAL/0432](#)] implementeringen af en række foranstaltninger til at bekæmpe skatteundgåelse og til at forbedre sammenhængen i de internationale skatteregler, herunder minimumsstandarder til modvirkning af misbrug af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne samt minimumsstandarder for bedre at løse tvister. Dette systems succes er baseret på et netværk af positive relationer, samarbejde og gensidighed.

Del 2: Implementeringsprocedurer for OECD's Retningslinjerne for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd

Rådets Beslutning om Retningslinjerne for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd

RÅDET,

SOM TAGER HENSYN til artikel 5, a), i Konventionen om Organisationen for økonomisk samarbejde og udvikling af 14. december 1960;

SOM TAGER HENSYN til OECD Erklæringen om internationale investeringer og multinationale virksomheder ("Erklæringen") [OECD/LEGAL/0144], hvori medlemmerne og de ikke-medlemmer, der har tilsluttet sig ("Tilsluttede lande") i fællesskab anbefaler multinationale virksomheder, der opererer i eller fra deres territorier, at efterleve *Retningslinjerne for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd* ("Retningslinjerne");

SOM ERKENDER, at eftersom multinationale virksomheder opererer over hele verden, bør det internationale samarbejde om problemstillinger vedrørende Erklæringen omfatte alle lande;

SOM MENER, at det er ønskeligt at forbedre de Procedurer, hvorved der kan finde konsultationer sted i de forskellige emner, som omfattes af *Retningslinjerne*, og at fremme *Retningslinjernes* effektivitet;

Efter forslag fra Investeringskomitéen:

BESLUTTER:

I. Nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd

1. Tilsluttede lande skal oprette nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd (NCP'er) for at fremme *Retningslinjernes* effektivitet. NCP'erne skal have følgende ansvarsområder:
 - a) Øge kendskabet til og anvendelsen af *Retningslinjerne*, bl.a. ved at besvare henvendelser
 - b) Bidrage til løsning af problemstillinger, der opstår i forbindelse med implementeringen af *Retningslinjerne* i konkrete sager.

Desuden kan NCP'erne, hvor det er relevant og i samarbejde med relevante myndigheder, også bistå deres regerings bestræbelser på at udvikle, implementere og understøtte politikker, der fremmer ansvarlig virksomhedsadfærd.

Erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, andre ikke-statslige organisationer og andre interesserede parter skal informeres om muligheden for at benytte NCP'er.

2. NCP'er i forskellige Tilsluttede lande skal efter behov samarbejde om alle emner, der vedrører *Retningslinjerne* og er relevante for deres aktiviteter. Som regel skal drøftelserne være indledt på nationalt plan, før der tages kontakt til andre NCP'er.
3. NCP'erne skal mødes regelmæssigt for at udveksle erfaringer og rapportere til Investeringskomitéen.

4. De Tilsluttede lande skal stille personalemæssige og økonomiske ressourcer til rådighed for deres NCP'er, så disse effektivt kan opfylde deres ansvarsområder på en måde, der fuldt ud lever op til de effektivitetskriterier, der er beskrevet i de Procedurer, der er vedlagt denne Beslutning, under hensyntagen til interne budgetkapaciteter og praksis.
5. De Tilsluttede lande skal foretage periodiske fagfællesyn af deres NCP'er i overensstemmelse med de fremgangsmåder, der er vedtaget af Arbejdsgruppen om ansvarlig virksomhedsadfærd (WPRBC).

II. Investeringskomitéen og Arbejdsgruppen om ansvarlig virksomhedsadfærd

1. Investeringskomitéen (Komitéen) skal følge implementeringen af Erklæringen om Internationale investeringer og multinationale virksomheder. WPRBC skal bistå Komitéen med implementeringen af afsnit I i Erklæringen for så vidt angår dets ansvar i forbindelse med *Retningslinjerne*.
2. Komitéen skal jævnligt eller på forespørgsel fra en Tilsluttet afholde udvekslinger af synspunkter om emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, og de erfaringer, der er gjort med deres anvendelse. Komitéen skal jævnligt invitere Erhvervslivets og Industriens Rådgivende Komité for OECD/The Business and Industry Advisory Committee (BIAC) og Fagforeningernes Rådgivende Komité for OECD/ The Trade Union Advisory Committee (TUAC) ("de rådgivende organer"), og OECD Watch samt andre internationale partnere til at give deres meninger til kende på emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*. Derudover kan der efter anmodning fra disse parter finde udveksling af synspunkter sted om disse emner.
3. Komitéen skal samarbejde med ikke-Tilsluttede lande om emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, for at fremme ansvarlig virksomhedsadfærd globalt i overensstemmelse med *Retningslinjerne* og for at skabe lige vilkår. Komitéen skal også tilstræbe at samarbejde med ikke-Tilsluttede lande, der har en særlig interesse i *Retningslinjerne* og i at fremme deres principper og standarder.
4. Komitéen skal være ansvarlig for præciseringer af *Retningslinjerne*. Parter, der er involveret i en konkret sag, der har givet anledning til en anmodning om præcisering, skal have mulighed for at fremsætte deres synspunkter enten mundtligt eller skriftligt. Komitéen drager ikke konklusioner om enkelte virksomheders adfærd.
5. Komitéen skal organisere udveksling af synspunkter om NCP'ernes aktiviteter med det formål at øge effektiviteten i *Retningslinjerne* og fremme en ensartet virkemåde mellem NCP'erne.
6. Komitéen skal jævnligt aflægge rapport til Rådet på emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*. I sine rapporter skal Komitéen tage hensyn til rapporter fra NCP'erne og de synspunkter, der er fremsat af de rådgivende organer (BIAC og TUAC), OECD Watch, andre internationale partnere og ikke-Tilsluttede lande, hvor det er relevant.
7. Komitéen skal i samarbejde med NCP'erne aktivt fremme virksomhedernes effektive efterlevelse af *Retningslinjernes* principper og standarder. Den skal navnlig søge muligheder for at samarbejde med de rådgivende organer (BIAC og TUAC), OECD Watch, andre internationale partnere og andre interessenter for at tilskynde multinationale virksomheder til, inden for rammerne af *Retningslinjerne*, at medvirke til økonomisk, miljømæssig og social fremgang med henblik på at opnå bæredygtig udvikling, samt for at bidrage til at identificere og reagere på risici for negative indvirkninger i forbindelse med bestemte produkter, regioner, sektorer eller industrier.

III. Implementering og opdatering af Rådets Beslutning

1. Procedurene, der er vedlagt denne Beslutning, fastlægger forventninger, anbefalinger og vejledning, der gælder for de Tilsluttede lande, NCP'er, Komitéen og WPRBC i forbindelse med implementeringen af denne Beslutning.
2. Denne Beslutning skal jævnligt opdateres. Komitéen skal fremsætte forslag herom, og WPRBC kan udarbejde og forelægge sådanne forslag for Komitéen.

Procedurer

I. Nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd

De nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd (NCP'er) har til opgave at fremme *Retningslinjernes* effektivitet. NCP'erne vil arbejde på en måde, der er:

1. synlig,
2. tilgængelig,
3. transparent,
4. ansvarlig,
5. upartisk og troværdig,
6. forudsigelig og
7. forenelig med *Retningslinjerne*.

Disse principper udgør tilsammen de grundlæggende effektivitetskriterier for NCP'er. NCP'er vil under hensyntagen til deres særlige omstændigheder tilstræbe en ensartet virkemåde, hvilket betyder, at alle NCP'er fungerer med en tilsvarende grad af effektivitet ved at opfylde de grundlæggende effektivitetskriterier.

A. Institutionel opbygning

I overensstemmelse med målsætningerne om ensartet virkemåde mellem NCP'erne og fremme af effektiviteten for *Retningslinjerne* har de Tilsluttede lande fleksibilitet til at fastlægge organiseringen af deres NCP'er, så de opfylder de grundlæggende effektivitetskriterier. Ved fastlæggelsen af den institutionelle opbygning for deres NCP vil regeringerne søge aktiv støtte fra arbejdsmarkedets parter, hvor det er relevant, og andre interessenter samt andre relevante offentlige myndigheder.

I overensstemmelse hermed:

1. skal NCP'erne være sammensat, organiseret og have tilstrækkelige ressourcer til at danne et effektivt grundlag for at behandle den brede vifte af problemstillinger, der er omfattet af *Retningslinjerne*, have adgang til ekspertise inden for alle relevante aspekter af NCP-mandatet, operere på en upartisk måde og opretholde et passende niveau af ansvarlighed over for den Tilsluttede regering.
2. kan NCP'erne anvende forskellige organisationsformer for at opfylde de grundlæggende effektivitetskriterier og tilstræbe en ensartet virkemåde, idet de er opmærksomme på vigtigheden af at bevare interessenternes tillid. Et NCP kan f.eks. bestå af en højtstående embedsmand eller et kontor ledet af en højtstående embedsmand; et tværinstitutionelt eller tværministerielt organ bestående af eller ledet af højtstående embedsmænd; et organ bestående af repræsentanter for regeringen, erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer og andre ikke-statslige organisationer (flere interessenter) og/eller uafhængige eksperter. Regeringerne opfordres til at inddrage repræsentanter for erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer og andre ikke-statslige organisationer i rådgivende- eller tilsyns-organer, hvor det er nyttigt for at bistå NCP'et i dets opgaver.
3. vil NCP'erne udvikle og opretholde meningsfulde relationer og samarbejde med arbejdsmarkedets parter, hvor det er relevant, samt med repræsentanter for erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer,

ikke-statslige organisationer og/eller andre interesserede parter, der kan bidrage til *Retningslinjernes* effektivitet.

B. Information og kendskabsopbygning

NCP'et skal:

1. Gøre *Retningslinjerne* kendte og tilgængelige på passende vis, herunder via onlineinformation og på de nationale sprog. NCP'er skal også fremme relaterede OECD-due diligence vejledninger for ansvarlig virksomhedsadfærd under hensyntagen til vejledningens specifikke karakter som nævnt i *Retningslinjernes* kapitel II, kommentar 15. Relevante interessenter, herunder potentielle investorer (indgående og udgående), skal informeres om *Retningslinjerne*, hvor det er relevant.
2. Øge kendskabet til *Retningslinjerne*, deres implementeringsprocedurer og NCP'et selv, herunder gennem samarbejde, hvor det er relevant, med relevante offentlige myndigheder, erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, andre ikke-statslige organisationer og den interesserede offentlighed.
3. Besvare forespørgsler om *Retningslinjerne* og OECD-due diligence vejledning samt selve NCP'et, herunder fra:
 - a) andre NCP'er
 - b) erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, andre ikke-statslige organisationer og offentligheden; og
 - c) regeringer i ikke-Tilsluttede lande.

C. Konkrete sager

NCP'et vil, i sin egenskab af en udenretlig klagemekanisme, medvirke til løsningen af problemstillinger, der opstår i forbindelse med implementeringen af *Retningslinjerne* i konkrete sager, på en måde, der er i overensstemmelse med de grundlæggende effektivitetskriterier, der er anført i afsnit I.A. ovenfor. NCP'erne vil offentliggøre deres sagsbehandlingsprocedurer, dvs. de procedurer, de følger ved behandlingen af konkrete sager, som vil være i overensstemmelse med disse Procedurer. NCP'erne opfordres til at konsultere deres interessenter i forbindelse med udarbejdelsen af deres sagsbehandlingsprocedurer. NCP'et vil tilbyde et forum for drøftelse og sin ekspertise vedrørende *Retningslinjerne* for at bistå erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, andre ikke-statslige organisationer og andre berørte interessenter med at løse de rejste problemstillinger på en effektiv og rettidig måde og i overensstemmelse med gældende lovgivning og *Retningslinjerne*. Afhængigt af den enkelte sags karakter kan denne bistand omfatte støtte til konstruktiv dialog, fremme af aftaler mellem parterne og/eller komme med anbefalinger. Formålet med en sådan bistand kan være at fremme implementeringen af *Retningslinjerne* i fremtiden og/eller at håndtere negative indvirkninger på en måde, der er i overensstemmelse med *Retningslinjerne*.

I forbindelse med denne bistand skal NCP'et:

1. Hvor andre NCP'er er berørt på grund af den konkrete sags karakter, koordinere med oprigtighed med disse for at vælge den ledende og de støttende NCP'er.
2. Konsultere parterne om de rejste problemstillinger og foretage en indledende vurdering af, om disse problemstillinger berettiger en nærmere undersøgelse, samt svare de involverede parter.
3. Hvis NCP'et på baggrund af en indledende vurdering beslutter, at de rejste problemstillinger berettiger en nærmere undersøgelse, tilbyde sin mellemkomst for at hjælpe de involverede parter med at løse problemstillingerne. Til dette formål vil NCP'et rådføre sig med disse parter og, hvor det er relevant:

- a) indhente rådgivning hos relevante myndigheder og/eller repræsentanter for erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, andre ikke-statslige organisationer og relevante eksperter;
 - b) rådføre sig med NCP'et eller NCP'erne i det eller de andre involverede Tilsluttede lande;
 - c) søge information om lignende konkrete sager fra Sekretariatet eller vejledning fra WPRBC, hvis NCP'et er i tvivl om fortolkningen af *Retningslinjerne*. Sådanne information og vejledning er rådgivende, fortrolig og sagsspecifik og udgør ikke en præcisering af fortolkningen af *Retningslinjerne*, hvilket fortsat henhører under Komitéens ansvarsområde i henhold til afsnit II.2.c) nedenfor. Afhængigt af tilgængelige ressourcer skal vejledningen ydes hurtigst muligt for at undgå forsinkelser i sagsbehandlingen;
 - d) tilbyde og, med de involverede parter samtykke, lette adgangen til løsninger baseret på gensidigt accepterede og ikke-konfrontatoriske midler, såsom mægling eller forlig, for at bistå parterne med at løse problemstillingerne.
4. Ved afslutning af sagsbehandlingen og efter høring af de involverede parter offentliggøres resultaterne af sagsbehandlingen under hensyntagen til beskyttelse af følsomme forretningsoplysninger og andre oplysninger om interessenter ved at udsende en endelig erklæring:
- a) når NCP'et beslutter, at de rejste problemstillinger ikke berettiger til yderligere undersøgelse. Udtalelsens bør som minimum beskrive de rejste problemstillinger, parternes respektive synspunkter, hvor det er relevant, de skridt, som NCP'et har taget i behandlingen af sagen, parternes deltagelse i sagsbehandlingen samt begrundelsen for NCP'ets afgørelse;
 - b) når parterne er nået til enighed om de rejste problemstillinger. Udtalelsen skal som minimum beskrive de rejste problemstillinger, parternes respektive synspunkter, hvor det er relevant, de skridt, som NCP'et har taget for at bistå parterne, og hvornår der blev opnået enighed. Information om indholdet af aftalen vil kun blive medtaget, i det omfang de involverede parter giver deres samtykke hertil. NCP'et kan også, hvis det er relevant, medtage anbefalinger til implementeringen af *Retningslinjerne* i sine udtalelser, når parterne er nået til enighed;
 - c) hvis der ikke opnås enighed, eller hvis en part ikke er villig til at deltage i sagsbehandlingen. Denne udtalelse skal som minimum beskrive de rejste problemstillinger, parternes respektive synspunkter, hvor det er relevant, årsagerne til, at NCP'et besluttede, at de rejste problemstillinger berettigede nærmere undersøgelse, samt de skridt, NCP'et har taget for at bistå parterne, herunder information om parternes deltagelse i sagsbehandlingen. NCP'et skal også medtage anbefalinger om implementeringen af *Retningslinjerne*, hvor det er relevant. Hvor det er hensigtsmæssigt, kan udtalelsen også indeholde begrundelsen for, at der ikke kunne opnås enighed. Hvis det er tilladt i henhold til gældende lovgivning og NCP'ets sagsbehandlingsprocedure, kan NCP'et efter eget skøn i sin endelige udtalelse redegøre for, om virksomheden har efterlevet *Retningslinjerne*.

NCP'et underretter Komitéen og WPRBC rettidigt om resultaterne af sine konkrete sager.

- 5. Hvor det er relevant, når den konkrete sag er afsluttet, foretage opfølgning vedrørende implementeringen af anbefalinger eller, hvis en sådan foreligger, den aftale, som parterne er nået frem til. NCP'et offentliggør en opfølgningsudtalelse. Enhver opfølgning, som NCP'et agter at foretage, skal også nævnes i den endelige udtalelse, herunder fristerne herfor.
- 6. Handle med transparens og gøre parterne i en konkret sag opmærksomme på alle relevante fakta og argumenter, som andre parter har forelagt NCP'et, især i fasen med mellemkomst. På rimelig anmodning fra en part, f.eks. for at beskytte følsomme oplysninger og/eller interesserne hos de interessenter, der er involveret i den konkrete sag, kan NCP'et dog holde visse oplysninger fortrolige over for de andre parter.

7. Informer parterne om, at de ikke må offentliggøre eller videregive til tredjepart, under eller efter forløbet, fakta og argumenter, som de andre parter eller NCP'et (herunder, hvor det er relevant, en eksternt mægler eller forligsmand) har fremlagt under sagsbehandlingen, der er beskrevet i afsnit 1-5 ovenfor, medmindre den anden part giver samtykke til offentliggørelsen, sådanne fakta og argumenter allerede er offentligt tilgængelige, eller manglende offentliggørelse ville være i strid med bestemmelserne i national lovgivning.
8. Hvis der opstår problemstillinger i ikke-Tilsluttede lande, skal der tages skridt til at skabe en forståelse af de rejste problemstillinger, og disse Procedurer skal følges.
9. Gennem hele sagsbehandlingen skal NCP'er tage alle passende skridt inden for deres beføjelser for at håndtere risikoen for repressalier mod parter i en konkret sag. Hvis de bliver opmærksomme på et faktisk eller potentielt tilfælde af repressalier, skal NCP'er, så vidt det er muligt, støtte den berørte part i at undgå og afbøde eventuel skade og kontakte relevante myndigheder, i samråd med den eller de personer, der er i fare, hvor det er muligt. Regeringer skal også tage relevante skridt til at beskytte NCP'et og dets medlemmer mod repressalier.

D. Støtte til regeringsindsatser for at fremme ansvarlig virksomhedsadfærd

For at fremme *Retningslinjernes* effektivitet kan NCP'er, hvor det er hensigtsmæssigt og i samarbejde med relevante myndigheder, støtte deres regerings bestræbelser på at udvikle, gennemføre og fremme sammenhængende politikker, der har til formål at fremme ansvarlig virksomhedsadfærd. Tilvejebringelse eller anmodning om sådan støtte bør tage højde for NCP'ets ressourcer og kapacitet til at opfylde de forpligtelser, der er beskrevet i afsnit I.1. i Rådets Beslutning.

E. Rapportering

1. Hvert NCP aflægger årligt rapport til Komitéen og WPRBC.
2. Rapporterne skal indeholde oplysninger om karakteren og resultaterne af NCP'ets aktiviteter, herunder i konkrete sager.

F. Fagfællesyn

Tilsluttede lande vil gennemføre periodiske fagfællesyn af deres NCP, som organiseres af Sekretariatet, som et middel til at øge den effektive implementering af *Retningslinjerne*, udveksle god praksis og fremme NCP'ernes effektivitet og ensartet virkemåde. Fremgangsmåden for periodiske fagfællesyn, herunder procedurer for at foretage fagfællesyn, varigheden af cyklussen for fagfællesyn og finansieringsordninger, vil blive godkendt af WPRBC og revideret ved afslutningen af hver cyklus. Den første cyklus af periodiske fagfællesyn vil først blive iværksat, efter at sådanne fremgangsmåder er blevet godkendt.

II. Investeringskomitéen, WPRBC og Sekretariatet

1. Komitéen, WPRBC og Sekretariatet vil behandle forespørgsler fra NCP'erne om hjælp til at udføre deres aktiviteter, herunder i tilfælde af tvivl om fortolkningen af *Retningslinjerne* under særlige omstændigheder, hver i overensstemmelse med deres respektive ansvarsområder.
2. Komitéen vil med bistand fra WPRBC, med henblik på at fremme *Retningslinjerne* og understøtte NCP'ernes ensartede virkemåde:
 - a) behandle de årlige rapporter fra NCP'erne, der er beskrevet i afsnit I.E. ovenfor. På baggrund af disse rapporter vil WPRBC årligt udgive en offentlig rapport, der analyserer NCP'ernes aktiviteter

- b) behandle en begrundet henvendelse fra en Tilsluttet, et rådgivende organ (BIAC eller TUAC) eller OECD Watch om, hvorvidt et NCP opfylder sine forpligtelser med hensyn til håndteringen af konkrete sager. Komitéen vil godkende svaret ved konsensus. Det Tilsluttede land, hvis NCP er genstand for en begrundet henvendelse, vil deltage i processen på en oprigtig måde og forventes at tilslutte sig konsensus, medmindre der foreligger særlige omstændigheder;
 - c) overveje at udstede en præcisering af fortolkningen af *Retningslinjerne* på anmodning af en Tilsluttet, et rådgivende organ (BIAC eller TUAC) eller OECD Watch. En sådan anmodning kan vedrøre, om et NCP har fortolket *Retningslinjerne* korrekt i konkrete sager, men i sådanne tilfælde vil Komitéen ikke drage konklusioner om enkelte virksomheders adfærd;
 - d) fremsætte anbefalinger, hvor det er nødvendigt, for at forbedre NCP'ernes virkemåde og den effektive implementering af *Retningslinjerne*. Når Komitéen på baggrund af de to seneste årlige rapporteringsrunder og efter forslag fra WPRBC fastslår, at en NCP i en længere periode og uden legitim grund åbenbart ikke har opereret i overensstemmelse med disse Procedurer, kan den fremsætte passende anbefalinger til det Tilsluttede land og opfordre denne til at aflægge rapport inden for en fastsat tidsramme, og Komitéen kan gøre dette gentagne gange, indtil den er overbevist om, at problemstillingerne er håndteret. Komitéen og WPRBC træffer beslutninger om disse forhold ved konsensus. Det Tilsluttede land, hvis NCP er berørt, deltager i processen på en oprigtig måde og forventes at tilslutte sig konsensus, undtagen under ekstraordinære omstændigheder;
 - e) samarbejde med internationale partnere;
 - f) indgå i dialog med interesserede ikke-Tilsluttede lande om emner, der er omfattet af *Retningslinjerne* og deres implementering.
3. Komitéen og WPRBC kan søge og vurdere rådgivning fra eksperter om alle emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*. Til dette formål træffer Komitéen afgørelse om passende procedurer.
4. Komitéen og WPRBC vil udføre deres opgaver på en effektiv og rettidig måde.
5. I udførelse af deres opgaver vil Komitéen og WPRBC blive bistået af Sekretariatet, som under Komitéens og WPRBC's overordnede vejledning og i overensstemmelse med organisationens arbejdsprogram og budget vil:
- a) fungere som et centralt informationspunkt for NCP'er, der har spørgsmål vedrørende at øge kendskabet til, fortolkningen og implementeringen af *Retningslinjerne*. Informationer om fortolkningen af *Retningslinjerne* vil blive givet i overensstemmelse med I.C.2.c) ovenfor;
 - b) indsamle og offentliggøre relevante oplysninger, herunder ved at støtte WPRBC med offentliggørelsen af årsrapporten, der analyserer NCP-aktiviteterne i henhold til punkt II. 2. a) ovenfor, om nye tendenser og metoder i NCP'ernes institutionelle opbygning, promoveringsaktiviteter og implementeringen af *Retningslinjerne* i konkrete sager. Sekretariatet vil udvikle ensartede rapporteringsformater til støtte for oprettelsen og vedligeholdelsen af en ajourført database over konkrete sager og foretage regelmæssige analyser af disse konkrete sager;
 - c) facilitere fælles lærings-aktiviteter samt kapacitetsopbygning og uddannelse, især for NCP'er fra nye Tilsluttede lande og nyt NCP-personale, vedrørende *Retningslinjerne* og deres implementeringsprocedurer, såsom promovering og facilitering af forlig og mægling;
 - d) tilrettelægge fagfællesyn af NCP'er som angivet i afsnit I.F. ovenfor;
 - e) fremme samarbejdet mellem NCP'er, hvor det er relevant, og

- f) promovere *Retningslinjerne* i relevante internationale fora og på møder samt yde støtte til NCP'erne og Komitéen i deres bestræbelser på at øge kendskabet til *Retningslinjerne* blandt ikke-Tilsluttede lande.

III. Diverse

Disse Procedurer medfører ikke yderligere rettigheder eller forpligtelser i henhold til folkeretten.

Kommentarer til implementeringsprocedurerne

1. Rådets Beslutning repræsenterer de Tilsluttede landes forpligtelse til at fremme implementeringen af anbefalingerne i *Retningslinjerne*. Procedurene er vedlagt Rådets Beslutning og beskriver forventninger, anbefalinger og anden vejledning til de Tilsluttede lande, de nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd (NCP'er), Investeringskomitéen (Komitéen), arbejdsgruppen om ansvarlig virksomhedsadfærd (WPRBC) og Sekretariatet, uden at det giver anledning til yderligere rettigheder eller forpligtelser efter folkeretten signaleres forventninger ved brug af "vil", anbefalinger signaleres ved "skal" eller "opfordres til", og vejledning signaleres ved "kan".
2. Rådets Beslutning fastlægger de vigtigste forpligtelser for de Tilsluttede lande i forbindelse med *Retningslinjerne* vedrørende NCP'er, som kan sammenfattes som følger:
 - Oprettelse af NCP'er og underretning af interesserede parter om tilgængeligheden af faciliteter relateret til *Retningslinjerne*.
 - Stille de nødvendige personalemæssige og økonomiske ressourcer til rådighed.
 - Gøre det muligt for NCP'er i forskellige Tilsluttede lande at samarbejde med hinanden efter behov.
 - Gøre det muligt for NCP'erne at mødes regelmæssigt og rapportere til Komitéen.
3. Rådets Beslutning fastlægger ligeledes Komitéens ansvarsområder i forbindelse med *Retningslinjerne*, herunder at:
 - Organisere udveksling af synspunkter vedrørende emner med tilknytning til *Retningslinjerne*.
 - Udstede præciseringer efter behov.
 - Afholde erfaringsudveksling om NCP'ernes aktiviteter.
 - Rapportere til OECD-Rådet vedrørende *Retningslinjerne*.
4. Investeringskomitéen er det ansvarlige organ under OECD, der fører tilsyn med *Retningslinjernes* gennemførelse. Ansaret gælder ikke kun for *Retningslinjerne*, men for alle erklæringens elementer (instruktionerne om national behandling, incitamenter og demotiverende faktorer for internationale investeringer og modstridende krav til virksomheder). Komitéen skal sikre, at alle erklæringens elementer bliver forstået og overholdt, og at de alle supplerer hinanden og anvendes i indbyrdes overensstemmelse.
5. WPRBC er et underorgan under Komitéen med ansvar i relation til *Retningslinjerne* og Rådets Beslutning. Procedurene opregner en række måder, hvorpå WPRBC yder bistand til Komitéen, herunder:
 - Udvikling af fremgangsmåder til periodiske fagfællesyn af NCP'er, tilsyn med Sekretariatets tilrettelæggelse af fagfællesyn og godkendelse af fagfællesyn-rapporter
 - At yde vejledning til NCP'er, der har spørgsmål vedrørende fortolkningen af *Retningslinjerne* under særlige omstændigheder
 - Udarbejdelse af Komitéens svar på underbyggede henvendelser og anmodninger om præcisering af *Retningslinjerne*

- Rådgive Komitéen om udarbejdelse af anbefalinger til en Tilsluttet, hvis NCP har været åbenlyst ikke-fungerende i en længere periode og uden rimelig grund
 - At støtte Komitéen i behandlingen af NCP'ernes årsrapporter og udarbejdelsen af en årlig offentlig rapport om NCP'ernes aktiviteter.
6. For at afspejle den stigende relevans af ansvarlig virksomhedsadfærd for ikke-Tilsluttede lande giver Rådets Beslutning mulighed for inddragelse af og samarbejde med ikke-Tilsluttede lande vedrørende emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*. Dette giver Komitéen mulighed for at arrangere særlige møder med interesserede ikke-Tilsluttede lande for at øge kendskabet til *Retningslinjernes* standarder og principper samt implementeringsprocedurerne. Under hensyntagen til relevante OECD-procedurer har Komitéen også mulighed for at inddrage dem i særlige aktiviteter eller projekter vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd, herunder ved at indbyde dem til sine møder.
 7. Komitéen vil samarbejde med NCP'erne og søge muligheder for at samarbejde med de rådgivende organer (BIAC og TUAC), OECD Watch og andre internationale partnere med det formål proaktivt at fremme en effektiv implementering af *Retningslinjerne*. Som led i sit arbejde med at sikre implementeringen af Erklæringen vil Komitéen med støtte fra WPRBC navnlig yde vejledning om og søge at styrke erhvervslivets kapacitet til at gennemføre due diligence for ansvarlig virksomhedsadfærd, herunder i specifikke sektorer, geografiske områder og risikoområder. Dette vil bl.a. ske gennem inddragelse af flere interessenter og under hensyntagen til små og mellemstore virksomheders behov i samarbejde med NCP'erne. Yderligere vejledning til NCP'erne i denne henseende findes i afsnit 21 nedenfor.

I. Kommentarer til Procedurerne for NCP'er

8. NCP'erne spiller en vigtig rolle i at profilere og sikre effektiviteten af *Retningslinjerne*. Selvom det er virksomhederne, der er ansvarlige for at efterleve *Retningslinjerne* i deres daglige adfærd, kan regeringer og deres NCP'er medvirke til at forbedre den effektive implementering af *Retningslinjerne*. I den sammenhæng er de enige om, at der er behov for bedre vejledning for NCP'ernes opbygning og aktiviteter, herunder gennem regelmæssige møder og tilsyn fra Komitéen.
9. Mange af funktionerne og aktiviteterne i Beslutningens Procedurer er ikke nye, men afspejler erfaringer og anbefalinger, der er udviklet gennem årene. Ved at gøre dem eksplicite gøres den forventede funktionsmåde af *Retningslinjernes* implementeringsmekanismer mere transparent. Alle funktioner er nu skitseret i seks dele af Procedurerne vedrørende NCP'er: institutionel opbygning, information og kendskabsopbygning, konkrete sager, støtte til regeringsindsatser for at fremme ansvarlig virksomhedsadfærd, rapportering og fagfællesyn.
10. Disse seks dele følger efter en indledning, der redegør for NCP'ernes overordnede formål sammen med de grundlæggende effektivitetskriterier. Selvom regeringerne har fleksibilitet med hensyn til, hvordan de organiserer NCP'erne, skal alle NCP'er fungere med en tilsvarende grad af effektivitet, defineret som "ensartet virkemåde". Ensartet virkemåde er afgørende for, at hele NCP-netværkets bidrag til implementeringen af *Retningslinjerne*, navnlig med hensyn til alle NCP'ers fulde deltagelse i mekanismen for konkrete sager. En sådan deltagelse fra alle NCP'er er vigtig for interessenternes tillid og for NCP'ernes fulde effektivitet på alle områder. Alle NCP'er vil, hver især i lyset af deres særlige omstændigheder, tilstræbe en ensartet virkemåde ved at opfylde de grundlæggende effektivitetskriterier, der er beskrevet nedenfor, i udførelsen af deres opgaver, hvilket også vil hjælpe Komitéen og WPRBC i forbindelse med fagfællesyn og drøftelser af NCP'ernes adfærd.

Grundlæggende effektivitetskriterier for en ensartet virkemåde i NCP'ernes aktiviteter:

a) Synlighed

I overensstemmelse med Rådets Beslutning indvilger de Tilsluttede lande i at oprette NCP'er, der let kan identificeres af interessenter og relevante offentlige myndigheder inden for og uden for deres land, samt at informere erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer og andre interesserede parter, herunder NGO'er, om muligheden for at benytte faciliteter i tilknytning til NCP'erne i forbindelse med implementeringen af *Retningslinjerne*. Som et grundlæggende skridt i denne henseende skal NCP'er have en omfattende hjemmeside eller webpage. Regeringerne forventes at offentliggøre oplysninger om deres NCP'er, såsom deres placering i regeringen, institutionel opbygning og sagsbehandlingsprocedurer, og at spille en aktiv rolle i at fremme af *Retningslinjerne*, hvilket kan omfatte promoverende arrangementer og materiale om instrumentet. Disse arrangementer eller dette materiale kan udarbejdes i samarbejde med erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, NGO'er og andre interesserede parter, dog ikke nødvendigvis med alle grupper ved alle anledninger.

b) Tilgængelighed

Let adgang til NCP'erne er vigtig for, at de kan fungere effektivt. Dette omfatter at lette adgangen for erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, NGO'er og andre medlemmer af offentligheden. NCP'erne skal besvare alle legitime anmodninger om oplysninger og forpligte sig til at behandle konkrete sager på en effektiv og rettidig måde. NCP'erne opkræver ikke et gebyr for indgivelse af en klage, og kravene til indgivelse af en klage skal være klart angivet, let tilgængelige og ikke unødigt byrdefulde. Hvor det er relevant og står i rimeligt forhold til NCP'ets tids- og budgetkapacitet, kan NCP'er også yde upartisk og ligeværdig bistand til de involverede parter. En sådan bistand kan f.eks. vedrøre brugen af sprog og oversættelser, vejledning i at indgive en antagelig klage og deltage i mægling, fleksibilitet med hensyn til frister eller tilbud om overkommelige muligheder for deltagelse i processen, såsom faciliteter til fjernmøder.

c) Transparens

Transparens er et vigtigt kriterium, da det medvirker til de øvrige grundlæggende effektivitetskriterier og til at vinde tillid hos interessenter, parter i konkrete sager og offentligheden. Som et generelt princip og med forbehold for gældende lovgivning vil NCP'ets aktiviteter derfor være transparente. For eksempel kan offentliggørelse af NCP'ernes årsrapporter til OECD være et udtryk for transparens. I konkrete sager kan NCP'et dog fastsætte fortrolighed for visse aspekter af sagsbehandlingen i overensstemmelse med afsnit I.C.6.-7. i Procedurerne og de tilhørende kommentarer.

d) Ansvarlighed

I lyset af deres rolle med at styrke kendskabet til *Retningslinjerne* – og deres potentiale til at bidrage til håndteringen af vanskelige problemstillinger mellem virksomheder og de samfund, hvor de opererer – vil NCP'erne redegøre for deres aktiviteter. På nationalt plan kan parlamenter, regeringer, NCP'ernes rådgivende organer, hvor sådanne findes, samt interessenter spille en rolle ved at give feedback på NCP'ernes aktiviteter og fungere som en kilde til kontinuerlig læring med henblik på at forbedre NCP'ernes resultater. Årsrapporter og regelmæssige møder mellem NCP'erne, fælles læringsaktiviteter og fagfællessyn vil give mulighed for at udveksle erfaringer og tilskynde til "god praksis" med hensyn til NCP'erne. Komitéen og WPRBC vil også afholde udvekslinger af synspunkter og erfaringer, hvor effektiviteten af NCP'ernes aktiviteter kan vurderes.

e) Upartiskhed og troværdighed

Upartiskhed og troværdighed er forudsætninger for fortsat tillid fra interessenter, parter i konkrete sager og offentligheden. Regeringerne vil derfor organisere deres NCP'er på en måde, der gør det muligt for dem at handle og blive opfattet som sådan. NCP'erne skal sikre upartiskhed i løsningen af

konkrete sager, herunder ved aktivt at søge at forebygge og håndtere potentielle eller opfattede interessekonflikter hos enhver person, der på vegne af NCP'et spiller en rolle i at bistå parterne med løsningen af problemstillinger, der rejses i en konkret sag. NCP'erne skal også søge at sikre, navnlig gennem klare og tilgængelige sagsbehandlingsprocedurer, at parterne kan deltage i processen på rimelige og troværdige vilkår, f.eks. ved at søge at sikre, at uligheder i magt og ressourcer ikke forhindrer parterne i effektivt at deltage i processen, eller ved at give rimelig adgang til informationer, der er relevante for sagsbehandlingen.

f) Forudsigelighed

NCP'erne skal give klare og offentligt tilgængelige oplysninger om deres rolle og de procedurer, de følger i udøvelsen af deres ansvar, især i forbindelse med løsning af konkrete sager. Områder, hvor sådanne oplysninger skal gives, omfatter:

- udøvelse af mellemkomst,
- faserne i sagsbehandlingsprocessen for en konkret sag, herunder vejledende tidsrammer og kriterier for den indledende vurdering,
- forventninger om oprigtighed og fortrolighed,
- processens karakter og mulige udfald samt
- den rolle, som NCP'erne kan spille for at følge op på implementeringen af aftaler indgået mellem parterne eller anbefalinger fremsat af NCP'et.

NCP'erne offentliggør sagsbehandlingsprocedurer, der er udformet i klare og tilgængelige vendinger, og informerer regelmæssigt parterne i konkrete sager om sagens forløb, især når de vejledende tidsfrister, der er fastsat i afsnit 51 og 52 nedenfor, skal forlænges.

g) Forenelig med Retningslinjerne

NCP'erne skal operere på en måde, der er forenelig med *Retningslinjerne*. Ved behandlingen af konkrete sager betyder dette, at de skal samarbejde med parterne for at undgå enhver situation, hvor aftaler er i strid med *Retningslinjerne*, eller hvor sagsbehandlingsprocedurerne ikke er i overensstemmelse med Procedurerne.

Institutionel opbygning

11. NCP'erne institutionelle opbygning skal gøre det muligt for NCP'erne at opfylde de grundlæggende effektivitetskriterier, bevare tilliden hos arbejdsmarkedets parter, hvor det er relevant, og andre interesser samt fremme offentlighedens kendskab til *Retningslinjerne*. Rådets Beslutning og Procedurerne giver de Tilsluttede lande fleksibilitet til at træffe beslutning om deres NCP'ers institutionelle opbygning og identificerer nogle af de forskellige valgmuligheder. De opregner også de minimumsforudsætninger, der er nødvendige for at opfylde disse forventninger, såsom inddragelse af den øverste ledelse, tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer samt tilstrækkelig adgang til ekspertise inden for de problemstillinger, der er omfattet af *Retningslinjerne*. Regeringerne har fleksibilitet til at anvende et andet navn for deres NCP, som passer til deres nationale kontekst. For at fremme tilliden til NCP'et skal regeringerne konsultere interessenterne vedrørende beslutninger, der kan have væsentlig indflydelse på et NCP'ets institutionelle opbygning.
12. Uanset hvilken struktur regeringerne har valgt til deres NCP, opfordres de til at oprette rådgivende eller tilsyns-organer med flere interesser, hvor det er nyttigt, for at bistå NCP'erne i deres opgaver.

13. Tilstrækkelige ressourcer er afgørende for NCP'ernes effektivitet og autoritet. Rådets Beslutning kræver, at Tilsluttede lande stiller de menneskelige og finansielle ressourcer til rådighed for deres NCP'er, der er nødvendige for, at NCP'et effektivt kan varetage sine ansvarsområder på en måde, der fuldt ud opfylder effektivitetskriterierne. Tilsluttede lande opfordres til at stille sådanne ressourcer til rådighed for NCP'erne som en del af et særligt budget, hvor det er relevant. I tilfælde af personaleudskiftning skal de Tilsluttede lande sikre kontinuitet. Dette kan omfatte at sørge for passende uddannelse af nyt personale efter behov og med støtte fra Sekretariatet samt at bevare den institutionelle hukommelse.
14. NCP'erne skal, uanset deres sammensætning, udvikle og opretholde meningsfulde relationer og samarbejde med repræsentanter for relevante offentlige myndigheder, erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, andre ikke-statslige organisationer og andre interesserede parter for at opnå aktiv støtte og tillid fra interessenterne.

Information og kendskabsopbygning

15. De NCP-funktioner, der er forbundet med information og kendskabsopbygning, er af afgørende betydning for at øge kendskabet til *Retningslinjerne* blandt interessenter og den brede offentlighed samt for at tilskynde virksomheder til at handle i overensstemmelse med *Retningslinjerne* og i den forbindelse anvende OECD's due diligence vejledning.
16. NCP'erne skal aktivt fremme *Retningslinjerne* og opfordres til at fremme OECD's due diligence vejledning, hvor det er relevant, navnlig som anbefalet i Rådets Anbefalinger om denne vejledning, og under hensyntagen til vejledningens specifikke karakter som nævnt i *Retningslinjernes* kapitel II, kommentar 15. Eksempler på aktiviteter til fremme af kendskabet til *Retningslinjernes* omfatter udlevering af materiale til interessenter eller tilrettelæggelse af eller deltagelse i arrangementer om ansvarlig virksomhedsadfærd. Arrangementer vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd, der er organiseret af OECD, andre NCP'er eller relevante aktører, kan også fremmes. NCP'ets aktiviteter til fremme af kendskabet til *Retningslinjernes* og information skal være let tilgængelige, online og via andre passende medier, herunder på nationale sprog. Der skal indsættes links til *Retningslinjerne* og OECD's due diligence vejledning for ansvarlig virksomhedsadfærd på NCP'ets websted. Engelske og franske sprogversioner vil være tilgængelige fra OECD Sekretariatet.
17. Når det er relevant, vil NCP'erne tilstræbe at tilbyde ovennævnte aktiviteter og information på en ligeværdig måde til en mangfoldig og repræsentativ vifte af relevante interessenter. Procedurene nævner potentielle investorer, både indenlandske og udenlandske, som et eksempel. NCP'erne opfordres også til at tage kontakt til relevante offentlige myndigheder og diplomatiske netværk, som kan fungere som vigtige formidlere til at fremme *Retningslinjerne* og skabe kendskab til NCP'et, herunder hos interessenter i andre lande. Afhængigt af NCP'ets kontekst og ressourcer kan kortlægning af interessenter og planer for kendskabsopbygning bidrage til at øge rækkevidden og virkningen af NCP'ets promoveringsindsats.
18. I lyset af de grundlæggende effektivitetskriterier skal NCP'erne også give oplysninger om deres ansvarsområder og aktiviteter. NCP'erne skal fremme deres rolle i konkrete sager over for relevante interessenter, herunder, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, potentielle indsendere af konkrete sager. Dette bør omfatte oplysninger om den proces, som parterne skal følge, når de indsender eller responderer på en konkret sag, vejledning om de oplysninger, der er nødvendige for at indsende en konkret sag, kravene til parter, der deltager i konkrete sager, herunder fortrolighed, samt de processer og vejledende tidsrammer, som NCP'et følger.
19. I deres bestræbelser på at øge kendskabet til *Retningslinjerne* vil NCP'erne samarbejde med en lang række organisationer og enkeltpersoner, herunder, hvor det er relevant, offentlige myndigheder, erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, ikke-statslige organisationer og andre interesserede parter. Sådanne organisationer har en stor interesse i at fremme *Retningslinjerne*, og deres institutionelle netværk

giver muligheder for kendskabsopbygning, som, hvis de anvendes til dette formål, i høj grad vil skærpe NCP'ernes indsats i denne henseende.

20. En anden grundlæggende aktivitet, der forventes af NCP'erne, er at besvare legitime forespørgsler. Tre grupper er blevet udpeget som værende af særlig interesse i denne henseende: i) andre NCP'er (i overensstemmelse med en bestemmelse i Rådets Beslutning); ii) erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, andre ikke-statslige organisationer og offentligheden; og iii) regeringer i ikke-Tilsluttede lande.
21. For at støtte Komitéen og WPRBC i deres proaktive arbejde med at fremme implementeringen af *Retningslinjerne* skal NCP'erne opretholde regelmæssig kontakt, herunder møder, med arbejdsmarkedets parter, hvor det er relevant, og andre interessenter med henblik på at:
 - a) at overveje ny udvikling og ny praksis vedrørende ansvarlig virksomhedsadfærd;
 - b) støtte de positive bidrag, som virksomhederne kan yde til økonomisk, social og miljømæssig fremgang;
 - c) deltage, hvor det er relevant, i samarbejdsinitiativer for at identificere og reagere på risici for negative virkninger forbundet med bestemte produkter, regioner, sektorer eller industrier.

Fælles læring

22. Ud over at bidrage til Komitéens og WPRBC's arbejde med at styrke *Retningslinjernes* effektivitet vil NCP'erne deltage i fælles læringsaktiviteter. Sådan læring kan foretages gennem møder i OECD eller gennem direkte samarbejde mellem NCP'erne.

Fagfællesyn

23. Fagfællesyn er en vigtig mekanisme til at øge den effektive implementering af *Retningslinjerne*, dele god praksis og fremme en ensartet virkemåde. Som fastsat i Rådets Beslutning forpligter Tilsluttede lande sig til at gennemføre periodiske fagfællesyn af NCP'erne. Sekretariatet vil organisere sådanne fagfællesyn under tilsyn af WPRBC. Fagfællesyn vurderer NCP'ernes styrker og svagheder med hensyn til udførelsen af deres mandat og de grundlæggende effektivitetskriterier, der er defineret i afsnit I i Procedurene, og fremsætter anbefalinger til forbedringer, hvor det er relevant.
24. De nærmere bestemmelser for de periodiske fagfællesyn (proces, varighed af cyklussen og finansieringsordninger) vil blive defineret i en »Core Template for NCP Peer Reviews«, der skal godkendes ved konsensus i WPRBC og offentliggøres på OECD's websted. WPRBC vil gennemgå den centrale skabelon ved afslutningen af hver cyklus, navnlig for at sikre, at NCP'erne får tilstrækkelig tid til at forberede deres fagfællesyn, at fagfællesyn ikke udgør en urimelig byrde, er omkostningseffektive for regeringer og NCP'er (herunder de NCP'er, der gennemfører fagfællesyn) og tager højde for arbejdsbyrden for WPRBC og Sekretariatet, og at udvælgelsesprocessen for NCP'er, der gennemfører fagfællesynet, sikrer, at alle NCP'er tilbydes en mulighed for at deltage i hold til fagfællesyn. Cyklussen med periodiske fagfællesyn vil ikke starte, før modaliteterne er godkendt af WPRBC

Konkrete sager

25. Når der opstår problemstillinger i forbindelse med implementeringen af *Retningslinjerne* i konkrete sager, forventes NCP'et at bistå med at løse dem og fungere som en udenretlig klagemekanisme. I den sammenhæng vil NCP'erne søge at fremme dialogen mellem parterne og støtte dem i at finde gensidigt acceptable løsninger på de rejste problemstillinger, der er forenelige med *Retningslinjerne*, men også aktivt bidrage til en sådan dialog med deres ekspertise vedrørende *Retningslinjerne*. NCP'erne skal også udarbejde endelige udtalelser på en sådan måde, at de giver vejledning til løsning af problemstillingerne og implementering af *Retningslinjerne*. OECD's due diligence vejledning for ansvarlig virksomhedsadfærd

og OECD's sektorvejledninger om due diligence er nyttige ressourcer for NCP'erne i forståelsen og til fremme af *Retningslinjerne*, men er ikke beregnet til at tjene som det eneste grundlag for indgivelse af konkrete sager. Hvert NCP vil offentliggøre klare og let tilgængelige sagsbehandlingsprocedurer, der beskriver dets proces for konkrete sager i overensstemmelse med disse Procedurer. NCP'erne tilskyndes til at udarbejde deres sagsbehandlingsprocedurer i samråd med interessenterne.

Oprigtig deltagelse

26. Processen for konkrete sager er frivillig. Det forventes, at alle parter, der er involveret i sagens behandling, deltager oprigtigt. Oprigtig deltagelse betyder i denne sammenhæng at reagere rettidigt, at opretholde fortrolighed, hvor det er passende og i overensstemmelse med NCP'ets sagsbehandlingsprocedurer, at undlade at give et forkert billede af problemstillingerne og processen, især i offentlig kommunikation, og at afstå fra at true med eller udøve repressalier mod parter, der er involveret i sagsbehandlingen, eller mod NCP'et selv, samt at deltage oprigtigt i sagsbehandlingen med henblik på at finde en løsning på de rejste problemstillinger, der er forenelige med *Retningslinjerne*, herunder reelt at overveje ethvert tilbud om mellemkomst fra NCP'et.
27. Hvis et NCP bliver opmærksom på trusler om eller udøvelse af repressalier rettet mod en person, der er involveret i en konkret sag, eller mod NCP'et eller et af dets medlemmer, skal det tage skridt til at sikre, at den udsatte person har tilstrækkelig beskyttelse og at sagsbehandlingen kan fortsætte på en sikker, tilgængelig, troværdig og upartisk måde. Inden der iværksættes handlinger i denne henseende, vil NCP'et, hvor det er muligt, rådføre sig med den person, der er i fare. Repressalier kan omfatte trusler om at skade den pågældende, dennes familie eller andre pårørende, upassende trusler om afskedigelse eller inddragelse af ydelser eller upassende trusler om retslige handlinger. Passende foranstaltninger kan f.eks. omfatte at holde den udsatte persons identitet fortrolig, at foreslå, at den udsatte person lader sig repræsentere af en betroet tredjepart, at dokumentere forsøg på repressalier i erklæringer, at henvende sig til relevante myndigheder eller at bistå den udsatte person hermed.
28. For at bevare tilgængeligheden og upartiskheden skal regeringerne desuden tage skridt til at beskytte NCP'et og dens medlemmer mod repressalier i overensstemmelse med nationale lovgivninger og i samråd med de kompetente myndigheder. Regeringerne skal støtte de foranstaltninger, som NCP'et træffer for at beskytte sig selv og sine medlemmer.

Koordination mellem NCP'er i konkrete sager

29. Da *Retningslinjerne* håndteres af Tilsluttede lande for virksomheder, der opererer "i eller fra" deres territorium, kan NCP'er modtage konkrete sager vedrørende problemstillinger, der finder sted i deres land, eller alternativt vedrørende problemstillinger, der vedrører virksomheder, der er etableret i deres land. Derfor kan visse konkrete sager vedrøre NCP'er i flere Tilsluttede lande, f.eks.
 - hvor en konkret sag vedrører forskellige Tilsluttede hjem- og værtslande (f.eks. vedrørende aktiviteterne i en virksomhed med hovedkvarter i et Tilsluttet land, der har indvirkning på et andet Tilsluttet land, eller en virksomhed med forskellige hovedkvarterer i flere Tilsluttede lande)
 - hvor de problemstillinger, der rejses i en konkret sag, finder sted i flere Tilsluttede lande eller vedrører flere virksomheder, der er etableret i flere Tilsluttede lande
 - hvor den samme konkrete sag eller relaterede konkrete sager (f.eks. konkrete sager, der involverer forskellige virksomheder, der er aktive i det samme projekt eller i den samme forsyningskæde) indbringes for flere NCP'er.

I sådanne situationer vil den eller de NCP'er, der har modtaget den eller de konkrete sager, fra starten informere og koordinere med alle andre berørte NCP'er med det formål at udpege den ledende og de støttende NCP'er og vedtage koordineringsordninger.

30. Generelt vil NCP'et i det land, hvor problemstillingerne er opstået, være det ledende NCP. I visse situationer kan der dog anvendes andre kriterier, f.eks. når det er nødvendigt for at bidrage til løsningen af de rejste problemstillinger, eller når problemstillingerne er opstået i et ikke-Tilsluttet land. Parterne skal holdes underrettet om koordineringsordningerne og høres om beslutninger om at overføre sagen til et andet ledende NCP end det NCP, som sagen blev indgivet til.
31. Det ledende NCP er ansvarlig for alle aspekter af sagsbehandlingen for den konkrete sag, og dens sagsbehandlingsprocedurer finder anvendelse på processen. Gennem hele sagsbehandlingen holdes de støttende NCP'er underrettet om udviklingen og kan yde ressourcer ved f.eks. at gennemgå erklæringer/rapporter, levere oversættelsestjenester, støtte fælles møder med parterne og yde anden praktisk bistand. De støttende NCP'er vil handle oprigtigt for at bidrage til løsningen af den konkrete sag, og alle involverede NCP'er vil respektere fortroligheden og den passende brug af oplysninger og materiale modtaget fra andre NCP'er.
32. NCP'erne kan søge assistance, herunder forslag, fra formanden for WPRBC, når de drøfter udvælgelsen af ledende og støttende NCP'er og koordineringen mellem dem. Hvis NCP'erne ikke når til enighed, skal den eller de NCP'er, der har modtaget den eller de konkrete sager, træffe en endelig afgørelse om sagen i samråd med de øvrige berørte NCP'er og holde dem regelmæssigt underrettet om sagens forløb.

Indledende vurdering

33. Efter at have hørt parterne om de rejste problemstillinger og, hvor det er relevant, koordineret med andre berørte NCP'er for at udpege et ledende NCP i betragtning af afsnit 29-32 ovenfor, foretager NCP'et en indledende vurdering af, om den rejste problemstilling berettiger en nærmere undersøgelse.

Ved denne indledende vurdering tager NCP'et hensyn til:

- den berørte part og dens interesse i sagen;
 - om problemstillingen er væsentlig, dvs. relevant for implementeringen af Retningslinjerne, og om den er underbygget, dvs. støttet af tilstrækkelige og troværdige oplysninger;
 - om virksomheden er omfattet af Retningslinjerne;
 - om der synes at være en sammenhæng mellem virksomhedens aktiviteter og den rejste problemstilling i den konkrete sag;
 - i hvilket omfang gældende lovgivning og/eller parallelle sagsforløb begrænser NCP'ets mulighed for at medvirke til løsningen af problemstillingen og/eller fremme implementeringen af Retningslinjerne, i lyset af afsnit 35 nedenfor;
 - om en undersøgelse af problemstillingen vil medvirke til Retningslinjernes formål og anvendelse.
34. Efter sin indledende vurdering vil NCP'et svare de berørte parter. Hvis NCP'et beslutter, at problemstillingerne ikke berettiger til yderligere behandling, vil det underrette parterne om begrundelsen for sin beslutning. En beslutning om, at en sag berettiger til yderligere behandling, betyder ikke, at problemstillingerne er blevet endeligt behandlet, og indebærer ikke nogen konklusion om, hvorvidt en virksomhed har handlet i overensstemmelse med *Retningslinjerne*.

Parallelle sagsforløb

35. Udtrykket »parallelle sagsforløb« henviser til retlige eller udenretlige klagemekanismer, som kan have en national eller international karakter, der omhandler de samme eller nært beslægtede problemstillinger, og som kan påvirke den igangværende konkrete sag. Dette omfatter f.eks. konkrete sager indsendt til det samme NCP eller et andet NCP. Hvis parallelle sagsforløb er blevet gennemført, er igangværende eller er tilgængelige for de berørte parter, udelukker dette ikke, at NCP'et tilbyder sin mellemkomst til parterne. NCP'erne skal vurdere, om et tilbud om mellemkomst kan bidrage positivt til løsningen af de rejste problemstillinger og/eller implementering af *Retningslinjerne* fremadrettet, samt om det kan forårsage alvorlige skade for de parter, der er involveret i disse sagsforløb, eller føre til en situation, hvor der er risiko for foragt for retten. Ved en sådan vurdering kan NCP'erne tage hensyn til praksis blandt andre NCP'er, overveje muligheden for delvist at acceptere den konkrete sag eller at suspendere behandlingen heraf, mens de parallelle sagsforløb verserer, og, hvor det er relevant, rådføre sig med de institutioner, hvor de parallelle sagsforløb verserer eller kunne foretages. NCP'erne vil søge parternes bistand ved overvejelsen af disse spørgsmål ved at anmode om relevante oplysninger og synspunkter vedrørende de parallelle sagsforløb.

Mellemkomst

36. Hvor de rejste problemstillinger kræver yderligere behandling, vil NCP'et tilbyde sin mellemkomst i et forsøg på at bidrage til løsning af problemstillingerne. Som del af mellemkomsten kan NCP'et søge rådgivning fra relevante myndigheder samt repræsentanter for erhvervslivet, arbejdstagerorganisationer, andre ikke-statslige organisationer og eksperter i overensstemmelse med NCP'ets egne sagsbehandlingsprocedurer. Rådgivning med NCP'er i andre lande eller indhentning af oplysninger fra Sekretariatet eller vejledning fra WPRBC om problemstillinger vedrørende fortolkningen af *Retningslinjerne* kan også bidrage til at løse problemstillingerne.
37. Gennem sin mellemkomst vil NCP'erne tilbyde en platform for dialog mellem parterne for at bistå med løsningen af de rejste problemstillinger. I overensstemmelse med den udenretlige karakter af proceduren for konkrete sager og med forbehold af parternes samtykke omfatter NCP'ets rolle at skabe betingelser for dialog og enighed mellem parterne om en forpligtelse fra virksomhedens side til at fremme implementeringen af *Retningslinjerne* fremadrettet og, hvor det er relevant, i overensstemmelse med *Retningslinjerne* at håndtere negative indvirkninger, der måtte være opstået. Samtidig med at NCP'et fremmer dialogen, skal det forklare de bestemmelser i *Retningslinjerne*, der er relevante for de rejste problemstillinger, som en måde at støtte parterne i at nå frem til en aftale, der er forenelig med *Retningslinjerne*.
38. Som led i mellemkomsten og hvor det er relevant for de aktuelle problemstillinger, vil NCP'erne tilbyde eller lette adgangen til konsensus-baserede og ikke-konfrontatoriske processer, såsom mægling eller forlig, for at bistå parterne med at løse de aktuelle problemstillinger. I overensstemmelse med almindelig praksis for forlig og mægling vil disse processer kun blive anvendt, hvis de berørte parter er enige herom og forpligter sig til at deltage i oprigtig tro under sagens behandling. Hvis mægling vælges, kan NCP'erne vælge at foretage mæglingen selv eller inddrage eksterne mæglere i samråd med parterne til at foretage eller støtte mæglingen.

Afslutning af sagsbehandlingen

39. Det forventes, at NCP'erne altid offentliggør resultaterne af en konkret sag i overensstemmelse med afsnit I.C-4 og I.C-6 i Procedurene.
40. Når NCP'et efter at have foretaget sin indledende vurdering beslutter, at de problemstillinger, der er rejst i den konkrete sag, ikke berettiger til yderligere behandling, vil den offentliggøre en udtalelse efter konsultation med de involverede parter og under hensyntagen til behovet for at bevare fortroligheden af følsomme forretningsoplysninger og andre oplysninger. Hvis NCP'et på baggrund af resultaterne af sin

indledende vurdering mener, at det ville være urimeligt at identificere en part offentligt i en udtalelse om sin afgørelse, kan den udarbejde erklæringen på en sådan måde, at partens identitet beskyttes.

41. NCP'et kan også offentliggøre sin afgørelse om, at de rejste problemstillinger berettiger en yderligere behandling, samt sit tilbud om mellemkomst til de involverede parter.
42. Hvis de involverede parter når til enighed om de rejste problemstillinger, skal parterne i deres aftale håndtere, hvordan og i hvilket omfang aftalens indhold skal offentliggøres. NCP'et vil i samråd med parterne offentliggøre en udtalelse med resultaterne af sagsbehandlingen. NCP'et kan fremsætte anbefalinger om implementeringen af *Retningslinjerne*, selv om der er enighed eller delvis enighed mellem parterne.
43. Hvis de involverede parter ikke når til enighed om alle eller nogle af de rejste problemstillinger, hvis en eller begge parter trækker sig ud af mæglingen, eller hvis NCP'et finder, at en eller flere af parterne i den konkrete sag ikke er villige til at engagere sig eller deltage på en oprigtig måde, vil NCP'et lave en udtalelse og fremsætte anbefalinger, hvor det er relevant, vedrørende implementeringen af *Retningslinjerne* i relation til de rejste problemstillinger. Denne procedure gør det klart, at et NCP vil udstede en udtalelse, selv når det mener, at en specifik anbefaling ikke er nødvendig. Udtalelsen skal identificere de berørte parter, de involverede problemstillinger, datoen for, hvornår problemstillingerne blev rejst over for NCP'et, eventuelle anbefalinger fra NCP'et samt eventuelle bemærkninger, som NCP'et finder det hensigtsmæssigt at medtage om årsagerne til, at sagen behandling ikke førte til en aftale.
44. Hvor det er hensigtsmæssigt og relevant for løsningen af problemstillingerne, kan NCP'et også efter eget skøn, hvis det er tilladt i henhold til gældende national lovgivning og dens sagsbehandlingsprocedurer, i sin endelige udtalelse redegøre for sine synspunkter om, hvorvidt virksomhederne har efterlevet *Retningslinjerne*. Ligeledes kan NCP'et, hvor det er hensigtsmæssigt, underrette relevante statslige myndigheder om parternes oprigtige engagement eller manglende engagement heraf og skal kommunikere med parterne på en transparent måde om påtænkte eller faktiske skridt i denne henseende.
45. NCP'et skal give parterne mulighed for at kommentere et udkast til udtalelse. Erklæringen er dog NCP'ets, og det er op til NCP'et at beslutte, om udkastet til erklæring skal ændres som følge af parternes kommentarer.

Opfølgning

46. NCP'erne skal foretage opfølgning på de aftaler, de formidler, eller de anbefalinger, de fremsætter, hvor det er relevant. Opfølgning er f.eks. ikke relevant i situationer, hvor parterne afviser en sådan opfølgning eller er enige om, at problemstillingerne er fuldt ud løst. Fristerne for opfølgning skal beskrives i NCP'ets udtalelse. Opfølgningen kan f.eks. omfatte anmodninger om statusopdateringer fra parterne eller et eller flere møder mellem NCP'et og parterne (enten hver for sig eller samlet) for at vurdere fremskridtene med gennemførelsen af de forpligtelser, der er indgået i aftalen, eller af NCP'ets anbefalinger. NCP'et skal offentliggøre opfølgningsudtalelse efter at have foretaget sin opfølgning.

Transparens og fortrolighed

47. Transparens anerkendes som et generelt princip for NCP'ernes adfærd (se afsnit 10c. i afsnittet "Grundlæggende effektivitetskriterier" ovenfor). I afsnit I.C-6. i Procedurerne anerkendes det, at der er specifikke omstændigheder, hvor det er berettiget at bevare fortroligheden omkring visse fakta og argumenter, som parterne har fremført. For eksempel vil NCP'et tage skridt til at beskytte følsomme forretningsoplysninger, såsom forretningshemmeligheder. Ligeledes skal andre oplysninger, såsom identiteten på personer, der er involveret i sagen, holdes fortrolige, f.eks. hvis offentliggørelse heraf udsætter dem eller relaterede personer for risiko for gengældelse. Ikke desto mindre er det vigtigt at finde en balance mellem transparens og fortrolighed for at opbygge tillid til den konkrete sag og fremme en effektiv

implementering af *Retningslinjerne*. Det anerkendes, at NCP'er kan være forpligtet til at følge nationale love om transparens og offentliggørelse, uanset disse bestemmelser.

48. Med hensyn til udveksling af oplysninger mellem parterne skal NCP'et, af hensyn til en troværdig proces, i princippet gøre parterne opmærksomme på alle relevante fakta og argumenter, som de andre parter har fremført over for NCP'et under proceduren (især i mellemkomst-fasen). Hvis en part fremsætter en rimelig anmodning om ikke at dele en klage i sin helhed med den anden part, navnlig for at beskytte følsomme forretningsoplysninger og andre interessenters interesser, skal NCP'et samarbejde med den indsendende part om at redigere eventuelt følsomt indhold for at lette delingen. NCP'er skal så vidt muligt undgå at basere grundlæggende aspekter af deres beslutninger på oplysninger, der ikke er tilgængelige for begge parter.
49. Med respekt for kommunikation med offentligheden eller tredjeparter om den konkrete sag kan parterne og NCP'et i overensstemmelse med det centrale effektivitetskriterium om transparens kommunikere offentligt om sagens eksistens, medmindre andet er aftalt mellem parterne og NCP'et. Desuden opfordres NCP'erne til at tilskynde parterne til at kommunikere offentligt om processtadiet som beskrevet i afsnit I.C.1.-5 i Procedurerne (eller selv at gøre det) og til at give parterne mulighed for at offentliggøre deres egen indledende klage. Begge parter kan også drøfte oplysninger eller dokumenter, som den anden part har delt, med deres rådgivere i den konkrete sag, forudsat at disse rådgivere ikke selv videreformidler sådanne oplysninger. Andre oplysninger vil være fortrolige, medmindre andet er aftalt mellem parterne. NCP'erne vil navnlig informere parterne ved processens begyndelse om, at de på intet tidspunkt må videregive fakta og argumenter, der er delt under forløbet af den anden part eller af NCP'et selv (herunder, hvor det er relevant, en ekstern mægler eller forligsmand), og som ikke allerede er offentligt tilgængelige, uden samtykke fra henholdsvis den anden part eller NCP'et. Af hensyn til forudsigelighed, tillid og fortrolighed kan de nationale kontaktpunkter anmode parterne og deres rådgivere om skriftlige forsikringer herom og indføre bestemmelser i deres sagsbehandlingsprocedurer, der tilskynder til overholdelse af deres anmodninger om fortrolighed.

Problemstillinger, der opstår i forbindelse med ikke-Tilsluttede lande

50. Som nævnt i afsnit 2 i kapitlet om begreber og principper opfordres virksomheder til at efterleve *Retningslinjerne*, uanset hvor de opererer, under hensyntagen til de særlige omstændigheder i hvert værtsland.
- I tilfælde af, at der opstår problemstillinger relateret til *Retningslinjerne* i et ikke-Tilsluttet land, vil hjemlandets NCP tage skridt for at få indsigt i de pågældende problemstillinger. Selv om det ikke altid er praktisk muligt at opnå adgang til alle relevante oplysninger eller at samle alle de involverede parter, kan NCP'et stadig være i stand til at foretage undersøgelser og udføre andre aktiviteter for at indsamle fakta. Eksempler på sådanne skridt kan omfatte at kontakte virksomhedens ledelse i hjemlandet og, hvor det er relevant, ambassader og embedsmænd i det ikke-Tilsluttede land.
 - Konflikter med værtslandets love, forskrifter, regler og politikker kan i konkrete sager gøre en effektiv implementering af *Retningslinjerne* vanskeligere end i Tilsluttede lande. Som anført i kommentaren til kapitlet om generelle principper går *Retningslinjerne* i mange tilfælde videre end loven, men de skal ikke og er ikke beregnet til at placere en virksomhed i en situation, hvor den står over for modstridende krav.
 - De involverede parter skal gøres opmærksom på de begrænsninger, der er forbundet med implementeringen af *Retningslinjerne* i ikke-Tilsluttede lande.

- Problemstillinger vedrørende Retningslinjerne i ikke-Tilsluttede lande kan også drøftes på NCP-møder med henblik på at opbygge ekspertise i håndteringen af problemstillinger, der opstår i ikke-Tilsluttede lande.

Vejledende tidsramme

51. Proceduren for en konkret sag omfatter fem forskellige faser:

1. *Koordinering*: Hvor det er relevant, skal der koordineres med andre NCP'er på grundlag af karakteristikaene ved den modtagne konkrete sag for at fastlægge, hvilket NCP der skal lede sagsbehandlingen. De indledende koordineringsforanstaltninger med henblik på at identificere det ledende og de understøttende NCP'er skal være afsluttet inden for to måneder.
2. *Indledende vurdering og beslutning om, hvorvidt der skal tilbydes mellemkomst for at bistå parterne*: NCP'erne skal søge at afslutte en indledende vurdering inden for tre måneder efter udpegningen af det ledende og de understøttende NCP'er, dog kan der være behov for yderligere tid til at indsamle eller oversætte oplysninger, der er nødvendige for en velinformeret beslutning.
3. *Bistand til parterne i deres bestræbelser på at løse de rejste problemstillinger*: Hvis et NCP beslutter at tilbyde sin mellemkomst, skal den bestræbe sig på at fremme en rettidig løsning af problemstillingerne. I erkendelse af, at fremskridt gennem mellemkomst, herunder mægling og forlig, i sidste ende afhænger af de involverede parter, skal NCP'et efter konsultation med parterne fastsætte en rimelig tidsramme for drøftelserne mellem parterne med henblik på at løse de rejste problemstillinger. Hvis de ikke når til enighed inden for denne tidsramme, skal NCP'et rådføre sig med parterne om værdien af at fortsætte sin bistand til parterne; hvis NCP'et kommer til den konklusion, at en fortsættelse af mæglingen sandsynligvis ikke vil være produktiv, skal det afslutte processen og gå videre med at udarbejde en udtalelse.
4. *Afslutning af sagsbehandlingen*: NCP'et skal bestræbe sig på at offentliggøre sin udtalelse inden for tre måneder efter afslutningen af sagens behandling.
5. *Opfølgning*: NCP'et kan fastlægge sin egen tidsplan for eventuel opfølgning i samråd med parterne.

52. Som et generelt princip skal NCP'erne bestræbe sig på at afslutte proceduren inden for 12 måneder (14 måneder, hvis der er behov for koordinering for at udpege et ledende NCP) fra modtagelsen af den konkrete sag til dens afslutning. Det anerkendes, at denne tidsramme kan være nødvendigt at forlænge, hvis omstændighederne tilsiger det. Sådanne situationer omfatter, men er ikke begrænset til, situationer, hvor problemstillingerne opstår i et ikke-Tilsluttet land, hvor den konkrete sag involverer flere virksomheder, flere indsendere og flere NCP'er, eller hvor oversættelser er nødvendige. Når der forventes eller opstår forsinkelser i behandlingen af en konkret sag, skal NCP'et holde parterne underrettet i tide, så sagsbehandlingen forbliver forudsigelig. NCP'et kan i overensstemmelse med sine sagsbehandlingsprocedurer beslutte at offentliggøre opdateringer om sagernes status.

Rapportering til WPRBC og Investeringskomitéen

53. Rapportering er et vigtigt ansvar for NCP'erne, som også vil bidrage til at opbygge en videnbase og kernekompetencer med henblik på at fremme *Retningslinjernes* effektivitet. I lyset heraf vil NCP'erne indsende deres årsrapport til WPRBC og Investeringskomitéen med henblik på at medtage oplysninger om alle konkrete sager, der er indledt af parter, i årsrapporten om *Retningslinjerne*. WPRBC vil forelægge Komitéen en analyse af NCP'ernes årsrapporter med henblik på medtagelse i årsrapporten om *Retningslinjerne*. NCP'ernes årsrapporter skal omfatte konkrete sager i faserne for koordinering, indledende vurdering, mellemkomst, afslutning eller opfølgning. Ved rapportering om implementeringsaktiviteter i

konkrete sager vil NCP'erne overholde de krav til transparens og fortrolighed, der er fastsat i afsnit I.C-6-7 i Procedurene og i deres sagsbehandlingsprocedurer.

Støtte til regeringens indsatser for at fremme ansvarlig virksomhedsadfærd

54. I Rådets Beslutning anerkendes den støtte, som NCP'er kan yde i forbindelse med udvikling, forvaltning og sammenhæng i regeringens politikker og programmer, der fremmer ansvarlig virksomhedsadfærd, hvor det er relevant og i samråd med de relevante statslige myndigheder. NCP'erne kan navnlig medvirke til at sikre, at sådanne tiltag er i overensstemmelse med *Retningslinjerne*, og fastholde deres status som en international standard for ansvarlig virksomhedsadfærd samt andre OECD-instrumenter og -vejledninger, der bygger på *Retningslinjerne*, såsom OECD's due diligence vejledning.
55. Der er forskellige måder, hvorpå NCP'er kan støtte deres regering i dens bestræbelser på at udvikle, gennemføre og fremme sammenhængen i politikker til fremme af ansvarlig virksomhedsadfærd, afhængigt af konteksten. For det første tilskyndes NCP'er til at informere relevante statslige myndigheder ved at dele deres erklæringer og rapporter samt andre data, undersøgelser og indsigter, når NCP'et er bekendt med, at disse er relevante for en bestemt myndigheds politikker og programmer, såsom handelsfremme, økonomisk diplomati eller anden støtte og tjenesteydelser til virksomheder. For det andet har Tilsluttede lande fundet det nyttigt at inddrage deres NCP'er i udviklingen og implementeringen af politikker eller programmer, såsom nationale handlingsplaner om ansvarlig virksomhedsadfærd og/eller erhvervsliv og menneskerettigheder. Denne bestemmelse ændrer ikke *Retningslinjernes* frivillige karakter, og enhver støtte, der ydes af eller anmodes om fra NCP'et, skal tage hensyn til dens kapacitet og prioriteter og skal ikke forringe dens evne til at opfylde de forpligtelser, der er beskrevet i Beslutningen og Procedurene.

II. Kommentarer til Procedurene for Investeringskomitéen, WPRBC og Sekretariatet

56. Procedurene til Rådets Beslutning giver yderligere vejledning til Komitéen, WPRBC og Sekretariatet i at foretage deres opgaver, herunder:
- At udføre deres opgaver på en effektiv og rettidig måde.
 - At behandle anmodninger om bistand fra NCP'erne, herunder ved at give præciseringer, vejledning og oplysninger om fortolkningen af *Retningslinjerne* i konkrete sager.
 - At udveksle synspunkter om NCP'ernes aktiviteter.
 - At give mulighed for at indhente rådgivning fra internationale partnere og eksperter.
57. *Retningslinjernes* ikke-bindende karakter udelukker, at Komitéen kan fungere som et retsligt eller kvasiretsligt organ. NCP'ernes konklusioner og udtalelser (bortset fra fortolkninger af *Retningslinjerne*) skal heller ikke drages i tvivl ved en henvisning til Komitéen. Bestemmelsen om, at Komitéen ikke skal drage konklusioner om individuelle virksomheders adfærd, er bibeholdt i selve Beslutningen.
58. Sekretariatet og WPRBC vil behandle anmodninger fra NCP'erne om bistand i tilfælde af tvivl om fortolkningen af *Retningslinjerne* i konkrete sager, der er under behandling. I sådanne situationer skal NCP'erne først kontakte Sekretariatet for at få oplysninger om fortolkningen af *Retningslinjerne* i lignende sager. Hvis sådanne oplysninger ikke er tilgængelige eller er utilstrækkelige til at bistå NCP'et, eller hvis Sekretariatet ikke er i stand til at bistå NCP'et, kan NCP'et søge vejledning hos WPRBC. Sådanne anmodninger vil blive behandlet fortroligt og, afhængigt af de tilgængelige ressourcer, hurtigt. For at fremskynde

behandlingen af anmodninger om vejledning kan WPRBC afholde *ad hoc*-møder eller nedsætte en undergruppe til at besvare sådanne anmodninger. I så fald udarbejder WPRBC procedurer, som undergruppen skal følge. Oplysningerne fra Sekretariatet og vejledningen fra WPRBC er fortrolige, sagsspecifikke og rådgivende. Sekretariatet vil regelmæssigt aflægge rapport til WPRBC, og WPRBC vil regelmæssigt aflægge rapport til Komitéen om problemstillinger, der har givet anledning til anmodninger om oplysninger og vejledning, samt om de givne svar, under behørig hensyntagen til fortroligheden. Hvis WPRBC finder, at et spørgsmål, hvor der anmodes om vejledning, kræver en præcisering af fortolkningen af *Retningslinjerne*, vil det opfordre NCP'et til at anmode Komitéen om en præcisering på grundlag af afsnit II.2.c) i Procedurerne.

59. Præciseringer af fortolkningen af *Retningslinjerne* i henhold til afsnit II.2.c) i Procedurerne forbliver et centralt ansvar for Komitéen for at sikre, at fortolkningen af *Retningslinjerne* ikke varierer fra land til land. En anmodning om afklaring kan indgives af et Tilsluttet land, et rådgivende organ (BIAC eller TUAC) eller OECD Watch, herunder med hensyn til, om et NCP har fortolket *Retningslinjerne* eller en tidligere Komité korrekt i en afsluttet konkret sag. Komitéens præcisering udarbejdes af WPRBC med støtte fra Sekretariatet i overensstemmelse med Procedurer, der fastlægges af Komitéen, og offentliggøres på OECD's websted. Investeringskomitéen drager ikke konklusioner om individuelle virksomheders adfærd i forbindelse med udstedelsen af sin præcisering, og det forventes ikke, at NCP'er genoptager en konkret sag som følge af en præcisering.
60. Når Komitéen drøfter NCP'ernes aktiviteter, kan den om nødvendigt fremsætte anbefalinger med henblik på at forbedre deres funktion, herunder med hensyn til den effektive implementering af *Retningslinjerne* og for at håndtere enhver situation, hvor et NCP ikke fungerer. Komitéen kan navnlig på baggrund af NCP'ets to seneste årsrapporteringscyklusser og efter forslag fra WPRBC fastslå, at et NCP i en længere periode og uden rimelig grund åbenlyst ikke har opereret i overensstemmelse med Procedurerne. En sådan konstatering kan f.eks. bygge på gentagen manglende tildeling af de ressourcer, der kræves for den grundlæggende varetagelse af NCP'ets opgaver, påviseligt utilstrækkelig institutionel opbygning, fravær af enhver form for oplysningsaktiviteter, gentagne og betydelige unødige forsinkelser i behandlingen af konkrete sager eller manglende rapportering. Komitéen kan derefter fremsætte anbefalinger til NCP'ets land og opfordre det til at aflægge rapport om implementeringen inden for en bestemt tidsramme samt fremsætte yderligere anbefalinger, hvis en sådan rapport ikke overbeviser Komitéen om, at NCP'et fungerer i overensstemmelse med Procedurerne. Komitéen kan anmode Sekretariatet om at bistå det Tilsluttede land i implementeringen af anbefalingerne. Det Tilsluttede land, hvis NCP er berørt, skal deltage i processen oprigtigt og forventes at tilslutte sig konsensus, undtagen under ekstraordinære omstændigheder som fastlagt af det pågældende land.
61. En underbygget henvendelse fra et Tilsluttet land, et rådgivende organ (BIAC eller TUAC) eller OECD Watch om, at et NCP ikke opfyldte sine proceduremæssige forpligtelser i forbindelse med implementeringen af *Retningslinjerne* i konkrete sager, vil også blive behandlet af Komitéen. Komitéens svar udarbejdes af WPRBC med støtte fra Sekretariatet i overensstemmelse med de procedurer, der er fastlagt af Komitéen. Den vil blive godkendt ved konsensus. Det Tilsluttede land, hvis NCP er genstand for en underbygget henvendelse, skal deltage i processen på en oprigtig måde og forventes at tilslutte sig konsensus, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, som fastlægges af det pågældende land. Komitéen vil give det pågældende Tilsluttede land mulighed for at fremsætte sine synspunkter om den underbyggede henvendelse forud for sin beslutning, og Komitéen kan opfordre det Tilsluttede land til at aflægge rapport om implementeringen af eventuelle anbefalinger inden for tolv måneder efter svaret.
62. For emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, kan Komitéen invitere interesserede ikke-Tilsluttede lande til sine møder, de årlige rundbordsdiskussioner om virksomheders ansvar og møder vedrørende specifikke projekter om ansvarlig virksomhedsadfærd.

63. Endelig kan Komitéen og WPRBC eventuelt indkalde eksperter til at håndtere og aflægge rapport om bredere problemstillinger (f.eks. børnearbejde eller menneskerettigheder) eller specifikke problemstillinger, eller til at forbedre Procedurernes effektivitet. Med henblik herpå kan Komitéen trække på OECD's interne ekspertise, internationale organisationer, de rådgivende organer (BIAC og TUAC), OECD Watch, ikke-statslige organisationer, akademikere og andre. Det er underforstået, at dette ikke må blive et panel til at afgøre problemstillinger.

OECD's Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd

OECD's *Retningslinjer for multinationale virksomheder om ansvarlig virksomhedsadfærd* er anbefalinger fra regeringerne til multinationale virksomheder. De har til formål at tilskynde til positive bidrag, som virksomhederne kan medvirke til ved at yde til økonomisk, miljømæssig og social fremgang, og at minimere negative indvirkninger på emner, der er omfattet af *Retningslinjerne*, og som kan være forbundet med en virksomheds aktiviteter, produkter og tjenester. *Retningslinjerne* dækker alle centrale områder af virksomheders ansvar, herunder menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø, bestikkelse, forbrugerinteresser, offentliggørelse af oplysninger, videnskab og teknologi, konkurrence og beskatning. 2023-udgaven af *Retningslinjerne* indeholder opdaterede anbefalinger til ansvarlig virksomhedsadfærd på tværs af centrale områder, såsom klimaforandringer, biodiversitet, teknologi, forretningsintegritet og due diligence for ansvarlig virksomhedsadfærd i forsyningskæden, samt opdaterede implementeringsprocedurer for de nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd.